Leto VII, štev. 143 | Ljubljana, petek 25. junija 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 56.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 409

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180 Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 24. junija

Iz Beograda prihajajo vesti, ki kažejo, da so razpoke v radikalni stranki postale tako velike in globoke, da se ne dajo več zalepiti. Za občinske volitve v Beogradu sta vloženi dve listi, ena pod varuštvom ministra notranjih del Bože Maksimovića, druga pod zaščito bivšega ministra Krste Miletića, ki je najbližji Nikoli Pašiću. Ker dobi po mestnem vol. redu relativna večina dve tretjini vseh mandatov, zna razcep vplivati odločilno tem bolj, ker je Bobićev protikandidat g. Karajovanović ugledna oseba, ki je doslej veljala kot zvest prijatelj g. Pašića.

Beograd je od nekdaj pokazoval sliko obče situacije v državi in sicer v dobi, ko so še vlade postavljale predsednike občin, pa tudi kasneje. Tako se ima usodna kriza radikalne stranke, ki je žal obenem kriza državotvorne in ustavotvorne večine, izvojevati v Beogradu.

Radikalna stranka je oddavna imela dobro organizacijo. Skraja so jo družila demokratska načela, a že pod Aleksandrom Obrenovićem je stranka zašla v partijski oportunizem, sklepajoč težke kompromise z Aleksandrom Obrenovićem in celo z njegovim očetom Milanom, samo da pride na vlado. Pod kraljem Petrom je stranka storila in dostikrat žrtvovala vse, da je ostala »na vladi«, a je s tem rušila svojo notranjo silo. Vojna je zadržala dozorevanje situacije v radikalni stranki, v kateri se je končno nabralo zraven starih radikalov mnogo nezanesljivih čet, ljudi, ki so pristopili samo radi službe in dobička. Čim je ta naraščaj dospel na višino, je pokazal nehomogenost napram staremu vodstvu. Spretni politični minerji in dokaj tudi lastne pogreške so razpoko razširile v zijajoč prepad.

Že večkrat smo na tem mestu povdarjali, da se stare strankarske oblike, podedovane izpred vojnih dob, v novi državi niso mogle uspešno uveljaviti. Radikalna stranka je poskusila, da postane stranka večine. A Hrvatov in Slovencev ni znala pridobiti in Pribićević ji je omajal tudi prečansko srbstvo, ki mu ne imponira, da smeš po radikalski moralki biti tudi lopov, ako imaš v žepu Pašićevo sliko

Radikalna stranka pa ni samo v moralnem oziru odbijala vse boljše elemente, ona tudi napram problemu jugoslovenstva ni znala zavzeti orijentacije, pa tudi centralistične mnogokrat otročje kompetenčne pohlepnosti ministrstev, pomočnikov in načelnikov se ni znala obvarovati. Centralizem nima večine, federalizem in avtonomizem tudi ne. Ima jo pa edino mogoča in v ustavi vokvirjena dekoncentracija uprave in decentralizacija s samoupravami. Radikali so se za izvedbo te ideje do sedaj izkazali nesposobne.

Radikalna stranka se je deloma že razdvojila, sedaj pa prihaja še glavni razcep. Stranka, ki ima močno zastopstvo v srbijanskih množicah, bo v državni politiki vedno igrala vlogo. Ali to ne bo več stranka s 142 mandati. Njen padec z višine je neizbežen.

Torej dobimo koalicijo treh ali celo štirih strank, da se more stvoriti vlada? Število kriz v tem slučaju se pomnoži najmanj v tretji potenci!

Zato pa morajo vsi faktorji, ki nosijo končno vrhovno odgovornost, pomisliti, kam vse to vodi. Politika izigravanja enega proti drugemu je za hip zabavna, a kmalu boli glava vse skupaj. Vsa javnost motri bližnji popolni razcep v radikalni stranki z resnobo in tista frakcija, ki se bo bolj temeljito otresla starih napak ter nečuvene partijske korupcije in znala zavzeti pravo stališče napram upravnemu problemu naše države, bo igrala važno vlogo v pregrupaciji strank v Jugoslaviji. Tista pa, ki bo ostala kakor je današnja radikalna stranka, pojde neizogibno v politični grob.

Protest Splita proti konvencijam z Italijo

Split, 24. junija. n. Občinski svet se je dopoldne sestal k nujni seji. Po otvoritvi seje je predlagal župan dr. Tartaglia resolucijo, ki jo je občinski svet sprejel in takoj poslal Narodni skupščini. *V tej resoluciji se naproša Narodna skupščina, naj odkloni ogromno škodo, ki grozi Splitu in vsemu Primorju in ki izhaja iz nekaterih obveznosti, ki jih hoče prevzeti vlada s konvencijami z Italijo. Parlament naj z odklonitvijo teh konvencij reši Split in Primorje grozečega propadanja.*

Seja finančnega odbora

Beograd, 24. junija. p. Danes je imel sejo finančni odbor, ki je vzel v pretres pravilnik o posebnih dokladah državnim nameščencem po členu 40. uradniškega zakona. Največ se je razpravljalo o posebnih dokladah rudarskim uradnikom, vseučiliškim profesorjem in velikim županom. Glede rudarskih uradnikov so bile doslej doklade vezane na gotov minimum izkopanega premoga. Sedaj se ta minimum odpravlja in prejemajo rudarski uradniki stalno doklado, ki pa bo zato manjša. Debata ni bila končana in se jutri nadaljuje.

Nervozni gospod Ninčić

Vznemirjenost vladnih krogov radi protestnega gibanja proti konvencijam z Italijo. — Ninčićev odgovor ljubljanskemu dijaštvu. — Radićevci in konvencije.

Beograd, 24. junija, p. Za jutrišnjo sejo Narodne skupščine je stavila vlada na dnevni red takozvane beograjske konvencije, a govori se, da morda ne pride še do stvarne razprave. Stališče vlade in posebno zunanjega ministra dr. Ninčića je precej omajano, zaradi energičnih protestov, ki so jih po vsej državi izzvale nettunske konvencije. Tiskovni oddelek zunanjega ministrstva je nocoj objavil tudi sledečo izjavo doktorja Ninčića:

«Povodom protesta dijakov ljubljanske univerze mi je žal, da ne morem direktno odgovoriti na brzojavko, ker nimam podpisnika. Konvencije z Italijo so bile sklenjene po dolgem in vsestranskem proučevanju. To so storili naši najpristojnejši strokovnjaki, ki jim gotovo ni mogoče odrekati kompetence ali patriotizma. Sporazumi so bili sklenjeni v interesu ene in druge države. Bližja bodočnost bo pokazala, kako zelo je neutemeljena in najbrže tudi škodljiva ta kampanja, ki so jo začeli popolnoma neinformirani ljudje, ali pa jo narekujejo razlogi notranje politike.»

Vladni krogi naglašajo, da se čudijo, kako je mogel nastati tak hrup zaradi nettunskih konvencij, ki bodo vendar v resnici trajale le pet let. Mi smo bili obvezani jih skleniti po mirovni pogodbi, tako naglašajo vladni krogi. Ako nam ne konvenirajo, jih bomo odpovedali.. Dr. Ninčić je izjavil nocoj vašemu dopisniku, da se čudi ljubljanskim demonstracijam, in mislil, da izvirajo iz notranje-političnih spletk in da so jih pravzaprav izzvali klerikalci. (G. Ninčić se moti. «Demonstracije» so izzvali prevneti zaščitniki reda in miru. Op. ur.) Ti mladeniči niso poučeni. Nihče od njih ni prečital konvencij.

V zvezi z nettunskimi konvencijami, tako mislijo politični krogi, je bil tudi današnji razgovor med ministrskim predsednikom Uzunovićem in Pavlom Radićem.

Zagreb, 24. junija, n. Odličen član Radićeve stranke je danes odgovoril vašemu dopisniku na vprašanje, kaj je resnice na govoricah, da bodo radićevci glasovali v skupščini proti konvencijam z Italijo: «Radićeva stranka bo glasovala za konvencije. Zakaj pa ne bi? Sedaj ni časa, da se izzove kriza, ker tega ne dopuščajo niti strankarski niti narodni razlogi. Mi ostanemo v vladi, dokler bo sposobna, da dela v parlamentu. Ako se pokaže, da Narodna skupščina ni več sposobna za delo, se bo šlo seveda na volitve, ali ne brez Hrvatov.»

Kritična situacija v radikalskem klubu

Informacije beograjske «Politike». — Razkritje Svetozarja Pribičevića. — Spori v Davidovićevem klubu. — Klerikalci za podaljšanje nestalnosti uradništva.

Beograd, 24. junija p. Današnja »Politika« prinaša v svoji politični kroniki nastopno informacijo o razpoloženju med radikali:

V javnosti radikali ne priznavajo, da se v njihovih vrstah dogaja karkoli, česar ostali politični krogi ne bi mogli smatrati za normalno. Toda radikalski poslanci priznavajo, da v radikalski stranki ni vse v redu. Še več: nekateri poslanci, vdani Pašićevi pristaši, odkrito izjavljajo, **da je položaj v radikalski stranki kritičen.** Ti posebno napadajo one radikale, ki so dosegli svoje pozicije s tem, da so sebe proglasili za posebno izrazite pašićevce, kakor da je Pašićev položaj bil tak, da ga je bilo treba posebej braniti. Dober del radikalov ugotavlja, da so razmere v radikalski stranki sedaj take, **da vsi gotovo ne morejo še nadalje ostati v stranki.** Eni morajó ven, pravijo radikali; **a kdo bo vržen iz stranke, to se bo videlo, čim se Pašić vrne v Beograd.** Posebno je treba prijeti one, ki so zakrivili, da so se radikali tudi v Beogradu razcepili v dvoje. Članek, ki ga je »Politika« predvčerajšnjim objavila, je še vedno predmet najživahnejšega komentiranja v vseh radikalskih vrstah. Manjši del radikalov ostaja pri svojih zatrjevanjih, da je to intriga proti radikalom, ker da je v radikalski stranki vse na svojem mestu. **Pretežni del uglednejših radikalov pa priznava, da je v članku žal vrlo mnogo resnice. Ako se stanje v radikalski stranki ne popravi, je razkol neminoven. Uzunovićeva vlada streme samo za tem, da pridobi na času, in zato dopušča, da se dogodki razvijajo sami.** A to je napačno in to se lahko čuti i v Uzunovićevi vladi i v vseh radikalskih krogih. Oni, ki so omenjeni v članku, niso doslej nič reagirali, izgovarjajoč se, da ne želijo navalati, kdo je to pisal. Dejstvo, da je članek napisal eden izmed vrlo uglednih radikalov, smatra skupina radikalov za najboljši znak, **da je v radikalski stranki treba provesti čiščenje,** ker disciplina stranke ne sme dovoliti niti enemu članu stranke, da tako važna vprašanja pokrene izven kompetentnih strankarskih forumov.

Radikali kakor vsi politični krogi spremljajo z največjim zanimanjem kretanje Ace Stanojevića. Povdarja se, da je Stanojević kot prvi podpredsednik radikalskega glavnega odbora sedaj v Pašićevi odsotnosti najstarejši radikal in se njegovemu prihodu pripisuje velik pomen.

Veliko pozornost v politični javnosti je vzbudilo Pribičevićevo razkritje, kaj pomenijo očitki, da so nekateri radikalski ministri zlorabljali kraljevo ime. Ta afera bo imela še dalekosežne posledice. Radikali so silno nervozni, ker prihajajo iz notranjosti vedno nova poročila o radikalskih opozicijah.

Interesanten položaj se razvija v Davidovićevem klubu, kjer dozoreva konflikt med Davidović-Veljkovićevo in Marinkovićevo skupino. Prva je v znatni manjšini. Pozornost vzbuja, da se davidovičevci včeraj sploh niso udeležili debate o suspenziji urad niške stalnosti.

V tem oziru se mnogo komentira tudi postopanje klerikalcev, ki so dejansko pristali na podaljšnje uradniške nestalnosti, ko so zagovarjali enoletno suspenzijo.

Kaj bo z Narodno skupščino nihče prav ne ve. Pravijo, da bo poslovala brzkone do sobote. Potem tri dni ne bo nobene seje in se bo prihodnja seja vršila šele v sredo, ko se bo razpravljalo o podaljšanju veljavnosti stanovanjskega zakona.

Na dvoru je bil danes poslanec Toma Popović. V dolgi avdijenci je kralj sprejel ministra Maksimovića.

Novi stanovanjski zakon bo veljal le 6 mesecev

Razprava v odboru Narodne skupščine

Beograd, 24. junija p. Skupščinski odbor za proučavanje zakonskega načrta o izpremembi dosedanjega stanovanjskega zakona, je imel popoldne svojo prvo sejo. Minister za socijalno politiko Simonović je izjavil, da pristaja na skrajšanje novega zakona. Veljavnost zakona se naj zniža od enega leta, kakor to določa načrt, na šest mesecev. V živahni debati je poslanec Demetrović (SDS) ostro napadal vlado, da ni ničesar storila za odpravo stanovanjske bede. Položaj bednih se vedno bolj slabša. Samostojni demokrat Vilder je predvsem, ugovarjal donošenju zakonskega predloga s formalne strani. Zakon je **poln pogreškov.** Govornik je navajal nekaj členov, ki uvajajo le zmedo v pravno razmerje med hišnimi lastniki in najemniki. Predležeči zakon je naravnost dokaz kaznjive površnosti. Zato se mora razprava o njem odgoditi, zlasti, ko preneha veljavnost dosedanjega zakona šele v novembru. Poslanec Demetrović je opozoril, da vlada očividno niti ne ve, kako dolgo velja še sedanji zakon, ker predlaga da stopi novi zakon v veljavo že z dnevom objavljenja. Minister Simonović je priznal napako in pristal, da stopi novi zakon v veljavo z novembrom. Posl. Demetrović je v svojih nadaljnih izvajanjih omenil tudi to, da se je prejšnja vlada preko ministra dr. Grisogona obvezala, da bo vstavila v proračun gotov znesek — govorilo se je o 30 do 50 milijonov — **za zidanje malih stanovanj. Vlada RR gre molče preko teh obvez.** Dokler vlada ne izpolni svojih obljub, se mora razprava o predležečem zakonskem načrtu odgoditi. Ako se to ne zgodi, bo njegova stranka iz načelnih razlogov glasovala proti zakonu. Govorila sta še klerikalca Gosar in črnogor. federalist Vuletič. Končno je vladna večina izglasovala v načelu predlog o spremembi stanovanjskega zakona. Podrobna debata se začne jutri.

Radikalske kule v Sremu se rušijo

Sremska Mitrovica, 24. junija. r. Glasilo sremskih radikalov «Srbija» je prenehalo izhajati. S 1. julijem stopi «Srbija d. d.» v likvidacijo in vse premičnine te družbe bodo razprodane na javni dražbi. To pomenja popoln politični polom dr. Voje Janjića v mitrovskem okraju. Preteklo nedeljo je imela sreska organizacija mitrovskih radikalov sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se dr. Voji Janjiću sploh prepove posečanje kateregakoli kraja v mitrovskem srezu, ker more s svojimi poseti samo še bolj ogrožati omajane radikalske postojanke.

Socijalnopolitične konvencije predložene

Beograd, 24. junija. r. Ministra socijalne politike in zunanjih zadev sta predložila parlamentu konvencije, ki so bile sklenjene na podlagi čl. 289. versajske pogodbe na mednarodnih konferencah dela v Washingtonu l. 1919. ter v Genovi l. 1920., 1921. in 1925.

Beneš ostane zunanji minister CSR

Intervencija prezidenta Masaryka. — Oster konflikt v narodno socijalistični stranki. — Glasovi o pripravah za češko-nemško koalicijo.

Praga, 23. junija, k. Včeraj ves dan se je prezident Masaryk posvetoval z vodilnimi politiki čeških strank. Posebno dolga je bila avdijenca voditelja večine narodnosocijalistične parlamentarne delegacije posl. Stříbrnega. Kriza je bila končno danes vsaj v formalnem oziru rešena na ta način, da je prezident republike izjavil, **da smatra vprašanje demisije dr. Beneša za indiskutabel in da bi te demisije ne sprejel.**

Danes se je vršila seja izvršilnega odbora Narodnosoc. stranke ter obeh njenih parlamentarnih klubov (senatorskega in poslanskega). Prišlo je do ostrega konflikta med obema strujama, Klofačevo, ki podpira Beneša in strujo posl. Stříbrnega, ki je sicer močnejša, a je končno pristala na to, da se stališče prezidenta republike vzame na znanje. Dr. Beneš je podal izjavo, v kateri priznava težaven položaj stranke, ki je proti vladi v ostri opoziciji, a naj istočasno pusti svojega poslanca, da je član te vlade. Vendar smatra dr. Beneš, da se mora pokoriti želji prezidenta Masaryka, pač pa je pripravljen dati stranki svoj mandat na razpolago. O tem bo še sklepal izvršilni odbor.

Vesti, da se vršijo priprave za sestavo češko-nemške vlade se množijo. Smatra se, da bodo te priprave do jeseni gotove. Dejstvo je, da v parlamentu že obstoja večina, ki je sestavljena iz čeških meščanskih in zmernejših nemških strank.

Caillaux pripravlja svoj sanacijski načrt

Novi Briandov kabinet prevzel vladne posle. — Socijalistične interpelacije in zahteve.

Pariz, 24. junija, s. Novi ministri so danes prevzeli svoja mesta. Finančni minister Caillaux je pričel razgovore s svojim prednikom Peretom, centralnim guvernerjem Francoske narodne banke in z odborom strokovnjakov o finančnem položaju. Caillauxovi načrti še niso znani. Menijo, da bo zopet spravil na dan svoj lanski načrt, ki ga bo seveda prilagodil sedanjim izpremenjenim razmeram. Njegov prvi uradni posel je bil, da je izdal okrožnico, v kateri je svoje kolege ministre opozoril potrebe zmanjšanja njihovih privatnih tajnikov. Jutri bo Caillaux v ministrskem svetu obrazložil svoje namere, nakar bo sestavil finančni del vladne izjave.

Socijalistična zbornična skupina je pooblastila Leona Bluma ter Vincenta Auriola, naj interpelirata vlado o kurznih in stabilizacijskih problemih, o inflaciji, o eventuelnem inozemskem posojilu, o washingtonskem dogovoru ter o uporabi preostanka Morganovega kredita. Socijalisti bodo odklonili washingtonski dogovor. Kar se tiče od Caillauxa nameravane omejitve izdatkov, zahtevajo socijalisti, da se z njo ne sme obremeniti ne delavski razred, niti srednji stan in tudi ne nacijonalna produkcija.

Pariz, 24. junija. (Radio.) Časopisje v splošnem izraža zadovoljstvo, da je s končno sestavo vlade končan dvoboj med Poincarejem in Caillauxom, ki je zavlačeval rešitev krize. «Echo de Paris» pravi, da je glavna naloga nove vlade uspešna rešitev finančnih problemov. List poroča, da se bo Caillaux nemudoma posvetoval z Berengerjem o washingtonskem dogovoru. Caillaux se zavzema za garancijsko klavzulo ter se posebno protivi čl. 7. washingtonskega dogovora. Ta člen namreč pooblašča Zedinjene države k izdaji francoskih obligacij francoskega vojnega dolga, s katerimi morejo trgovati na vseh svetovnih tržiščih. Caillaux povdarja gospodarsko solidarnost vseh držav in bo pospeševal sklenitev trgovinskih pogodb. «Journal» naglaša popolnoma tehnični značaj nove vlade. «Figaro» in «Ere Nouvelle» odobravata Caillauxove finančne načrte.

Pariz, 24. junija. (Radio.). Na današnji kratki seji ministrskega sveta je sporočil Caillaux, da bo šele v torek predložil zbornici izdelane sanacijske načrte. Vlada želi, da parlament formalno sprejme finančne načrte in da ji podeli za njih izvedbo potrebna pooblastila.

Napetost med Anglijo in Rusijo

Sovjetsko vmešavanje v rudarsko krizo. — Dokazane zveze med moskovsko internacijonalo in angleškimi komunisti.

London, 24. junija. (Radio) Jutri se bo razpravljalo v spodnji zbornici o vmešavanju Rusije v rudarsko krizo na Angleškem. Glavni govornik bo zunanji minister Chamberlain. Hkrati se bo govorilo tudi o zahtevi nekaterih poslancev, naj se objavijo vsi dokumenti, zaplenjeni lanskega oktobra komunističnim agitatorjem. Nekaj teh listin je bilo danes objavljenih.

Dokazana je zveza med komunistično stranko na Angleškem in tretjo internacijonalo v Moskvi ter zveza z ruskimi delavskimi organizacijami. Eno teh pisem je naslovljeno na glavnega tajnika angleške komunistične stranke Inkwena, podpisal pa ga je Dult, ki **vodi komunistično propagando v Indiji. To pismo dokazuje zvezo med ruske trgovinsko delegacijo v Londonu in vserusko zadružno zvezo «Arkos» ter londonsko komunistično stranko.** To pismo je datirano s 15. julijem 1925 in veli med drugim: «Dobil sem navodila, naj vodstvi ruske trgovinske delegacije in «Arkosa» začasno menjata svoje delovanje.»

Drugo pismo govori o komunističnih krožkih, ki naj se ustanove v angleških tvornicah. Pritožuje se tudi, da še ni obljubljenega denarja. Pisma se ponovno pozivljajo na razne socijalistične in delavske voditelje na Angleškem.

Italija, Locarno in Društvo narodov

Južnotirolsko vprašanje — nevarnost za Italijo.

Rim, 24. junija, d. Novi ravnatelj «Secola», senator Morello (Rastignac), je napisal uvodnik, v katerem pravi, da nalaga izstop Španije in Brazilije iz Društva narodov Italiji dolžnost, da si nekoliko pobliže ogleda svoje razmerje do Nemčije. Čim je Italija podpisala locarnsko pogodbo, je Nemčija načela južnotirolsko vprašanje in se je spravila z vsemi vojnimi sredstvi nad Italijo, čeprav živimo v miru. Mussolini je zaklical s svojimi govori Nemčiji «Stoj!». Dalje ni mogel iti zaradi svojih obveznosti v Locarnu. Sedaj se mora Italija vprašati, ali more dopustiti, da dobi Nemčija poleg nje sedež v Svetu Društva narodov. **Načetje južnotirolskega vprašanja pomenja veliko nevarnost za Italijo.** Morello se vprašuje, ali si ni Italija kot podpisnica locarnske pogodbe škodovala sama sebi.

Rim, 24. junija, s. «Agenzia Stefani» je pooblaščena izjaviti, da so vse vesti v inozemskem časopisju, zlasti v Franciji, da namerava Italija izstopiti iz Društva narodov, brez vsake podlage. Italijanski krogi dobro vedo, odkod izvira ta gonja in katere cilje zasleduje.

Nova italijanska akcija glede Abesinije

Pariz, 24. junija. (Radio.) Tu se predvideva pritisk italijanske vlade, da bi Francija prepustila Italiji proste roke v Abesiniji, kar bi kršilo konvencijo iz l. 1906., ki določa za Abesinijo načelo režima odprtih vrat.

Skupna akcija proti makedonstvujuščim

Pariz, 24. junija. br. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da sta se Mitilineu in dr Ninčić na Bledu natančno dogovorila glede skupnih korakov proti komitaškim vpadom na ozemlje sosednih držav. Ako bi se ti vpadi ponovili, bo storjena pri bolgarski vladi skupna jugoslovensko-rumunsko-grška demarša. V kratkem se sestanejo v Bukarešti ali v Beogradu vojaški strokovnjaki, da proučijo in ukrenejo vse potrebno za obrambo meja pred vpadi makedonstvujuščih.

Odgoditev sejma

Nova zmaga Pilsudskega.

Varšava, 24. junija. (Radio) Danes se je vršila izredno viharna seja sejma. Proti Pilsudskemu se je dvignila od vseh strani močna opozicija, kateri so se pridružili tudi socijalisti. Vzlic vsemu je Pilsudski obvladal položaj in dosegel, da se sejm odgodi. Proračun in nameravane spremembe ustave so bile vrnjene odseku v nadaljno proučevanje.

Danes otvoritev rumunskega parlamenta

Bukarešta, 24. junija. d. Jutri se otvori novi parlament. Vlada se boji obstrukcije opozicije. Zato namerava sklicati po tri seje na dan, da bi na ta način onemogočila obstrukcijo. Liberalci se ne bodo udeleževali obstrukcije, pač pa bodo podali v zborniei izjavo, da protestirajo proti nezakonitostim in volilnim zlorabam vlade. Liberalna stranka se udeleži otvoritvene seje, dočim sta narodna in agrarna stranka sklenili, da se te seje ne udeležita. Na ta način hočeta protestirati proti zlorabam pri volitvah in opozoriti kralja na to stvar.

Šolska debata v Narodni skupščini

Mussolinijev red levjega repa. — Ostra interpelacija posl. Demetrovića. — Za učitelje ni mesta, in narod je nepismen. — Pred redukcijo učiteljišč.

Beograd, 24. junija p. V skupščini je danes interpelacijski dan. Prva na redu je bila interpelacija Jurija Demetrovića (SDS) o ukinjenju srednjih šol. Pred prehodom na dnevni red je posl. Večeslav Vilder protestiral, da je v zapisniku včerajšnje seje zabeleženo, da je poslanec dr. Milovan Žanić (hrv. feder.) izključen iz Narodne skupščine za tri seje »radi nedostojnega obnašanja« in kršenja reda. Obnašanje in medklici dr. Žanića so bili samo izraz upravičenega ogorčenja proti postopanju zagrebške policije pri narodni in državni manifestaciji, pri kateri se je protestiralo proti ratifikaciji nettunskih konvencij. Ker se je izjavil solidarnega s to nacijonalno manifestacijo, je bil dr. Žanić kaznovan z največjo kaznijo, s katero more biti kaznovan narodni poslanec. Takih kazni se niso posluževali dosedanji predsedniki Draga Pavlović, dr. Ivan Ribar in dr. Edo Lukinić. Javnost je razburjena zaradi neugodne vsebine nettunskih in drugih konvencij z Italijo. Javno izražanje protestov se prepoveduje, sedaj pa naj bo še poslancem zabranjeno? Posl. Vilder predlaga, naj se sprejme v zapisnik, da je bil posl. dr. Žanić izključen neupravičeno in proti tradicijam ter ugledu Narodne skupščine. Večina je odklonila ta predlog. Posl. Vilder: »Dobili boste od Mussolinija red levjega repa!«

Nato se je prešlo na dnevni red. V odgovoru na

interpelacijo posl. Demetrovića

je prosvetni minister Trifunović branil predvsem prejšnjega ministra Veljo Vukićevića in izjavil, da je pravilno postopal, ker je zapiral srednje šole. Mi nimamo dovolj dobrih profesorjev in tudi sam ima namen ukiniti večje število učiteljišč, ker nima dovolj mest za učiteljski naraščaj. Opozicija je pri tem začela vzklikati: »To je škandal, ko imamo toliko nepismenih!« Prosvetni minister je h koncu še omenjal, da je bilo otvorjenih nekoliko novih šol, s čemer je hotel popraviti slab vtis svoje prejšnje izjave.

Posl. Juraj Demetrović je ugotovil v svojem govoru, da je bilo zatvorjenih za časa RR vlade 36 srednjih šol. Napadal je ministra Trifunovića zaradi njegove izjave, da imamo preveč intelektualcev ter je povdarjal potrebo srednjih šol. Treba nam je kvalificiranih profesorjev. Srednje šole so v mnogih krajih potrebne ne samo iz kulturnih, temveč tudi iz nacijonalnih razlogov, radi česar je n. pr. svoječasno Sv. Pribićević osnoval srednjo šolo v Negotinu. Posl. Demetrović je končno konstatiral, da današnja prosvetna politika nima nobenega programa.

Za tem so govorili še ponovno minister Miša Trifunović, Velja Vukićević ter poslanca Vesenjak in dr. Bazala. Seja se je zaključila ob 1. popoldne ter nadaljevala ob 5. popoldne. Davidovićevec Milan Grol je konstatiral, da je poteklo že osem mesecev, odkar je bila ta interpelacija predložena. Kritiziral je vladno tezo, da se z zatvarjanjem šol omejuje ustvarjanje umstvenega proletarijata. Kar se tiče ljudskih šol, je za našo kraljevino naravnost sramota, da ostaja polovica učiteljev, ki končajo svoje študije, brez kruha, naš narod pa je večinoma še nepismen. Govornik je podvrgel vso vladno prosvetno politiko ostri kritiki, zlasti pa Pašića in njegove pristaše.

Prosvetni minister Miša Trifunović je v svojem odgovoru napadal tudi bivšega prosvetnega ministra Sv. Pribićevića. Interpelant Demetrović je pobijal izvajanja ministra Trifunovića in ostro napadal prosvetno politiko vlade RR. Naglašal je, da so hrvatski federalisti z dr. Bazalo na čelu le pomožne čete Radićeve. V imenu samostojnih demokratov je predlagal sledeči prehod na dnevni red: »Narodna skupščina je čula odgovor ministra prosvete in to terpelacijo posl. Jurja Demetrovića in tovarišev in ugotavlja, da vlada nima izdelanega prosvetnega načrta ali programa tako, da postajajo srednje šole žrtev neprestanih eksperimentov. Poedini oddelki so bili zatvorjeni, sedaj pa se zopet otvarjajo po osebnem razpoloženju enega ali drugega prosvetnega ministra. Sedanji prosvetni minister je rekel, da se bo nadaljevalo tako postopanje in je celo napovedal redukcijo učiteljišč, namesto da bi se potrudil v še večji meri za širjenje pismenosti. Obsojajoč tako delovanje in namere prosvetnega ministra poziva Narodna skupščina vlado, da ji predloži zakon o srednjih šolah in prehaja na dnevni red.«

V osebni zadevi je govoril nato poslanec Grol, za njim pa hrvatski federalist dr. Bazala ,ki je ljuto napadal Pribićevića. V odgovoru je posl. Pribićević ugotovil, da je ta gospod, ko je bil načelnik oddelka za prosveto v Zagrebu, vodil povsem osebno in strankarsko politiko in da je bil zato za vlade dr. Vesnića odstavljen. »Dr. Bazala me je napadal,« je izjavil g. Pribićević, »da sem ga kot minister upokojil. To sem moral storiti, ker je bil član stranke, čije člani po zakonu niso mogli biti državni uradniki. Ko sem pa bil minister, sem ga moral uporabiti proti vsem, na katere se je nanašal in tudi proti dr. Bazali. Kar se tiče njegovih pripomb zaradi premeščanja učiteljstva na Hrvatskem, moram izjaviti, da sem upokojil le one učitelje, ki sem jih moral, ker so bili aktivni člani one stranke, čije šef je javno govoril, da se je kraljevo žezlo zlomilo.«

V imenu vladne večine je branil prosv. politiko kabinetni radikal Vasa Praničević in predlagal prost prehod na dnevni red, ki ga je sprejel tudi prosvetni minister Trifunović. Nato se je razvil zanimiv prepir med davidovićevcem posl. Grolom in radikalom dr. Radonjićem, ki sta si drug drugemu očitala izvestne izredne dohodke in sinekure. Navzlic protestom opozicije je predsedujoči zaključil sejo in odredil prihodnjo za jutri dopoldne z dnevnim redom beograjske konvencije.

Zadnji poskusi za kompromisno rešitev angleške rudarske krize

Vlada odgodila sprejem zakona o osemurnem delovniku. — Vsebina zakonskega načrta o reorganizaciji premogovne industrije.

(R) **London, 23. junija.**

V spodnji zbornici se je nadaljevala debata o načrtu glede reorganiziranja premogovne industrije. Delavska stranka je predlagala, da se ta zakonski načrt stavi z dnevnega reda, češ, da ni dovolj učinkovit. Prihodnji teden se razpravlja o podaljšanju delovnika na osem ur. Delavska stranka bo pobijala tudi ta zakonski načrt. Razni listi priporočajo, naj se še enkrat poskuša doseči sporazum, preden pride do tako usodnih zakonskih ukrepov. Obenem se povdarja možnost, da bi se rudarji gotovo v večjem številu vrnili na delo, ko bi jim bile prejšnje plače zagotovljene navzlic eventualnemu podaljšanju delovnega časa.

Da olajša položaj rudarskih voditeljev, je odgodila vlada končni sprejem zakonskega načrta o podaljšanju urnika do prihodnjega tedna, v nadi, da se medtem reši vprašanje mirnim potom. Včeraj so posetili državni rudarski oddelek rudarski voditelji Smith, Cook in Richardson. Drugih poskusov za obnovo pogajanj ni bilo.

Danes je bil predložen spodnji zbornici zakonski načrt o reorganizaciji premogovne industrije. Polk. Lane Fox, tajnik rudar. odseka, je podal zanimiva pojasnila. Zakonski načrt vsebuje predvsem najbolj praktična navodila premogovne komisije.

Določila o plačah, dobičku in družinskih dokladah so se morala prepustiti v razpravo interesiranim strankam. Vlada je predvsem vnesla v zakonski načrt določbe, ki so lahko definitivno izvedljive in ki bodo lahko odpravile ovire v premogovni industriji. Zbornica se bo lahko prepričala, da so te določbe velikega pomena.

Resortni minister je nato podrobno očrtal zakonski načrt. Prvi del se bavi s fuzijo posameznih podjetij in tvori najvažnejši del spomenice premogovne komisije. Komisija je dokazala, da je gospodarski uspeh večjih podjetij mnogo večji kot manjših. Potrebno je, da se postopno eliminirajo vsa manjša podjetja, ki itak niso zmožna uspešne konkurence in ki bodo morala prej ali slej podleči močnejšim. Zakonski načrt predvideva prostovoljna stapljanja podjetij in jim zagotavlja v tem primeru razne zakonske in gospodarske olajšave. Podjetja morajo predložiti načrt o fuziji rudarskemu oddelku, ki ga potem preda železniški in prometni komisiji, da o njegovi veljavnosti končno odloča. Vladna komisija se je jasno izrekla proti prisilni fuziji posameznih podjetij. Zato priporoča minister zbornici, naj se, ako se zakonski načrt sprejme, izvedba njegovih določil odgodi za tri leta.

Premogovna komisija meni, da bodo prisilne fuzije v bodoče potrebne. Toda v tem slučaju bo imela zbornica dovolj prilike, da zavzame primerno stališče.

Drugi del predloženega zakonskega načrta pooblašča železniško in prometno komisijo, da zagotovi industriji vsako količino premoga, ako to zahtevajo državni interesi. Komisija ima v tem oziru polnomočje, da odstrani vse eventualne ovire v dosego tega cilja. Z omenjeno določbo je brezdvomno zvezana velika odgovornost, vendar je potrebna, da se premagajo vse ovire, ki bi eventualno nastopile v produkciji premoga.

Posl. Charlstone je izrazil dvome o uspešnosti zakonskega predloga o premogovni industriji in trdil, da prepušča načrt vso inicijativo lastnikom rudnikov, ki so že itak izjavili, da se ne bodo ravnali po njegovih določilih. Govornik je priporočal, naj se sestanejo delavski voditelji z zastopniki vlade, ki naj se potrudijo, da se končno preneha boj, ki ima tako težke posledice za industrijo države in milijone njenih podanikov.

Karlston, poslanec delavske stranke je predlagal, naj se zakonski načrt odkloni.

Liberalni voditelj Lloyd George je očital vladi, da ni odkupila vseh rudarskih koncesij, ker bi bila tako v stanu popolnoma obvladati lastnike rudnikov, ki bi se eventualni fuziji podjetij upirali.

London, 24. junija. (Radio) Spodnja zbornica je navzlic opoziciji Lloyd Georgea in delavske stranke sprejela zakonski načrt o reorganizaciji premogovne industrije v drugem čitanju s 326 glasovi proti 147.

Usoda savojske dinastije usoda fašizma?

Senzacijonalna angleška vest.

London, 24. junija. s. «Daily Herald» objavlja senzacijonalno vest iz Rima, da namerava Mussolini poročiti svojo hčerko Edo z italijanskim prestolonaslednikom Umbertom. V to svrho se je pred desetimi dnevi odpeljal s svojo ženo v Firence, da tam o tej stvari govori s svojo hčerko. Prestolonaslednika Umberta so dosedaj splošno smatrali za nasprotnika fašizma, pred štirimi meseci pa je napisal za neki fašistovski list fašistom prijazen članek. List pripomnja, da *italijanski kralj že davno ni več gospodar v svoji rodbini in da je usoda savojske rodbine ozko zvezana z usodo voditelja fašizma.*

Obsedno stanje na Portugalskem

Lizbona, 24. junija. (Radio) Vlada je proglasila v vsej državi obsedno stanje. Dokler se položaj ne razčisti, bodo sodila vse delikte veleizdaje, upora in neposlušnosti vojaška sodišča.

G. Kulovec, Vi nesramno lažete!

Tožite nas!

»Jutro« je ugotovilo,

da je bivši minister, narodni poslanec duhovnik dr. Fran Kulovec v »Slovencu« objavil falzificiran tekst dr. Žerjavovega pisma ministru Ninčiću z dne 14. maja 1925 o premestitvi konzularnega uradnika Barleta.

V dokaz te ugotovitve je »Jutro« objavilo faksimile onega pasusa v originalu, ki je bil potvorjen.

Nar. poslanec dr. Kulovec se je s celo vrsto izjav, ki jih je s podpisom ali posredno priobčeval v »Slovencu«, branil proti temu poraznemu očitku. Glavna vsebina njegovih izjav je bila ta, da je njegovo pismo dr. Žerjavovega pisma original, »Jutrov« citat in »Jutrov« faksimile pa potvorba.

Mi smo opetovano g. Kulovcu vrgli v obraz, da laže.

Pozvali smo ga, naj nas toži.

G. Kulovec tega ni storil. Pač pa nam je včeraj poslal tri popravke, v katerih trdi:

»Ni res, da sem v »Slovencu« objavil falzificiran tekst dr. Žerjavovega pisma. Nasprotno je vse res, kar sem v tej zadevi pisal in dal telefonirati. V »Slovencu« objavljeni tekst dr. Žerjavovega pisma odgovarja originalu v slovenskem prevodu.«

Mi teh popravkov ne objavimo, ker ne odgovarjajo zakonu, a njih glavno vsebino smo zgoraj navedli.

Na trditve g. Kulovca odgovarjamo ponovno:

Vi lažete g. Kulovec!

Vi ste objavili falzificiran tekst dr. Žerjavovega pisma ter ste na podlagi tega potvorjenega teksta pisali pod svojim podpisom ter tako dali povod, da so tudi drugi pisali grde in neosnovane napade na dr. Žerjava, ki je bil javnosti prikazan kot nekak izdajica slovenskega jezika.

Mi Vas, g. Kulovec, še enkrat pozivamo, da nas tožite ter nam tako daste priliko pred sodiščem dokazati lažnjivosti Vaših trditev!

Uredništvo «Jutra».

Koroščeva vlada proglasila slovenščino za „dialekt"!

Dokument iz komaj preteklega časa.

Vsej javnosti je znano, da je SLS dvignila proti g. dr. Žerjavu velikansko gonjo, češ, da je v nekem pismu pisal o slovenskem «dialektu». Izkazalo se je, da je SLS zlorabljala falzificiran dokument in tako je ogorčenje naših latincev in raznih njihovih podpetnikov moralo zopet pod streho.

Celo klerikalno ogorčenje je seveda narejeno in se duhovniki sami smejejo, da še kdo nasede temu dlakocepstvu. SLS uganja komedijantstvo in je ogorčena kadar ji to kaže.

In ravno v zadevi «dialekta» je prišel na dan dokument iz vlade Davidović-Korošec, ne pismo neslužbenega značaja, ampak uradna izjava ministrstva, priobčena v «Službenih novinah».

Meseca avgusta 1924. je izdala vlada g. Davidovića preko svojega ministra notranjih del Nastasa Petrovića, ki je znan prijatelj SLS «Pravilnik za izvrševanje o nošenju orožja (Glej «Službene novine» br. 185 od 14. oktobra 1924., oziroma «Uradni list» št. 81 od 27. avgusta 1924.) Tam stoji črno na belem v čl. 19. pravilnika to-le: «Obrazec orožnega lista tiska samo državna tiskarna, in sicer posebej v cirilici, posebej v latinici in posebej v slovenskem dialektu.»

Izvirnik pravi «u slovenačkom dialektu».

Tako se je tudi izvršilo pod vlado Davidović: Orožni listi niso več tiskani v slovenskem pismenem jeziku, ampak v «slovenačkom dialektu».

V tej vladi so bili g. Korošec, minister prosvete, g. Sušnik, minister prometa, g. Vesenjak, minister agrara in (o ironija vseh ironij!) — g. dr. Fran Kulovec kot minister poljoprivrede.

«Slovenački» ministri SLS seveda pri Nastasu Petroviću niso nič protestirali, marveč so ga kovali v nebesa. Potem, ko so naš pismeni jezik pustili pokopati, pa so prišli v opozicijo in ko je bilo treba po ugledu streči političnemu nasprotniku, je naša takozvana SLS mislila, da se je morda po dveh letih na to že pozablilo.

Ali nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito in tudi v politiki se vse maščuje. Edina slovenska stranka, ki je dosedaj dopustila, da je bil naš slovenski književni jezik službeno proglašen za dijalekt ter tako oropan svoje po ustavi mu zajamčene enakopravnosti, je slavna zaščitnica slovenskih interesov SLS!

Pribičević o radikalskih ministrih in o radikalski stranki

Ob minulih pravoslavnih binkoštih je Svetozar Pribićević, kakor smo kratko že poročali, imel šest zborov v vzhodni Bosni in je v torek zvečer dospel v Sarajevo, kjer mu je bil prirejen banket. V navzočnosti 300 gostov je Svetozar Pribićević izrekel daljši govor, iz katerega citiramo naslednje značilne odstavke:

»Na svojem zboru v Rogatici sem dejal, da je minister za izenačenje zakonov dr. Srškić izjavil v nekem razgovoru z menoj: »Mar mislite, da bi mi sklenili sporazum z Radićem, če kralj tega ne bi zahteval?« Danes čitam v sarajevskih novinah, da minister dr. Srškić to mojo navedbo demantira. Dobro.

Predvsem eden izmed bivših radikalskih ministrov, Pašićev ljubljenec, ki se sedaj spopada z notranjim ministrom, javno navaja, da so trije kr. ministri zlorabljali v borbi med Pašićem in Ljubo Jovanovićem kraljevo ime. Ako bi taka izjava bivšega kr. ministra padla v katerikoli drugi državi, bi ta minister bil pozvan na odgovor. Bila ta izjava točna ali netočna, vsekakor bi se moralo proučiti in ugotoviti, ali je kr. minister vmešaval kraljevo osebnost v strankarsko borbo. A kaj je bilo? Cela stvar je ostala nepreiskana. Navedel sem na zboru v Novem Bečeju, da bi se tudi jaz lahko poslužil podatkov, da kraljevski ministri zlorabljajo vzvišeni kraljev položaj. Ako sem na zboru citiral dr. Srškićevo izjavo, sem naravno govoril le resnico, toda če bi ne bilo prič, bi javnost stala pred vprašanjem, ali naj verjame meni ali dr. Srškiću.

Povdarjam, da je dr. Srškić to izjavil pred pričami. Najin razgovor ni bil med štirimi očmi, marveč pred pričami.«

O radikalski stranki je Svetozar Pribićević izjavil, da se nahaja v taki situaciji, da se o njej kot enotni stranki vobče ne more več govoriti, ker radikalska stranka danes stoji brez vodstva in brez politikov. NRS je bolnik, ki ga nikak zdravniški konzilij najvišjih medicinsih kapacitet ne more ozdraviti. Ta stranka danes preživlja težko in globoko krizo. Stavimo si samo vprašanje: Kdo je vrgel Pašića? Niti Davidović, niti Korošec, niti Spaho, niti jaz, niti Radić. Pašića so vrgli radikali, vrgel ga je radikalski triumvirat, ki je iz njegovih rok prevzel oblast.

Danes pa mu po vsej državi vzklikajo »Živijo Pašić« isti ljudje, ki so ga vrgli. Tak primer je na vsem svetu nemogoč. »Ko sem lani dr. Srškića vprašal, kako so radikali mogli skleniti »sporazum« in kako je Pašić mogel na to pristati, saj mi je Pašić pred osmimi dnevi sam dejal, da tega ne bo storil, ker bi bilo nemoralno in nepošteno — tedaj mi je dr. Srškić odvrnil: »Veste, on je to moral storiti. Moral se je s tem sprijazniti, ker se je bal, da ne izgubi oblasti.«

»Pravim, kakor sem to dejal tudi radikalom: Nesreča za radikalno stranko je v tem, da je izgubila smisel za opozicijo. To je stranka, ki živi samo, dokler ima oblast in ki se boji, da bo umrla, čim pade v opozicijo.

Narodna skupščina je idejo edinstva stavila v kraljevo prisego. Ko sem omenjal, da se kralj s svojo prisego zaklinja, da bo čuval edinstvo naroda, so mi vladni listi očitali, da jaz vmešavam krono v politično debato. Ako jaz pravim, da vlada greši zoper kraljevo prisego, tedaj mi, ki vemo, da je krona vzvišena in neodgovorna, ne vlačimo v politično debato krone, marveč vlado. Naša ustava pozna samo en narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ga mi v svojem idealizmu in pravem pojmovanju edinstva zovemo narod jugoslovenski. Mar nimam prav, ako zahtevam, da se čuva ustava, na katero ne prisega samo kralj, marveč tudi vsi ministri in vsi uradniki. Mar nisem upravičen k temu, ako se v naši državi vajajo plemenske ideje na škodo ideje dajajo plemenske ideje na škodo ideje narodnega edinstva in ako je v tej državi lahko minister oseba, ki ne priznava narodnega edinstva? A po naši ustavi ne more biti uradnik in minister nobena oseba, ki ne priznava ideje narodnega edinstva.«

Politične beležke

Si tacuisses!

Glasom «Slovenca» je posl. Vesenjak prilikom debate o uradniškem zakonu smatral za potrebno napasti sam. demokrate in seveda mene. Znano je sicer, da je vsa službena pragmatika, v kolikor je v poslednjem hipu radikali niso pokvarili, delo takratnega poslanca g. Josipa Reisnerja. Klerikalci pa, ki so l. 1923. glasom zagrebške pogodbe (tkzv. Markov protokol) *podpirali* radikalni homogeni režim, so s tem omogočili, da je vlada *takrat zadnji hip vrinila zloglasni čl. 234.* G. Vesenjak je pač mnenja, da je za uradništvo povoljno, če je sedaj v hrbet skočil oni stranki, ki je edina vodila borbo zoper podaljšanje člena 234. Rekel je: «Vaš tovariš Žerjav je s podpisom izjavil, da bo preganjal uradnike.» Ta medklic je ostal sicer brez efekta, ker je Vesenjak na mestu dobil zasluženi odgovor. Vendar ga moram tudi jaz prijeti za jezik. Jaz sem namreč pisal, *da bom postopal proti vsakomur, ki bi v uradu podpiral separatizem.* Ta moj dodatek je verni katolik Vesenjak prav po katoliško zamolčal. Kaj sem pisal v «Jutru», g. Vesenjak dobro ve, a odkar je postal klerikalec, se očividno poslužuje klerikalne morale. G. Vesenjak je v skupščini v moji odsotnosti potvoril mojo izjavo. Sicer pa bi bil mož, nekdanji vneti protiklerikalni agitator in urednik, sedaj storil bolje, da je molčal. Kaj pa je on delal kot minister agrarne reforme? Direkcijo v Ljubljani je izročil mlademu somišljeniku, ki je o agraru kaj vedel le iz novin, izvrstnega uradnika g. Matka Brnčiča, rodbinskega očeta, pa je preganjal kakor lovec zver. S svojo grdobijo me je spomnil g. Vesenjak vsega partizanstva, ki ga je uganjal kot minister, ko je na škodo kmetskega ljudstva v nasprotju z zakonom podpiral škofa in samostansko imetje. Ko se klerikalci hinavski zgražajo, da je bil mlad neoženjen konzularni uradnik (nobena pragmatika ne predvideva stalnosti za to stroko) na mojo zahtevo premeščen, mi prihajajo na misel stotine slučajev nečuvanega preganjanja uradnikov po klerikalcih in skoro vsakodnevna ščuvanja nekaterih poslancev SLS v ministrstvih proti uradnikom naprednega mišljenja.

Dr. G. Žerjav.

Še v kamenju falzificirajo . . .

Prav nič ni čudno, da se katoliški duhovnik dr. Kulovec poslužuje v političnem boju falzificiranih pisem. V ljubljanski stolnici imajo tudi falzificiranega polsvetnika in ker sta po klerikalnem zatrjevanju vera in politika v najtesnejši zvezi, je povsem naravno, če se je falzificirana svetniška glorijola prenesla iz ljubljanske škofije tudi v škofovo tiskarno. Zgledi vlečejo... Še danes stoji na ljubljanski stolnici kip ljubljanskega škofa Tomaža Hrena, slavnega predhodnika slovenskih klerikalcev in prvega požigalca slovenskih knjig, o katerem je na podlagi vatikanskih dokumentov dokazano, da je kupčeval z zakramenti in živel v krvosramnem razmerju z lastno sestro. Povrh pa je ugotovljeno, da ta soha *lažno* predstavlja T. Hrena in je dejansko podoba nekega drugega duhovnika... Če ima ljubljanski škof v svoji hišni kapelici ob oltarju sliko svojega znamenitega predhodnika, je to njegova zasebna stvar, nikakor pa ne gre, da bi falzificirani polsvetniki javno na ljubljanski stolnici dajali slab zgled škofovi tiskarni.

Dr. Pernar demantira

Pod naslovom «Najnovejša Radićeva kombinacija» smo včeraj tudi mi zabeležili poročilo zagrebških «Novosti», da je radićevski državni podtajnik v notranjem ministrstvu dr. Pernar na nedavnem ožjem sestanku HSS v Vukovaru razložil, kako si radićevci zamišljajo razvoj politične situacije. Posebno pozornost je povsod vzbudila dr. Pernarjeva napoved, da se bliža koalicija Pašić-Radić-Pribičević. Dr. Pernar zdaj v «Politiki» demantira poročilo «Novosti», izjavljajoč, da nikdar ni kaj takega govoril in da torej ne ve, čemu in komu je vobče bila ta vest potrebna.

Dober pastir ne zapusti svoje črede . . .

»Slovenec« poroča na dolgo o evharističnem kongresu v Chicagu, niti z besedico pa ne omenja onih žrtev svoje reklame za ta kongres, ki so jih ameriške oblasti pridržale kot izseljeniške tihotapce na Ellis Islandu. Odgovornost za jugoslovenske romarje v Ameriko nosilo ljudje, ki so jih zvabili in odpeljali v Ameriko. Bilo je teh romarjev okoli 70, kakor so poročali klerikalni listi, in čudno je, da bi pripravljalni odbor za to romanje ne imel vseh podatkov o udeležencih. In vendar so ostali v Ameriki na cedilu . . . Dober pastir pa ne zapusti svoje črede, pravi sv. pismo. Pri takem pastirstvu, kjer ni izključeno, da je igrala veliko vlogo tudi provizija izseljeniških agentov pri parobrodnih družbah, je prav lahko mogoče, da bodo tudi orlovski romarji v Rim doživeli neprijetna presenečenja, ako ne bodo pravočasno oskrbljeni z legitimacijami italijanskih fašistov.

Zanimive vesti iz poštne uprave

Beograd, 24. junija. p. Poštni minister dr. Šuperina je imel nocoj daljši razgovor z novinarji, v katerem je izjavil, *da začne s 1. julijem sprejemati Poštna hranilnica hranilne vloge.* Prihodnji mesec bo tudi gotova telefonska proga Zagreb-Split. Do jeseni, najbrž do 1. oktobra bodo izročene prometu telefonske proge *Zagreb-Maribor*, Zagreb-Sarajevo, Zagreb-Osijek in Zagreb-Koprivnica. Gradilo se bo še več mednarodnih prog, ki nas bodo stale nad pol milijarde dinarjev. S podaljšanjem telefonske proge Beograd-Zagreb preko Maribora se ustvarja zveza prestolice z Avstrijo in Češkoslovaško, s progo Beograd-Subotica pa ravno tako na Dunaj in v Prago. Vprašanje telefonske proge Gjevgjelija-Solun se bo povoljno rešilo z novimi pogajanji z grško vlado. V najkrajšem času se ustanovi jugoslovenska pošta v solunski coni.

Danes se prične proces proti turškim zarotnikom

Angora, 24. junija. s. Število aretiranih oseb, ki so zapletene v zaroto proti Kemalu paši, je vedno večje. Aretirani so bili vsi poslanci napredne stranke. Proces pred posebnim sodiščem se prične jutri.

London, 24. junija. (Radio) «Times» svarijo turško vlado pred strogo obsodbo zarotnikov, češ da je velikodušnost prvi pogoj za dolgotrajen obstoj diktature.

Važna določba za ameriške izseljence

Washington, 24. junija. s. Državni departement objavlja, da se bo preiskava izseljencev, ki se je dosedaj vršila na Ellis Islandu v newyorškem pristanišču, vršila v domovini izseljencev. Mnogo izseljencev je bilo po preiskavi poslanih nazaj v domovino, kar jim je povzročilo veliko škode. Novi sistem bo stopil v veljavo v Nemčiji in v Luksemburgu dne 1. julija, v Danski in Norveški 15. julija, na Poljskem pa 1. septembra.

Manifestacije proti lorenskim avtonomistom

Metz, 24. junija. (Radio). Tu so se vršile velike manifestacije proti avtonomističnemu gibanju. Manifestacij se je udeležilo 50.000 ljudi

Naši kraji in ljudje

Narodna čitalnica v Kranju

Gledališki oder Narodne čitalnice v Kranju je imel 21. t. m. redni občni zbor v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Udeležba je bila nepričakovano dobra, kar je znak, da se vsi člani kakor tudi prijatelji odra dobro zavedajo, da vrši gledališki oder svojo kulturno nalogo v popolni meri. Med številnimi člani so posetili občni zbor predsednik Čitalnice ravnatelj Košnik, predsednik Narodnega doma ravnatelj Sirc, predsednik prosvetnega odseka Sokola Pahor in mnogo kranjskega meščanstva.

Po pozdravnem nagovoru predsednika Hlebša je podal tajnik Franchetti obširno poročilo o delovanju odseka na novem gledališkem odru za leto 1925/26. Iz poročila je razvidno, da je odsek priredil 10 iger, s ponavljanjem skupaj 18 predstav, kar je z ozirom na pozno otvoritev novega odra lepo število. Odsek je tudi gostoval v Sokolskem domu v Stražišču. Tekom sezone je imel odbor 15 sej, ki so bile vedno dobro obiskane. Odposlanih in došlih dopisov je bilo 357. Članov in članic ima gledališki oder 59, ter bi bilo želeti, da se v čim večjem številu prijavijo še novi agilni člani, ki imajo veselje do igranja. Na ta način bi odru pripomogli še do večjih, popolnejših uspehov.

Blagajniško poročilo je izčrpno podal tovariš Vran. Občni zbor ga je z odobravanjem vzel na znanje. Tudi poročila ostalih funkcijonarjev so bila soglasno odobrena.

Pri volitvah so bili z vzklikom izvoljeni v odbor sledeči člani: predsednik g. svetnik Gregorc, režiserja Hlebš in Reš, tajnik Franchetti, blagajnik Vran, arhivar Reš, scenator Pešl, iluminator Schilling ter odborniki Vajt in Šumi, odbornice Grčmanova in Osredkarjeva. Pregledovalca računov g. Rica Mayr in g. dr. Beno Sabothy.

Stavljenih je bilo več tehtnih predlogov, skoro vsi so bili odobreni. Pri slučajnostih je omenil poleg drugih tudi g. ravnatelj Sirc odkritje spomenika Nj. Vel. kralju Petru I., ki se vrši 1. avgusta v Kranju, nakar je predsednik krasno uspelo zborovanje ob 25. uri zaključil.

Šiška in naši Šiškarji

Odkar je Šiška postala del ljubljanskega mesta in kranjski fantje ne hodijo več v Šiško v vas gladit steze, je to nekdaj sloveče ljubljansko predmestje izgubilo mnogo na svoji popularnosti. Krivico pa delajo vrlim in zavednim našim Šiškarjem oni, ki jim očitajo spanje pravičnega, mrtvilo in druge nelepe lastnosti. Dasi se danes šiškarska fantovščina od obrtniškega pomočnika do gosposkega študenta ob večernih urah ne zbira več na vasi kot nekdaj, dasi strežejo slovite šiškarske gostilne danes skoro brez izjeme z neznosnim dolgočasjem, moramo vendarle priznati, da ima malokateri kraj toliko živahnega družabnega in osobito narodnega društvenega življenja kakor naša republika Šiška. Ne omenjamo tu raznih strumnih društev in konventiklov bolj pobožne vrste, ki nam prirede včasih tudi kakšno parado ali shod in ki hočejo postaviti celo novo monumentalno cerkev, kjer naj bi izpreobračali zakrknjene šiškarske grešnike. V mislih imamo celo vrsto agilnih naprednih narodnih društev. Pridno dela naša »Čitalnica«, kjer je središče našega kulturnega, izobraževalnega dela. Celo zimo te na poti v Šiško opozarjajo lepaki na to ali ono gledališko prireditev naših diletantov. Da so Šiškarji navdušeni in zagrizeni sportniki samo omenjamo. Delo za našo narodno obrambo je osredotočeno v Ciril Metodovi podružnici in Orjuni, ki stojita gotovo v prvih vrstah med ostalimi v Sloveniji Naš dični Sokol služi lahko za vzgled požrtvovalnega in vztrajnega sokolskega dela. V boju z nasprotniki sokolstva, ki jih tudi pri nas ne pogrešamo, vežba skromno in tiho v docela neprimernih prostorih. Ne straši se nobenih ovir, niti ne nevarnosti, ki mu preti, da bo v kratkem času na cesti, ako ne dobi drugod primernih prostorov za telovadbo. Ako prideš zvečer k Štepicu ali »Raci«, skoro redno naletiš na sejo kakega narodnega društva. Ni Šiškarja, ki bi ne bil član enega ali drugega društva, mnogo pa jih je, ki so skoro pri vseh društvih.

Da se vse to delo ne opaža na zunaj pa je vzrok to, ker danes v celi Šiški nimamo prostorov, nimamo doma in ognjišča, kjer bi dobila vsa ta in še druga društva primerno zatočišče. Pomanjkanje lastnega doma društev je ona mora, ki tišči šiškarsko družabno in društveno življenje k tlom, ki mu ne pusti, da bi se razvila, kakor bi se mogla.

Da se temu odpomore. so že pred vojno ustanovili Šiškarji »Društvo za zgradbo Sokolskega doma«, ki naj bi postavilo dom, v katerem bi se zbirala in delovala poleg Sokola narodna in napredna Šiška. Delo je uspelo že tako daleč, da je kupljen za zgradbo krasen svet 5000 m² in da je društvo pred zadnjim korakom — gradnjo. Vsa napredna društva roko v roki složno delajo in pomagajo, da se ta cilj doseže. Vrste se prireditve, priredila se je loterija itd. Treba je le, da vrle Šiškarje podpre tudi širša napredna javnost in kmalu bomo lahko dosegli, da bo Šiška eden naših najaglnejših narodnih in naprednih krajev.

Na Vidovdan 28. t. m. priredi društvo za zgradbo Sokolskega doma na letnem telovadišču Sokola v Tivoliju javno telovadbo in veselico, pa bi bilo prav, da se napredno občinstvo te prireditve polnoštevilno udeleži in s tem podpre naše vrle Šiškarje.

Kraljev dvorec nad Topčiderom pri Beogradu

Pred par dnevi so odstranili zadnje leseno ogrodje z novega dvorca kralja Aleksandra nad Topčiderom pri Beogradu. Dvorec je sezidan v bizantinskem slogu. Visok je dve nadstropji ter je krasno in bogato napravljen. V pritličju se nahaja sprejemnica s kraljevim kabinetom. Notranjščina dvorca je divno opremljena. Stopnice, ki vodijo iz prvega nadstropja v drugo, so izklesane iz marmorja in drže v kraljevo spalnico ter v njegov delovni kabinet. Poleg kraljeve spalnice se nahaja tudi kraljičin kabinet in njena spalnica, poleg teh prostorov pa so sobe za malega prestolonaslednika Petra.

Iz salona v prvem nadstropju se gre skozi arkade v malo kapelico, ki je oddaljena 20 m od dvorca ter je izdelana v marmorju z otoka Hvara. Kapelica še ni dovršena. Po kraljevi želji pa bo njena notranjost vsa iz mozaika, ki bo predstavljala kopije fresk ter ikon iz južnih srbskih samostanov, posebno iz slavne Gračanice.

Pritličje dvorca je namenjeno zabavi. Tu je velika dvorana za domače gledališke predstave, bioskop, kadilnica, dva mala salona in buffet. Buffet je v zvezi s kuhinjo, kamor se pride po posebnem hodniku, dolgem 70 m, 2 m širokem in 3 m visokem. Kuhinja je namreč izven dvorca.

Pri vhodu dvorca stoji mala hišica iz umetnega kamna za vratarja, kjer se bodo obiskovalci vpisovali v knjigo. Tik hišice bo stal stražar, na levi strani pa je velika zgradba, ki bo oskrbovala ekonomijo dvorca. V tej zgradbi je tudi velika garaža za 15 avtomobilov, kleti z vinom, shrambe za ozimnino, centralna kurjava, stanovanje za uradnike in drugo.

Vsa ta poslopja so zgrajena v bizantinskem slogu ter bodo obdana okrog in okrog s čudovitim parkom, kakršnega nimamo na Balkanu. Načrt za park je napravil prof. pariške univerze Andrée. Prostor parka obsega 29 ha površine in to ozemlje bo večinoma zasajeno s sadnim drevjem. Seveda bodo v njem tudi sportni prostori, igrališče za tenis, paviljon za muziko, ribnik in vodomet. Na kraljičino željo bo ena aleja parka nasajena z gozdičem, ki bo obsegal 800 najdivnejših rož in cvetlic.

Načrte za zgradbo kraljevega dvorca in zraven spadajočih stavb je napravil arhitekt Živojin Nikolić, dela pa vodi Fran Hočent, strokovnjak za dela v kamnu.

Rout Trgovske zbornice

Na čast udeležencem konference gospodarskih zbornic je priredila Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sinoči v kazinski dvorani sijajno uspeli rout, ki so se ga udeležili poleg predstavnikov oblasti vsi delegati gospodarskih zbornic in zastopniki ljubljanskih gospodarskih korporacij. Večer se je ob požrtvovalnem in dovršenem sodelovanju orkestra in pevskega zbora Merkurja razvil v prisrčno družabno prireditev, ki je še tesneje združila naše gospodarske reprezentante. Gostom so ljubeznivo stregle gospe in gospodične v narodnih nošah.

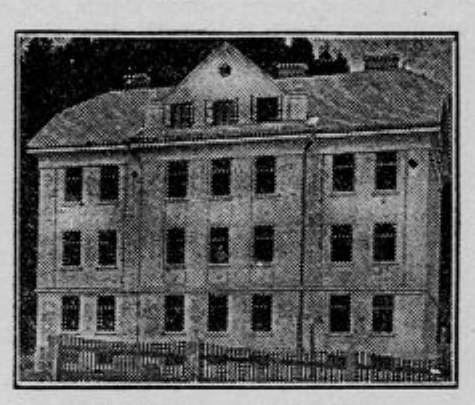

Omiljenje stanovanjske bede v Trbovljah.

Trboveljska občina je na vzpodbudo gerentskega sveta pričela graditi lansko leto dvonadstropno stanovanjsko hišo, ki je pravkar dokončana. Z njo je pridobljenih 12 stanovanj za občinske nameščence. Vsak bo imel poleg prostornega stanovanja z vsemi pritiklinami tudi svoj vrt.

Lep bančni uradnik

V Vinkovcih je policija zaprla blagajnika neke domače hranilnice, Franja Gjukića, ki je dve leti falzificiral podpise funkcijonarjev denarnega zavoda, pri katerem je bil v službi, ter dvigal denar na vložne knjižice, ponarejal menice in slične dokumente. Tekom dveh let je osleparil razne zavode za približno 200.000 Din in od te vsote odpade 60.000 Din samo na hranilnico, pri kateri je bil zaposlen.

Goljufija je prišla na dan po čudnem ovinku. Gjukić si je namreč izposodil pri nekem Vinkovčanu 5000 Din. Izročil je svojemu upniku menico, katero je mesto žiranta podpisala njegova ljubica. Upnik se je hotel prepričati, ali je menica veljavna ter je odšel k dami, ki je dokument podpisala. Ta je takoj izjavila, da podpis na dokumentu ni njen. Brž si je bil upnik na jasnem, da je postal žrtev prevare ter je naznanil svojega dolžnika oblasti.

Policija je iskala Gjukića širom Vinkovcev in v okolici, ni ga pa mogla najti. Zato je ob štirih zjutraj vdrla v stanovanje njegove ljubice, kjer ga je našla v objemih ljubezni. Slepar se je takoj zavedel opasne situacije in je nameril revolver na policijo. Tem se je končno posrečilo sleparja zvezati ter ga odpeljati tja, kamor spada.

Med oškodovanci sleparja se nahajajo skoro vsi njegovi prijatelji, ki so mu zaupali denar, pevsko društvo »Reljković«, ki ga je oslepáril Gjukić za 10.000 Din ter udruženje rezervnih oficirjev, ki je prišlo ob 20.000 Din.

Tragična smrt mladega delavca

Maribor, 24. junija.

Včeraj ob 9. dopoldne se je pripetila na vogalu Tattenbachove in Frančiškanske ulice v Mariboru smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje mladega delavca. Na omenjenem cestnem križišču je mestno električno podjetje dalo s svojimi delavci izmenjati star drog, na katerega je pritrjena cestna obločnica.

Na majhnem dvokolesnem vozičku so pripeljali nov 9 m dolg lesen drog. Debelejši konec droga so spustili na tla, pri tanjšem pa sta stala pomožni monter A. Marčič, tik za njim pa delavec Mihael Plevnik. Monter Klobasa je po običaju odmaknil izpod droga voziček, nato pa je Marčič, ki je držal gornji del droga, zaklical k umiku in spustil drog na tla. Pri tem se je Plevnik, ki je stal tik za njim pripravljen, da mu pomaga, izognil v nasprotno smer ravno pod padajoči drog, ki ga je zadel na glavo in ga podrl z vso silo na tla. Zlomljena mu je bila lobanja, radi česar je smrt takoj nastopila. Plevnika so prenesli na dvorišče sosednje hiše. Ko je prispel rešilni avto z zdravnikom dr. Sekulo, ki je ugotovil smrt, je nato došli policijski zdravnik dr. Zorjan odredil, da prepeljejo truplo Plevnika v mrtvašnico na Pobreško pokopališče.

Na mestu nesreče se je nabralo veliko število ljudi, med katerimi je vzbudila tragična smrt mladega delavca obče sočutje. Ponesrečeni Plevnik, star komaj 17 let, je šele prejšnji dan vstopil kot vajenec v službo pri mestnem električnem podjetju. Prej je bil dve leti vajenec pri električnem podjetju Završnik & Saks. Oče ponesrečenca, star železničar, ima na Koroški cesti 128 majhno hišico.

Uradnik, ki je takoj sporočil žalostni dogodek doma, je pojasnil materi, da se je pripetila njenemu sinu velika nesreča. Uboga mati ni slutila, kaj se je v resnici zgodilo in je obljubila, da ga bo obiskala v bolnici. Ko pa je kmalu nato zaznala za smrt svojega sina, je pohitela v mrtvašnico na Pobreško pokopališče, kjer so se ob truplu pokojnega odigrali v srce segajoči prizori žalostne matere. Kasneje je bila sporočena smrt ostalim domačinom, ki jih je izguba globoko potrla.

Pred sodniki

Delavec Jože je brez službe. Blizu Ljubljane, kjer domuje, je lep gozd in v njem je posekal par Francetovih borovcev. Posestnik France ga je naznanil. Fant se zdaj zelo jezi, ker mu je France prekrižal načrte. Čas je imel, pa je hotel napraviti iz borovcev splav, saj je znan splavar in mislil jo je odkuriti po svetu, in sicer kar po Savi. Privesljal pa je v dvadnevni zapor.

*

Marica in Katra iz Fužin sta se stepli. Obe sta bili opraskani. Marici je privoščila Katrica lonec in pomije, za kar se je Marica oškodovala s šopom las svoje tovarišice. Ker je pa Katra bolj prebrisana, je šla lepo k zdravniku in mu pokazala svoje praske ter napravila ovadbo. Marica bo zdaj plačala 50 Din, čeprav je bila sama najbolj tepena.

*

Marička iz Žirov ljubi vinsko kapljico, če ona taji, pa ne laže njen cvetoči nos. Baš to je njena nesreča. Že parkrat je sedela radi svojih predolgih prstov. Nihče bi jih ji ne prisodil; tako majhna postavica, pa tako dolge prste! Hodila je februarja po Logatcu, golcala po gostilnah vince in kradla. Nekje je vzela rjuho in škarje, drugje 4 kože in tudi double - uro. Ko je to prodajala, so jo orožniki pojasnili, da bi morala vse blago najprej sama kupiti. Pa si je izmislila zvita bučka in povedala, da kože in ura sploh niso njena last; da ji je vse izrošil neki neznanec in je zanj prodajala. Ker pa sodnija neznanca ni dobila in je na svoj račun vseeno hotela priti, bo Marička ostala 2 meseca v ječi.

*

Delavec Peter iz Zagorja je bil zelo slabo vzgojen. Njegova mati je imela dva nezakonska fantiča in hčerko ter je živela v največji revščini. Petrček je že majhen kradel in velik nadaljeval. Radi tatvine je bil že kaznovan. Januarja je delal s svojimi tovariši, stanoval ž njimi v baraki in jim kradel kakor sraka. Vzel je par sukenj, čevlje, 2 uri, hlače, 150 Din gotovine in delavsko knjižico. Poštenjakovič je pač mislil, da bo s tujo knjižico lažje izhajal kakor s svojo, v kateri ni imel ravno preveč priporočil. Potem je s celo robo odšel v Avstrijo, kjer je več stvari razpečal. Ko se je vrnil, se mu je dozdevalo najboljše, če se javi oblastem. Vedel je, da ima tudi pravica dolge prste in ne samo tat in tatica. Orožniki so ga gostoljubno sprejeli, prav tako tudi sodišče, ki mu je odkazalo za njegove zasluge na tatinskem polju štirimesečno brezplačno stanovanje.

Naši onstran granic

p— *Za izložbo na Reki* bodo v Jugoslaviji dovoljene znatno znižane voznine. Tako je sporočil vodstvu izložbe poslanik Bodrero iz Beograda. Madžarska je dovolila za poset reške izložbe izredno znižane voznine.

p— *Kr. komisija* za upravo kvarnerske pokrajine je bila pred kratkim imenovana. Predsednik je podprefekt G. Ortolani. Član komisije je tudi g. inž. Fran Domladiš iz Bistrice.

p— *Italijansko župnijo v Opatiji* hočejo imeti fašisti. Ta župnija bi morala osredotočiti nase vse versko življenje v Opatiji, ki sedaj gravitira na Volosko. Reška «Vedetta» pravi, da motivi za to niso samo verski, ampak še drugi, ki niso nič manj važni. Nezaslišano je, da se vrši maša za Hrvate v stari cerkvi sv. Pavla in da se pod romanskimi oboki poje v hrv. jeziku. To je strašno! Došli so neki menihi iz starega toskanskega reda in ki naj bi menda prevzeli župnijo in pričeli italijanizacijo v cerkvi.

p— *Za škofa na Reki* je imenovan mons. Sain, dosedanji apostolski upravitelj te diceeze.

p— *Nova občina Klana.* Klana, Skalnica in Iskra so se ločile od Matulj in tvorijo sedaj lastno občino. Ustanovitev se proslavi v kratkem. Takrat se otvori v Klani azil «Italie Redente».

p— *Italijanskega konsumenta* opominja reška «Vedetta d' Italia», da mora kupovati vse pri Italijanu. Proti komu je to naperjeno; vedo in čutijo na Reki dobro. Vprašamo za danes le, ali ni nevaren tak poziv tik pred otvoritvijo mednarodne izložbe?

Nesreča pri strelskih vajah

Včeraj popoldne so se na vojaškem strelišču vršile civilne strelske vaje povodom nedeljske strelske tekme SLD. Po nesreči se je ena od izstreljenih krogel, ki je bila menda prenizko merjena, odbila na železni ograji, nakar so drobci krogle prileteli v gručo strelcev in gledalcev. Devet oseb je bilo lažje ranjenih, med njimi tudi dve dami. Strelec sam je dobil drobec v glavo in je moral oditi v bolnico. Po mestu so se zvečer razširile tartarske vesti o veliki nesreči, ki pa so se izkazale kot neutemeljene. Gre za en izmed tistih nesrečnih slučajev, ki se tudi ob največji pozornosti ne morejo preprečiti.

Danes zadnjikrat ob 4., pol 8. in 9. uri

„Častnik dunajske garde“

Briljantna komedija slovitega Franc Molnarja v glavni vlogi Maria Corda in Alfred Abel

Pride! Velefilm! Pride!

Pazite na naše oglase!

Kino „Ljubljanski dvor“

Telefon 730 500

Obiskovalcem velesejma

toplo priporočamo, da obiščejo predvsem one razstavljalce na velesejmu ter druge tvrdke v Ljubljani, ki v svrho olajšanja orijentacije na velesejmu in po Ljubljani, z oglasi v «Jutru» uslužno naznanjajo kraj in stroko svoje tvrdke odnosno kojo svojega razstavišča.

Našim trgovcem

in razstavljalcem pa priporočamo, da po vzorcu drugih svetovnih enakih prireditev z oglasi v «Jutru» postavljajo kažipote domačinom in tujcem. Za otvoritveno številko «Jutra» sprejema **oglasni oddelek «Jutra»**, Prešernova ul. 4, **tel. 492**, oglase do sobote **do 5.** popoldne.

Neprecenljiva je zobna pasta in ustna voda.

DR PIERRE

Zahtevajte jo dosledno. — Dobi se v parfumerijah, drogerijah in lekarnah.

150 s

Danes zadnji dan

zbran spored najboljše zabave tako za odrasle kakor otroke.

Mala BABY PEGGY

je do sedaj v filmu **„Dva vražička“** vsakomur najbolje ugajala

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera

Petek, 25.: «Glumači». «Gianni Schicchi». C. Slavnostna predstava na čast udeležencev kongresa trgovskih zbornic v Ljubljani.
Sobota, 26.: «Figarova svatba». F. Slavnostna predstava ob otvoritvi VI. ljubljanskega velesejma.
Nedelja, 27.: «Grofica Marica». Izv.
Ponedeljek, 28.: «Boris Godunov». D.
Torek, 9.: «Netopir». Izv.

Mariborsko gledališče

Petek, 25.: Zaprto.
Sobota, 26.: «Ojdipus». C. Premijera.
Nedelja, 27.: «Ojdipus». A. (Kuponi.)

Ob priliki VI. ljubljanskega velesejma priredi Glasbena Matica v Ljubljani **velik oratorijski koncert pod vodstvom kapelnika** narodnega gledališča gosp. Niko Štritofa. Izvaja se Sirolov oratorij **«Abrahamova žrtev»**. Pri izvedbi tega dela sodelujejo solisti: ga. Vilma Thierry-Kavčnikova poje Saro, Abrahamovo ženo; gdč. Milena Verbičeva poje sina Izaka; očaka Abrahama gosp. Julij Betetto, pastirja Kresoja Knittl Zdenko, Boga očeta Alojzij Sekula in slugo Šišmaša Ivan Završan. Zbore angelov, zbore Sarinih služabnic ter zbore pastirjev in naroda pa izvaja pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske, broječ okrog 100 članov in članic. Orkestrsko spremljevanje je poverjeno opernemu orkestru. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Gostovanje ljubljanske drame v Mariboru

V sredo, 23. t. m., je gostoval del ansambla ljubljanske drame v mariborskem gledališču s tremi slikami iz Schnitzlerjeve komedije «Anatol». Ta ciklus, obsegajoč sedem slik iz življenja lahkoživca kavalirja Anatola, spada med najduhovitejše komedije erotične vsebine. S finim taktom, z lahno pikanterijo in ostrim cinizmom glosira Schnitzler erotične doživljaje strastneža — poeta, kontrast pa tvori ciničnі, ravnodušni Maks. Ženske so vzete večinoma iz kroga gledaliških igralk, cirkuških plesalk in baletk, ter predstavljajo tipične Dunajčanke. Kot nekak vodilni motiv je Schnitzlerju dejstvo, da njegov junak ne ljubi žensk, radi njih samih, temveč da ljubi v njih samo ideal svoje pesniške fantazije in ljubezni.

Igralo se je fino in diskretno. Gosp. Rogoz, ki se odlikuje z ostro in jasno mimiko, je podal simpatičnega pesnika - lahkoživca. Bil je vreden partner ironičnega, skoro diaboličnega Maksa gosp. Skrbinška. V ženskih ulogah je pokazala gdč. Vida Juvanova svež, mlad talent, zrelo znanje pa ga. Juvanova, ki je svojo Annie karakterizirala verno in resnično ter ga. Rogozova, ki je podala prav zanimiv tip demimondke.

Gledališče je bilo, žal, slabo zasedeno, a obiskovalci so uživali. Priznanje je bilo živahno. Dr. I. V.

Današnji koncert ljubljanskega «Slavca». Na «Slavčevem» koncertu danes ob 8. zvečer v Unionu se v drugem delu sporeda izvajajo le umetne pesmi. V prvi vrsti nastopi ženski zbor s tremi najlepšimi skladbami Dvořaka («Beg» in «Prstan» iz slavnih Moravskih dvospevov) ter Suka («Skupni grob» s čveteroročnim klavirskim spremljevanjem). Kot zaključek izvaja mešani zbor Adamičevi: «Večer» in «Zrelo žito» ter I. Ocvirkovi «Jabuka» in «Zimsko jutro». «Večer» je kontrapunktična skladba v obliki kánona: sopran in alt ter tenor in bas pojo vedno dvoglasno isto melodijo, ne nastopajo pa nikdar istočasno, tako da je sklad ba navzlic temu vedno četveroglasna. Ocvirkova «Jabuka» ima posebno karakterističen srednji del. «Zrelo žito» je vesela pesem, polna življenja in prekipevajoče mladosti. Zadnja pesem je Ocvirkova, nekoliko daljša «Zimsko jutro» v štirih delih. Skladba je mestoma osmeroglasna, kar ji daje poseben masiven izraz. Na koncertu sodelujejo: operni tenorist gosp. Sv. Banovec, ki poje koncem prvega dela tri pesmi (S. Biničkt: Da su meni oči tvoje, J. Hatze: Majka ter Grečaninov: Ujetnik). Kot pianista nastopata gdč. M. Čopova, ki ravno letos absolvira naš konservatorij ter konservatorist gosp. M. Lipovšek. Koncert vodi «Slavčev» zborovodja prof. J. Brnobić. Vstopnice se dobe v Matični knjigarni (do 6. zvečer) in pred koncertom v «Unionu».

Zbori: Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Vsebina šestega zvezka: F. Marolt. Kukavica (narodna). V. Ukmar: Motto. E. Adamič: Pred spanjem. J. Pavčič: Dekle, poglej me prov! Moški zbori.

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Vsebina pete (zakasnele) številke: Risto Savin op. 28 št. 2. Stalan sam tvoj, mešani zbor. Književna priloga: † Anton Foerster. Skladbe Antona Foersterja. Karel Pahor: Dober pevovodja — dober zbor. Emil Adamič: Prirediteljem koncertov v premišljevanje II. Prva jugoslovenska glasbena izložba. Na naslov uredništev naših dnevnikov. Naši skladatelji. Pevska društva. Iz glasbenega sveta. Listnica uredništva in uprave. Toplo priporočamo!

Slavnostna predstava v ljubljanski operi. Nocoj, v petek, 25. junija, se pojeta v operi na čast udeležencem kongresa trgovskih in obrtnih zbornic naše kraljevine dve operi, in sicer Leoncavallovi «Glumači» ter Puccinijev «Gianni Schicchi». Glavne uloge v «Glumačih» so v rokah ge. Lovšetove ter gg. Holodkova in Knittla. Poleg njih sodelujeta še gosp. Mitrović in Mohorič. Naslovno ulogo v «Schicchiju» poje gosp. Janko, ostale uloge so v rokah ge. Poličeve, Potučkove, Ramšakove in Ribičeve ter gg. Banovca, Mitrovića, Mohoriča, Perka, Šublja in Zupana. Predstava se poje za red C.

«Fra Diavolo» na mariborskem odru. Kot zaključno predstavo v tej sezoni uprizori mariborsko gledališče melodijozno komično opero «Fra Diavolo» Dasi je del vojaške godbe odsoten, se je vendar gledališki upravi posrečilo kompletirati enakovreden orkester iz civilnih godbenikov.

Državni uradniki in zlet v Pragi. Jugoslovenski Sokolski Savez je vložil že pred meseci na ministrski svet prošnjo, da dovoli vsem državnim uradnikom po službeni možnosti izreden dopust, da se lahko udeleže zleta v Pragi. Po ponovnih urgencah je dobil JSS iz kabineta ministrskega predsedstva odgovor pod P. M. br. 89.078/6 1926, da mora vsak uradnik prositi pri pristojnem šefu za dopust.

Zavarovanje vsega članstva, ki se udeleži vsesokolskega zleta. Radi številnih nezgod na železnicah je zavaroval JSS vse članstvo, ki se udeleži vsesokolskega zleta v Pragi. Vsak član je zavarovan za nezgode med vožnjo v Prago in nazaj, in sicer za 10.000 Din za slučaj smrti in za 30.000 Din za slučaj stalne invalidnosti. Kdor hoče biti zavarovan, mora plačati pri svojem društvu 4 Din. Društva morajo ta denar poslati JSS do 28. t. m.

Domače vesti

* **Češkoslovaško odlikovanje Beograda.** V nedeljo bo češkoslovaški poslanik Jan Šeba izročil v Narodni skupščini zastopnikom mesta Beograda češkoslovaški vojni križ.

* **Izpremembe v državni službi.** Kakor javljajo »Službene Novine«, sta po službeni potrebi premeščena deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Ptuju dr. Anton Stuhec k deželnemu sodišču v Ljubljano, deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Murski Soboti dr. Fran Kovča pa k okrožnemu sodišču v Mariboru. — V poštni službi sta imenovana upokojeni kontrolor Matija Meden za poštnega uradnika v Beogradu v 3. skupini II. kategorije in upokojeni Fran Prah za poštnega uradnika v Ljubljani v 4. skupini II. kategorije.

* **Naše zdravniške zbornice proti zdravnikom-tujcem.** Do nedavna je bilo v Jugoslaviji občutno pomanjkanje zdravnikov. Sedaj pa število zdravnikov narašča, zlasti v večjih centrih in za mlaše zdravnike se pričenja že borba za obstanek. Naravno je, da so vsled tega zdravniki-domačini nastopili proti številnim zdravnikom-tujcem, ki še danes zavzemajo mesta na škodo naših domačih zdravnikov. Naše zdravniške zbornice so v svrho zaščite domačih zdravnikov nedavno pri ministrstvu za narodno zdravje storile skupen korak ter zaprosile naj se napravi konec nadaljnemu nameščanju zdravnikov-tujcev; zlasti so še zahtevale, naj ne bodimo še nadalje preveč ženerozni pri sprejemanju tujcev v naše državljanstvo, ker tudi naši zdravniki ne uživajo v tujini podobnih privilegijev.

* **Stanovanjski zakon v odboru.** Predvčerajšnjim popoldne se je sestal na sejo odbor za stanovanjski zakon ter se konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen radikal Kosta Aleksić, za podpredsednika dr. Basariček, za tajnika pa Vinko Trnjar — oba člana hrvatskega seljačkega kluba.

* **Spominska plošča dvema Hrvatoma v cerkvi sv. Štefana na Dunaju.** Prihodnjo nedeljo se bo na Dunaju v prvostolni cerkvi sv. Štefana na svečan način odkrila spominska plošča zgodovinarju in heraldiku Vitezoviću in pesniku Marčeloviću.

* **Kongres poštnih uradnikov.** V Splitu se vrši v dneh 27., 28. in 29. junija kongres pošinih uradnikov, katerega se udeleže delegati iz vse naše države. Delegati dobe do pust za kongres ter polovično železniško vožnjo.

* **Denarni zavodi na Vidovdan** dne 28. junija t. l. ne poslujejo. Društvo bančnih zavodov v Sloveniji.

* **Angleška pisateljica o prirodnih lepotah Jadrana.** Na Sušaku se je mudila te dni gospa Beatrice Marshall, znana angleška pisateljica, ki se intenzivno bavi s proučavanjem starin in s popularizacijo prirodnih lepot našega Jadrana, Gospa Marshall je v odlični angleški reviji »The Graphic« objavila simpatično pisano poročilo o našem Jadranu s krasnimi ilustracijami. Iz Sušaka je odpotovala zopet v Dalmacijo.

* **Koncesija za električno centralo pri Krškem** je glasom zagrebških novin izstavljena. Ministrski svet je dal svoj pristanek in je bila koncesija pismeno izročena zagrebškemu senatorju Kekiću, ki se je včeraj z njo vrnil iz Beograda v Zagreb.

* **Propaganda za Ljubljanski velesejem.** Ravnatelj ljubljanske trgovske akademije dr. L. Böhm se mudi te dni kot delegat našega velesejma v Beogradu, kjer vabi zastopnike časopisja, raznih gospodarskih institucij in ugledne osebnosti na velesejem v Ljubljani.

* **Delavska bolnica na Paliču.** Minister za socijalno politiko je odredil, da se delavsko okrevališče na Paliču pri Subotici preuredi v stalno delavsko bolnico. V to svrho se odkupi par poslopij v neposredni bližini parka in jezera na Paliću.

* **Sanitetne avto-kolone.** Minister za narodno zdravje je podpisal odlok o razvrstitvi sanitet. avto-kolon, ki se bodo uporabljale ob priliki nalezljivih epidemij. Avto-kolone bodo urejene v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Skoplju, Nišu, Mostarju, Tuzli, Šabcu, Bitolju in na Cetinju.

* **Federacija naših jugoslovenskih brodolastnikov** na Sušaku se je preuredila na široki podlagi in izpremenila v zvezo brodolastnikov kraljevine SHS. Na glavni skupščini so bila sprejeta nova pravila, izvršena organizacija zveze in izvoljen nov upravni odbor. Za predsednika zveze brodolastnikov je bil izvoljen brodolastnik F. Glavić v Dubrovniku.

* **Afera v novosadski trgovski zbornici.** V aferi volitev za novosadsko trgovsko zbornico, o kateri smo že poročali, je nastal karakterističen preokret. Dosedanji zborniční tajnik univerzitetni profesor dr. Mirko Kostić, ki je bil zaradi svojega pravilnega stališča suspendiran, je o zadevi poslal poročilo ministru za trgovino, obrt in industrijo. Minister dr. Krajač je odredil, naj se izvrši preiskava, ki jo je poveril šefu kabineta Miloševiću. Notarju dr. Branku Nikoliću pa se je naročilo, da čuva volitvene žare ter jih izroči komisarju, ko dospe v Novi Sad. Gospodarski krogi so odredbo z zadovoljstvom sprejeli.

* **Vpisovanje na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani** za šolsko leto 1926-27 se vrši dne 30. junija in 1. julija vsakikrat od 9. do 12. ure dopoldne.

* **Pojasnilo staršem k vpisovanju dece v srednje šole.** Starše srednješolcev opozarjamo, da je letos učni načrt v prvih štirih razredih na vseh realnih gimnazijah in realkah po vsej državi isti. Edino izjemo tvori humanistična gimnazija v Ljubljani (Tomanova ulica). Za Ljubljančane je torej popolnoma vseeno, ako vpišejo prvošolca ali pa sploh učenca od 1. do 4. razreda na realno gimnazijo na Poljanski cesti ali na realko v Vegovi ulici ali pa na realno gimnazijo v Beethovnovi ulici. Starši bodo vpisali svojega sina zlasti prvošolca, najbolje v ono treh šol, ki mu je najbližja ali sploh najprimernejša. Kajti učni načrt v prvih štirih razredih je na teh treh zavodih popolnoma isti.

* **Razstava Tehniške srednje šole v Ljubljani.** Kakor nam sporoča ravnateljstvo Tehnične srednje šole v Ljubljani, sta letos otvorjeni dve šolski razstavi. Na Ljubljanskem velesejmu (polodprti prostor paviljona H) je otvorjena šolska jubilejna razstava v proslavo 25letnice umetno obrtne strokovne šole in 15 letnice državne obrtne šole, ki se je iz njih razvil današnji zavod. Razstavijo vsi oddelki šole, vsak oddelek pa le nekaj najznačilnejših del, tako da razstava predočuje celotni ustroj zavoda. V poslopju Tehniške srednje šole (Aškerčeva ulica 9.) pa je za čas velesejma (t. j. od 26. junija do 5. julija) otvorjena vsakoletna razstava risb iz prostoročnega risanja vseh oddelkov, dalje risb in ročnih del kiparske in rezbarske, keramične in ženske obrtne šole.

* **Vajenci obrtno-nadaljevalne šole v Mengšu** prirede v proslavo Vidovega dne razstavo svojih pismenih in risarskih izdelkov v šolskem poslopju v Mengšu. Razstava bo trajala tri dni, t. j. 27., 28. in 29. junija. Pri tej priliki se bo nagradilo 10 najboljših vajencev.

* **Drž. strokovna šola za puškarstvo v Kranju.** Vpisovanje učencev se vrši dne 1. julija t. l. od 9. do 12. in od 15. do 17. v ravnateljski pisarni zavoda drž. gimnazija II. nadstropje levo. Ker je število za sprejem rednih učencev z ozirom na prostore v praktičnih delavnicah omejeno, bodo vsi prosilci podvrženi sprejemnemu izpitu, ki se bo v glavnem nanašal na risanje. Sprejemni izpit se vrši dne 2. julija t. l. od 9. do 11. ure.

* **Ziet na Turjak.** V nedeljo, 27. junija pohitimo v prijazne turjaške višave, predvsem na goro sv. Ahacija. Ta dan je tamkaj cerkvena slavnost ali »žegnanje« in ta dan praznujemo spomin bitke in zmage nad Turki pri Sisku. Leta 1593 dne 22. junija na sv. Ahacija da nso kranjski fantje pod vodstvom Andreja Turjaškega pognali divje Turke v beg. V spomin na to zmago so Turjačani s pomočjo ujetih Turkov zgradili današnjo cerkvico sv. Ahacija na prijaznem gričku istega imena. Iz plašča turškega paše Hasana so dali napraviti mašni plašč, v katerem je vsako leto na dan sv. Ahacija mašnik bral sv. mašo. Tega plašča sicer sedaj ni več v cerkvi »Turjačanov«, pač pa je sličen plašč, ki ga je darovala v zameno cesarica Marija Terezija. Cerkvica sama, še bolj pa altarji in svetniki v njej razpadajo, kar je naravnost škoda, ker je vsaka stvar na njej in v njej zgodovinske važnosti. Tu je vse polno starinskih napisnih plošč in na vseh koncih in krajih najdeš kako pomembno letnico. Veliko dragocenosti pa so odnesli različni lastniki in izletniki. Z gore je prijazen razgled na vse strani. Dokler je živel pokojni pesnik Anton Medved kot župni upravitelj na »Turjaškem gradu«, toliko časa se je redno vsako leto vršila na dan sv. Ahacija velika slavnost v spomin Andreja Turjaškega nad Turki, danes take slavnosti ni več. Kdor se zanima za ta izlet in hoče prebiti par veselih uric na prijaznih »Turjaških« holmih, ta naj se nam pridruži. Iz Ljubljane odidemo z jutranjim dolenjskim vlakom do Škofljice, nakar gremo po dve in polurni poti na goro sv. Ahacija, ki je 750 m visoka. Počivalo se bo na Turjaku pri krčmarju Jožetu Ahcu. Vsak izletnik si lahko ogleda grad Turjak. Na gradu vidimo okno, prepreženo z vinsko trto, za katerim je Primož Trubar imel svojo luteransko kapelo. Na sredi grada med cvetlicami je kamnita slika Turjaške Rozamunde, ki so jo Turki uklenili in odpeljali iz gradu leta 1528.

* **Drž. meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.** Vpisovanje v I. razred za šol. leto 1926-27 se vrši v ravnateljevi pisarni od 29. junija do 1. julija vsak dan od 9. do 12. ure. Učenci, učenke, ki žele vstopiti v I. razred, naj pridejo v spremstvu staršev in prinesejo seboj zadnje šolsko izpričevalo osnovne šole in krstni izpisek. Dokazati morajo, da so z dobrim uspehom dovršili vsaj četrto šolsko leto na osnovni šoli. Revni učenci dobijo vse učne potrebščine tudi med šolskim letom v šoli.

* **Na drž. ženskem učiteljišču v Ljubljani** so se pod predsedstvom g. univ. prof. dr. Karla Osvalda vršili od 14. do 19. junija zrelostni izpiti, katerih se je udeležilo 48 absolventk IV. letnika. Od teh je napravilo izpit z odliko 9, z dobrim uspehom pa 33, in sicer: Ambrožič Angela, Ambrožič Branislava, Arnejc Karolina, Bajič Milena (z odliko), Bajič Vera (z odliko), Bernot Angela, Blatnik Angela, Blejec Katarina, Bostele Marija, Drobnič Angela (z odliko), Födransperg Olga (z odliko), Grim Gabrijela, Inglič Marija Klemenčič Julija, Klenha Anselma, Kobal Marija, Kocijančič Vida, Krištof Vera, Lilleg Vida, Matjažič Leopoldina, Merhar Cirila, Pajek Jožefa (z odliko), Paternoster Marija, Pavletič Erika, Podboj Ljudmila, Pucelj Angela, Pustotnik Marija, Schaur Lea, Sedej Pavla, Sirnik Frančiška, Sketelj Albina (z odliko), Škulj Andreja, Svetel Elizabeta (z odliko), Škerlj Marija Eva (z odliko), Torelli Frančiška, Trtnik Vekoslava, Urek Frančiška, Vardjan Vida, Zajc Angela, Zupan Marija, Žebre Rosanda (z odliko), Žmavc Marija. Ostalih 6 kandidatk mora po počitnicah izpit iz enega predmeta ponoviti.

* **Sokolski velesejem v Pragi.** Ob priliki VIII. vsesokolskega zleta se priredi v Pragi veliki sokolski sejem, na katerem bodo razstavljeni vsi predmeti, ki jih potrebujejo Sokoli za telovadbo, oziroma za njihovo prosvetno delavnost Ta sokolski sejem bo na svečan način otvorjen dne 27. junija ter bo trajal do 7. julija. Vse posetnike vsesokolskega zleta iz Jugoslavije opozarjamo na ta sokolski sejem.

* **Zboljšanje kvalitete cigaretnega tobaka.** Uprava državnih monopolov je v zadnjem času prejela polno kopo pritožb zaradi slabe kvalitete tobaka v naših cigaretah. Kakor javljajo iz Beograda, je uparva potrebno ukrenila, da se zboljša kvaliteta naših cigaret.

* **Nov hangar na aerodromu v Bežaniji.** Vojno ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 3,500.000 dinarjev za gradnjo železnega hangarja na novem aerodromu v Bežaniji pri Zemunu.

* **Falzifikati endinarskih novcev.** Poleg dvodinarskih falzifikatov krožijo po deželi že enodinarski. V okolišu žandarmerijske postaje Škocjan na Dolenjskem so orožniki zaplenili že več takih ponarejenih kovanih dinarjev. Razlika se opazi v tem, da je falzifikat nekoliko večji in tanjši od pristnega dinarja ter brez zarez na robu.

* **Vagoni za prevoz sadja.** Sarajevska tovarna vagonov je izdelala novo vrsto vagonov za prevoz sadja ter jih izročila direkciji državnih železnic v Sarajevu. Novi vagoni so izdelani po sistemu stelaž, tako da se bo transportirano sadje lahko obdržalo sveže do določenega kraja.

* **Komunistični proces v Novem Sadu.** V komunističnem procesu proti obtožencem, ki so širili komunistično propagando v južni Bački, je bila predvčerajšnjim izrečena razsodba. Nikola Crvenčić, glavni obtoženec, je obsojen na dve leti in pol težke ječe, Vaso Pesermeni in Jovan Sipoš pa sta bila oproščena. Državni pravdnik, kakor tudi obtoženec sta prijavila pritožbo.

* **Samomor 15 letnega dečka.** V Beogradu je prošlo sredo 15 letni Milivoj Perič prišel na obalo Save ter se z neke skale vrgel v savske valove. Usodni skok so sicer opazili trije dečki, ki pa ne znajo plavati in mu vsled tega niso mogli priskočiti na pomoč. Mladi Perič je kmalu izginil v motnih valovih Save.

* **V Milan, Turin, Pariz in London** napravi avgusta poučno potovanje društvo »Probuda«, gospodarski odsek. Vrnitev preko Marseille, Nizze, Monte Carla in Genue. Prijave sprejema do 10. julija imenovani odsek, Ljubljana Resljeva cesta 13/II. Tam se dobe tudi podrobnejše informacije.

* **Za dekoracijo velesejmskih prostorov** priporoča svojo bogato in lepo zalogo tapetnega in krep papirja, žebljičkov in lepila po priznano solidnih cenah tvrdka Iv. Bonač, trgovina s papirjem.

* **V blaznosti streljal na pasante.** V Virju v Slavoniji je prošlo nedeljo Martin Molvarec v blaznosti iz svojega vrta začel streljati na ljudi, ki so se mimo njegove hiše iz cerkve vračali domov. Seljaku Petru Ormancu je prestrelil obe nogi. Ljudje so se razbežali na vse strani. Končno so orožniki zgrabili in razorožili blaznega moža. Ormanec je smrtnonevarno ranjen. Molvarec se ni vrnil normalen iz vojne in je končno zapadel v popolno blaznost.

* **Ogoljufani Jugosloveni na Ellis Islandu.** Iz Newyorka poročajo: Afera z zadržanimi jugoslovenskimi državljani, ki bi imeli potovati na evharistični kongres v Chicagu, postaja vedno bolj zapletena. Dognalo se je da so ti Jugosloveni, ki so dobili karte za Ameriko od neke beograjske parobrodarske agenture, hoteli obisk evharističnega kongresa izrabiti tako, da ostanejo v Ameriki. Ugotovilo se je nadalje, da nekateri teh potnikov sploh niso vedeli, da se v Ameriki vrši evharistični kongres, marveč so bili od agenture ogoljufani, ker jim je bilo samo rečeno, da gredo lahko v Ameriko. Od onih ki so bili zadržani na otoku Ellis Island pred Newyorkom, se zahteva kavcija 500 dolarjev, ki zapade, ako v šestih mesecih ne odpotujejo iz Zedinjenih držav. Po poročilu iz Newyorka pa od teh potnikov nobeden ne more položiti zahtevano kavcijo, vsled česar bodo vsi zavrnjeni in poslani nazaj v Evropo.

Osem dejanj smeha!!
Sv. Janez in kanarček predvaja
Harold Lloyd
Pride
ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

u— **Vidov dan** dne 28. junija se praznuje vsako leto kot spominski dan preminulih boriteljev za vero in domovino s slovesno službo božjo. V tukajšnji stolnici se bo daroval slovesni rekviem 28. junija ob enajstih dopoldne.

u— **Rezervnim oficirjem.** Na Vidovdan dne 28. t. m. ob 8.30 se vrši svečana služba božja, revija in defiliranje vseh trup ljubljanske garnizije na velikem vežbališču. Ob 11 se vrši služba božja v stolnici sv. Nikolaja. Vsi rezervni oficirji naj se udeleže teh svečanosti.

u— **Poklonitev pok. predsedniku zbornice za trgovino, obrt in industrijo Ivanu Knezu.** Včeraj ob 9. dopoldne se je na ljubljanskem pokopališču poklonila deputacija zastopnikov beograjskih zbornic in sicer gg. Stevo Popović, M. Stojanović, Sv. Marodić, S. Janković, Milutin Stanojević in Aleksander Jevremović pokojnemu predsedniku Ivanu Knezu ter mu položila na grob krasen venec s srbskimi in slovenskimi trakovi in mu razsvetlila grobišče. G. Milutin Stanojević se ga je spominjal s kratkim, lepim nagovorom.

u— **Genijalne kritike.** Včeraj zjutraj ob 6. se je lahko že vsa Slovenija krohotala na moj račun. Ako se je, sem zelo zadovoljen: pripravil sem ji vesel trenotek. Mislim, da je vzbujati zdrav smeh, zlasti dandanes, zaslužneje, nego ljudi spravljati v jezo ali žalost. Včeraj opoldne pa je prilezel na dan neki ljublj. listič in ponatisnil košček moje zmotne trditve iz kritike z dne 22. in po vrhu še košček mojega popravka z dne 24. t. m. Zmoto, ki sem jo z j u t r a j sam popravil, prepisuje ta listič in popravlja po mojem popravku šele p o p o l d n e. Zelo duhovito, še bolj kolegijalno, a najbolj genijalno! Ljudem, ki se utapljajo v polomijah od srca privoščim, da se zabavajo nad mojo polomijo. Jaz sam sem se zabaval nad mojo raztresenostjo! Toda rečeni list bi me moral smešiti ž e v č e r a j, ako bi bil hotel biti originalen. Tako pa sem mu luč prižgal šele jaz in šele po mojem popravku je postal — genijalen dovtipnež. In to zabava zopet mene. Tako se torej zabavamo vsi in še bolj sem zadovoljen. Samo jeze in žalosti nikar! Vaš vedno dobrovoljni Fr. G.

u— **Nedeljske avanture.** Z ozirom na naš članek v torkovi številiki pod tem naslovom ugotavljamo, da ne bo nepotrebnih sumničenj, da je tam navedeni »junak dogodivščine« Ž. Š., obrtniški nastavljenec.

u— **Slavnostna akademija Tehniške srednje šole v Ljubljani** se vrši v pondeljek 28. t. m. ob pol 9. v šolskem poslopju. Z akademijo se proslavi Vidov dan in pa pomembne šolske obletnice.

u— **Splošno žensko društvo v Ljubljani** vabi k razstavi Slovenske žene, ki jo priredi v proslavo svoje 25 letnice. Otvoritev se vrši v soboto 26. t. m. ob pol 10. dopoldne v paviljonu »K« na ljubljanskem velesejmu.

u— **Vpisovanje mladine na IV. mestni deški osnovni šoli** (Na Prulah) se vrši dne 30. junija in 1. julija, obakrat od 9. do 12. ure dopoldne.

u— **II. deš. meščanska šola v Ljubljani, VII.,** priredi razstavo risb in ročnih del v šolskih prostorih v II. nadstropju dne 27. t. m. od 8. do 12. in od 15. do 17. ter 28. t. m. od 10. do 12. in od 15. do 17.

u— **Na drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4-I.** se vrši vpisovanje gojenk in hospitank od 30. junija do 2. julija 1926 od 9. do 12. dopoldne in ne od 28. junija, kakor je bilo to pomotoma javljeno.

u— **Na šestrazredni mest. dekliški osnovni šoli na liceju** se bo vršilo vpisovanje v poslopju »Mladike« v Šubičevi ulici dne 30. junija, 1. in 2. julija od 8. do 12. Za učenke, ki vstopijo na novo, je treba prinesti seboj krstni list in domovinski list ter potrdilo o cepljenju koz.

u— **Vpisovanje šolskih otrok.** Vpisovanje šolskih otrok na II. deški osnovni šoli v Ljubljani (Cojzova cesta-Graben) se vrši dne 30. junija ter 1. in 2. julija v času od 8. do 12. dopoldne in od 15. do 17. popoldne v telovadnici zgoraj omenjene šole. Novinci naj prineso s seboj: Krstni list, domovinski list in potrdilo o cepljenju koz. Ker se moramo pri vpisovanju šolskih otrok v smislu odloka mestnega šolskega zveta ljubljanskega z dne 25. maja t. l. št. 1061 ozirati strogo na razdelitev po šolskih okoliših, opozarjamo roditelje novincev in roditelje onih otrok, ki so že hodili v šolo, da obsega šolski okoliš II. mestne deške osnovne šole v Ljubljani vse ulice, ceste, trge itd. ki leže v sledeči obmejni črti: Marmontova cesta, Ulica rimske legije (jugovzhodna stran), Rimska cesta (južna stran) Valvazorjev trg (južna stran), Vegova ulica (vzhodna stran) Petrnelova ulica (južna stran), Židovska steza (južna stran) Jurčičev trg, Hradeckega most, Cankarjevo nabrežje, Stritarjeva ulica (jugozahodna stran), Črta preko poslopja mestnega magistrata do Za ograjami, Razgledna steza, vsa Grajska planota, Sodarska steza, Ulica na grad (severna stran) Karlovška cesta do Hrenove ulice (jugozahodna stran), Hrenova ulica (severozahodna stran) Pred Prulami (od Hrenove ulice zahodna stran do mostu pri Sv. Jakobu), Most pri Sv. Jakobu, Krakovski nasip, Trnovski pristan do Opekarske ceste, Opekarska cesta (severozahodna stran) in od tu proti severu zaokroženo na Cesto v mestni log. — Upravitelj.

u— **Prošnja mestnemu gospodarskemu odboru.** Iz krogov večernih sprehajalcev proti Podrožniku nam pišejo: Že enkrat je pokazal načelnik mestnega gospodarstva hvalevredno umevanje, da je dal napraviti ob mostičku na ovinku poti k Čadu Podrožnikom javno električno svetilko. Ko je dobila viška občina električno razsvetljavo iz mesta in pogodbeno 60 brezplačnih žarnic za javne ceste, smo pričakovali, da dobimo eno teh svetilk tudi pri Čadovi gostilni. Toda žarnice so jedva zadostovale za drugod, kjer se vrši promet domačega prebivalstva, dočim porabljajo izprehode mimo Čada večinoma le mestni prebivalci. Z ozirov na javno varnost bi bila na tem kraju celo močna razsvetljava nujno potrebna. Mestna občina bi ne imela znatnih stroškov, ako z par drogi podaljša napeljavo od imenovanega mostička do Čadove gostilne ter tam instalira žarnico, ki bi vso noč gorela. Gotovo bi g. Čad tudi kaj prispeval k stroškom n. pr. da bi dal potrebne droge. Prosimo!

u— **Policijske prijave.** Od srede na četrtek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 pretep, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 prestopek razgrajanja, 1 telesna poškodba, 1 prestopek zglaševalnih predpisov, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 prestopek avtomobilskih predpisov in 2 prestopka cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena 1 in sicer radi tajne prostitucije.

u— **Tatinski tovariš.** Delavec Ivan Birtič se je pred kratkim seznanil z nekim Božo Maračičem, ki pa se je kmalu izkazal kot jako slab tovariš. Predvčerajšnjim je Birtič nenadoma opazil, da je Maračič svoje stvari pobral, zmotil pa se je v toliko, da je vzel tudi njegovo listnico z 600 Din, zlato dvojno verižico in srebrno žepno uro. Maračič, ki je doma z otoka Krka jo je popihal brž kone nazaj v Dalmacijo, izključno pa ni, da je odšel v Italijo, ker ima na vesti najbrž še več sličnih tatvin.

u— **V vlaku okraden.** Na glavnem kolodvoru oziroma pozneje v vagonu mariborskega vlaka je zasledoval pred par dnevi Janko Dolinarja iz Slovenjgradca neznan človek govoreč hrvatsko, ki se je spretno sukal okrog njega. Komaj je začel vlak voziti, je neznanega moškega zmanjkalo. Dolinar pa je hip nato pogrešil v svojem žepu rdečo listnico z okrog 1800 Din gotovine ter raznimi dokumenti.

u— **Kako prideš ob uro.** Hlapec Štefan Švigelj, uslužben pri Jelačinu v Rudniku št. 58, je v sredo popoldne prišel z dela domov in pogrešil v svoji sobi srebrno uro z verižico. Kakor hitro je pogledal na okno se je spomnil, da ga je pustil v odsotnosti odprtega, se je kmalu zavedel kje je vzrok tatvine. Radoveden lopov je opazil odprto okno ter uro na mizi in brž smuknil v sobo. Preiskal je temeljito tudi omare, vendar se je zadovoljil zaenkrat samo z uro in verižico, nakar jo je s plenom pobrisal zopet na prosto.

u— **Surov napad.** Ko sta se vračala v sredo zvečer mizarski pomočnik Andrej Sitar iz Štepanje vasi ter invalid Anton Tekavc skozi Strelliško ulico domov se je nenadoma pred Ljudskim domom zaletel v oba neznan človek, ki ju je začel sprva obdelavati s pestmi, nato pa še z nogami. Tekavca je pričel tako silno metati ob tla, da je obležal nezavesten. Tisti hip je prišel mimo pekarski pomočnik Franc Rojc iz Vodmata, ki je Tekavca dvignil pokonci. Napadalec se je zaletel tudi v njega in ga poškodoval. Pred Ljudskim domom se je nabralo več pasantov, ki so priklicali stražnike. Ta je popolnoma pobesnelega napadalca komaj ukrotil ter ga odvedel na stražnico. Bil je bivši mesarski pomočnik in sedaj zidarski delavec Leopold Oven, stanujoč v Štepanji vasi št. 36. Surovež na stražnici sploh ni vedel navesti vzroka, zakaj je izvršil nenadni napad.

u— **Koncert »Slavca«** se vrši 25. junija v »Unionu«. 915

u— **Zadruga brivcev** vljudno naznanja, da bodo brivnice v pondeljek 28. in torek 29. t. m. odprte samo do 12. dopoldne. V nedeljo 27. t. m. pa so ves dan zaprte. — **Načelstvo.** 927

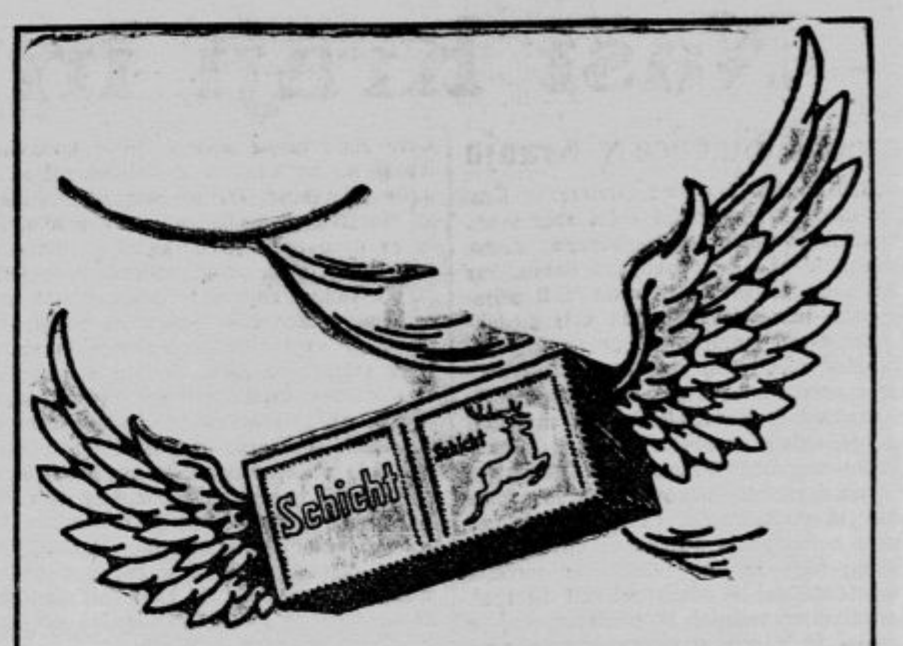

Vedno nedosegljivo v kakovosti ostane

Schicht-ovo milo znamke „Jelen."

Kajti nič na svetu nas ne more napotiti, da poslabšamo naše najboljše, kakovost našega mila.

Mogoče bi nam bilo poceniti naše Jelenovo milo s tem, da bi ne porabljali „tako dobre" surovine. Ne storimo tega, kajti nam ni samo na tem, da proizvajamo „dobro milo", temveč nam je na tem, da proizvajamo

najboljše milo!

Iz Maribora

e— **Drž. gimnazije v Mariboru.** Sprejemni izpiti za I. razred bodo v sredo 30. junija točno od 10. dalje.

a— **Odhod najmlajših mariborskih Sokolov v Prago.** Z včerajšnjim popoldanskim osebnim vlakom se je odpeljala v Ljubljano delegacija mariborskega naraščaja. Iz Ljubljane nadaljuje danes pot skupno z ostalim jugoslovenskim naraščajem z brzovlakom na vsesokolski zlet v Prago. Maribor zastopa 9 naraščajnikov in 9 naraščajnic pod vodstvom Frana Mačuša in prof. Gruntarja. Nastopili bodo tudi s posebnimi točkami na slavnostnih akademijah. Slovo na kolodvoru od naših najmlajših je bilo nad vse prisrčno. Upamo, da se vrnejo z lepimi uspehi domov.

a— **Smrt mariborskega veleindustrijalca.** Na Dunaju je včeraj umrl g. Edvard Doctor Pokojnik je bil znan veleindustrijalec in med drugim solastnik mariborske tekstilne industrije »Doctor in drug« na Ruški cesti.

a— **Iz trgovskega sveta.** Trgovec s pohištvom E. Zelenko v Ulici 10. oktobra je razširil svojo trgovino v dosedanje prostore menjalnice Bizjak, ki se je preselila v Pelikanovo hišo v Gosposki ulici 25.

a— **Na dekl. meščanski šoli v Mariboru** se bo vršilo vpisovanje za šol. leto 1926-27 v sredo, dne 30. junija in v četrtek dne 1. julija vselej od 8. do 12. in od 15. do 17. ure. V 1. razred se sprejemajo učenke, ki so dovršile 4. a. 5 razred osnov. šole z dobrim uspehom. Prinesejo naj seboj zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in potrdilo o cepljenju koz. Vpiše se lahko tudi pismeno.

a— **Nabori v Mariboru,** ki se že vrše več dni, so v marsičem zelo zanimivi. Značilno je, da pregledovanje ni več tako rigorozno in da je bilo od 500 nabornikov iz mestnega okoliša, med katerimi je bilo precej dijakov, potrjenih le okrog 70 nabornikov. Ostale pa je spoznala komisija večinoma za začasno nesposobne.

a— **Trgovine na Vidovdan.** Trgovski gremij obvešča svoje člane, da imajo na Vidovdan vse poslovne prostore zaprte in to le za čas službe božje t. j. od pol 11. do 12.

a— **Trgovine na Vidovdan.** Mariborsko veliko županstvo je poslalo mariborskemu trgovskemu gremiju dopis, v katerem sporoča, da morajo biti trgovine v Mariboru na Vidovdan ves dopoldan zaprte.

a— **Načelstvo obrtne zadruge brivcev,** lasničarjev in sorodnih strok v Mariboru naznanja, da so brivnice in damski česalni saloni na Vidovdan dne 28. junija lahko ves dan odprte, kakor ob navadnih delavnikih, samo med časom službe božje dopoldne od pol 11. do 12. morajo biti zaprte. Za nedeljo dne 27. junija in za 29. junija ostanejo predpisi odpiralnega in zapiralnega reda v polni veljavi.

a— **Protestni shod stanovanjskih najemnikov.** Na snočnji seji mariborskega društva stanovanjskih najemnikov, katere so se udeležili tudi delegati drugih strokovnih organizacij, je bilo z ozirom na poziv Saveza soglasno sklenjeno, da se skliče za nedeljo 27. t. m. dopoldne na Gambrinovem vrtu veliko protestno zborovanje proti novim določbam stanovanjskega zakona, ki predvidevajo visoko povišanje najemnine. Shod, katerega se udeležijo številne organizacije, obeta biti velika manifestacija za zahteve najemnikov.

a— **Socijalistični shod,** ki se je vršil snoči ob 20. na Gambrinovem vrtu, je bil ponoven dokaz, da je socijalistična stranka med mariborskim delastvom daleč, daleč od onih svojih nekdanjih dni po prevratu. Shoda se je udeležilo do 300 oseb, od katerih pa je bilo izredno veliko pristašev drugih strank, zlasti Orjunašev. Dokler je govoril Eržen slovenski, je shod potekel popolnoma mirno, vkljub temu, da je bilo že opažati napeto razpoloženje. Ko pa je pričel govoriti Pelikan nemški, je nastal med zborovalci velik hrušč in protest, tako da so morali shod predčasno zaključiti.

a— **Starešinska zveza jugoslov. akad. društva »Triglav« v Mariboru** poziva vse starešine ,da se odzovejo okrožnici jugosl. akad. društva »Triglav« v Ljubljani vsak po svoji moči z denarnimi zneski za turnejo po Srbiji, Bosni in Dalmaciji, ki jo priredi ljubljanski aktivni »Triglav«. Turneja s koncerti se začne dne 4. julija. Ker je turneja zvezana z velikimi denarnimi žrtvami, je vsak znesek dobrodošel. Na železnici je vožnja znižana. Te turneje se lahko udeležijo pod istimi pogoji kakor Triglavani tudi starešine, ki se naj javijo pri ljubljanskem »Triglavu«, kjer dobe vse direktive. Najnižji potni trošek je 1200 Din. Dne 3. julija zvečer je ob 20. uri v Ljubljani javna produkcija pred odhodom. Pred to produkcijo pa sestanek delegatov.

a— **Somišljenikom Jugoslovenske Matice v Mariboru!** V smislu sklepa zadnjega obč. zbora bo priredila podružnica Jugoslovenske Matice v Mariboru izlete v okolico, zlasti pa v obmejno ogrožene kraje,, da širi narodno misel in ljubezen do naroda. Prvi izlet se vrši v nedeljo, dne 4. julija v Jarenino, kjer priredi tamkajšnja agilna podružnica Jugoslov. Matice domači domovinski praznik z obširnim sporedom. Iz Maribora bo vozil ojačen vlak ob 13.15, ki se vrača v Maribor okoli 22. ure. Dne 11. julija pa se vrši izlet v Šmarje ob Pesnici na veselico tamkajšnje podružnice Jugoslovenske Matice.

e— **Nabori** so z včerajšnjim dnevom končani. Razen prepevanja se do zadnjega dneva ni zgodilo ničesar hudega. Oblasti so izdale strog ukaz radi točenja alkoholnih pijač nabornikom, kar je imelo le dobre posledice. Vsi celjski gostilničarji razen enega so se držali tega navodila. Policija je na zahtevo vojaške oblasti aretirala tri fante, ker so v pijanosti pri naboru razgrajali. Napili so se v gostilni pri »Zvezdi« v Gosposki ulici, katere lastnik je radikalni občinski svetnik gospod Žumer. Radovedni smo, ali bo sledila temu prestopku kazen vzlic radikaliji.

e— **Sprejemni izpit v 1. razred na drž. realni gimnaziji v Celju** se je vršil v četrtek, dne 23. t. m. Prijavilo se je 57 učencev, med njimi 7 deklic. Sprejeti so bili vsi. Število prijavljenih in sprejetih učencev v letošnjem letnem roku je znatno manjše od lanskega leta.

Iz Celja

e— **Pomočnik ministrstva prosvete v Celju.** V Celje se je pripeljal v četrtek dne 24. t. m. pomočnik ministra prosvete g. Obradović. Ogledal si je staro poslopje okoliške šole ter staro gimnazijo, v kateri je nastanjenih nekaj razredov okoliške šole. Prisostvoval je tudi pouku. Na to se je podal v spremstvu načelnika krajnega šolskega sveta za Celje-okolico g. dr. Hrašovca, srezkega poglavarja g. vladnega svetnika dr. Žužka in srezkega nadzornika g. Černeta na prostor nove šole, da se osebno prepriča o legi poslopja in kako zgradba napreduje. S popoldanskim brzovlakom se je g. pomočnik ministra prosvete vrnil v Beograd.

e— **Proti podaljšanju nestalnosti državnih uslužbencev.** Na rednem sestanku krajevne organizacije SDS dne 23. t. m. v Celju se je ostro bičal najnovejši napad vladne večine na pravice javnih uslužbencev, po katerem se tem vzame stalnost za nadaljno dobo treh let, dasiravno jim je zasigurana v smislu čl. 234 zak. o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih s 1. sept. 1926. Vidi se zopet v tem slučaju, kako malo upošteva RR vlada od kralja samega podpisane zakone in po zakonu zagotovljene pravice javnih nameščencev. Dasiravno radikali pri vsaki priliki vabijo zlasti nižje uslužbence v svoje vrste s tem, da jim obljubljajo vse mogoče udobnosti, jemljejo na drugi strani celo to, kar si je uradništvo po hudih bojih s pomočjo SDS, zlasti pa bivšega narodnega poslanca dr. Reisnerja priborilo. Besede in dejanja! Kdaj se bo uradništvo streznilo in se ne bo dalo več vleči za nos.

e— **Protestno zborovanje najemnikov.** Društvo stanovanjskih najemnikov sklicuje za nedeljo, dne 27. junija t. l. ob devetih dopoldne v restavracijo Narodnega doma protestno zborovanje proti nameravanemu podaljšanju stanovanjskega zakona. Vsi najemniki si morajo biti svesti, da bodo vsled nesocijalnega nepojmovanja izročeni v kratkem času najhujši bedi. Zatorej vsi na shod, da še pravočasno povzdignemo naš veto.

Iz Trbovelj

t— *Udeležitev gasilske proslave v Zagrebu.* V smislu sklepa občnega zbora trboveljske gasilske župe bo gasilstvo občine številno zastopano pri proslavi Hrvatsko-slavonske gasilske zajednice v Zagrebu. Proslava se bo vršila v dneh 27., 28. in 29. t. m. pod pokroviteljstvom kralja in kraljice.

t— *Občni zbor Zadružne elektrarne.* Na načelstveni in nadzorstveni seji Zadružne elektrarne v Trbovljah je bilo sklenjeno, da se bo vršil občni zbor 22. julija.

t— *Pravilnik bratovske skladnice.* Včerajšnji «Slovenec» vztraja v članku iz Trbovelj pri svoji trditvi, da so pripravljeni delavci na višje dajatve v bratovsko skladnico. Mi se ponovno sklicujemo na zaključke konference rudarskega delavstva, da se prispevki na noben način ne smejo povišati, ker že te komaj zmorejo. Opozarjamo rudarje na veliko ljubezen klerikalcev do njih, ko hočejo, da bi plačevali od svojih povprečno 500 Din zaslužka na mesec še več kot dosedaj, ko plačujejo že okoli 65 Din. V ostalem opozarjamo na današnje poročilo o poteku seje glavnega odbora bratovske skladnice, na kateri se je ugotovilo, da je dr. Žerjavov pravilnik v marsikaterem oziru zelo dober, ker je število upokojencev po novem pravilniku tako narastlo, da ogroža pokojninsko blagajno. Vsem seveda nikoli ni mogoče ustreči, kakor n. pr. staroupokojencem. V zvezi z rešitvijo njihovega kočljivega vprašanja opozarjamo na znana milijonska posojila, s katerimi najbrž ne bo ničesar. Zato bo njih vprašanje ostalo po vsej priliki tudi po zaključku rudarske ankete v Beogradu še nadalje nerešeno.

t— *Število staroupokojencev v Trbovljah.* Število staroupokojencev bratovske skladnice znaša okoli 1100. Od teh je 500 upokojencev, 350 vdov in 250 sirot. Vsi skupaj prejemajo na tri mesece komaj okroglo 5000 Din.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 24. junija 1926 — Višina barometra 308.8 m

Kraj (opazovanja)	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavine ob opazovanju	Vrsta padavine v mm do 7 ure
Ljubljana (dvorec)	7.	758·5	15·8	94	W 0.5	10	megla	4.7
	8.	758·5	16·6	92	SW 0.5	10		
	14.	757·0	22·2	65	SW 1.5	7		
	21.	757·1	19·6	75	NNE 0.5	10		
Maribor	8.	758·2	19·0	67	SE 3	0		19.0
Zagreb	8.	758·3	20·0	84	SE 1.5	4		
Beograd	8.	757·0	18·0	91	mirno	7		2.0
Sarajevo	8.	758·2	15·0	90	mirno	10		
Skoplje	7.	756·8	19·0	66	NW 3	10		2.0
Dubrovnik	7.	756·9	19·0	75	mirno	3		4.0
Praga	7.	759·9	15·0	—	N 3	5		0.3

V Ljubljani je povprečni barometer višji kot včeraj za mm 1.1 m.

Solnce vzhaja ob 4·13, zahaja ob 19·51. luna vzhaja ob 19·32, zahaja ob 03·46.

Dunajska vremenska napoved za petek: Najbrže večinoma jasno, mogoče lokalne nevihte, temperatura podnevi precej visoka.

Tržaška vremenska napoved za petek: Lahni vetrovi, nebo spremenljivo, mestoma oblačno, temperatura od 20—26 stopinj, morje skoraj mirno.

Sport

Hazena Ilirija : Primorje 9 : 2 (4 : 1)

Tekmi, ki se je odigrala predvčerajšnjim na igrišču Ilirije, je prisostvovalo le pičlo število gledalcev kljub temu, da je to prvič po daljšem presledku, ko si merita svoje moči družini ljubljanskih rivalov. Še ne povsem znan faktor pri včerajšnjem nastopu je družina Primorja, ki je dosedaj nastopala samo proti izvenljubljanskim klubom. Predvedena igra je bila odigrana v zelo živahnem tempu. Družina Primorjašic je precej vigrana celota s slabimi točkami na levem krilu in desni krilki. Vratarica je tudi bila precej nesigurna. Velika njena hiba je odbijanje žoge, ker s tem samo povzročuje igranje pred svojimi vrati. Nizkih strelov sploh ne brani in to je v precejšnji meri hiba, ki je povzročila tako visok poraz. Napad je pred vratmi docela odpovedal radi prepočasnosti ali pa je tudi najsigurnejše šanse zastreljal z nesigurno plasiranimi ali mehkimi streli na gol. Goli za Ilirijo so rezultirali skoraj iz samih solo akcij, po večini Bernikove, ki je bila na prostoru poleg vratarice Sonje najboljša igralka. Sodil je g. Doberlet v polju v splošnem dobro, napravil pa je dve kardinalni pogreški pri prisojanju golov; ko je prisodil družini Ilirije en out strel in slučaj, ko ni bila cela žoga prešla goal črto, od druge strani pa je družino Primorja prikrajšal za en regularni gol.

Maloštevilno občinstvo, predvsem mladina, se je proti igralkam obnašala precej neolikano. Klubi in podsavez naj ukrenejo vse potrebno, da se igralke ne bodo zasmehovale. Sicer bomo morali ostro nastopiti proti odgovornim činiteljem.

Damski izbirni miting LLAP.

Pred dnevi se je vršil na igrišču Primorja prvi del damskega izbirnega mitinga LLAP, za določitev reprezentance za match Češkoslovaška : Jugoslavija : Francija, pri katerem so startale atletinje Ilirije, Primorja in Atene. V vseh treh disciplinah so doseženi dobri rezultati, ki bodo z ozirom na zadostno število sodnikov verificirani kot novi podsavezni rekordi.

Tek 80 m: 1. Šantel Duša 11 sek., 2. Prevec Silva, 1 m zadaj (obe Primorje), 3. Bernik Fanči (Ilirija) za prsa. Omanova izstopi na progi. Met krogle (3.628 kg) obojeročno: 1. Krisch Baby (P.) 18.36 m (desno 9.64 in levo 8.72), 2. Bernik Fanči (I.) (desno 7.685 in levo 9.905), 3. Jermol Sonja (I.) 15.005 m (desno 8.91 in levo 6.095). Skok v daljavo: 1. Šantel Duša (P.) 4.795 m, 2. Tratnik Jelka (I.) 4.47 m, 3. Cimperman Marica (Atena) 4.06 m.

Nadaljevanje mitinga se je vršilo v torek v sledečih disciplinah: tek 200 m, skok v višino, met diska (1 kg) in met kopja (800 g) obojeročno. Rezultati so:

Tek 200 m: 1. Zanner Frida (Primorje) 29.7 sek, 10 m handc., 2. Bernik Fanči (I.) za prsa, 3. Krisch Marija (P.) 14 m handc. Skok v višino z zaletom 1. Cimperman Marica (A.) 1.30 m, 2. Gregorin Danica (P.) 120 cm. Met kopja (800 g) obojeročno: 1. Bernik Fanči (I.) 34.95 m (22.30 in 12.61), 2. Cimperman Marica (A.) 30.62 m (22.48 in 8.14 m), 3. Krisch Marija 30.15 m (21.24 in 8.91). Ta disciplina je bila prvič pri nas na programu. Rezultat velja kot nov slov. rekord. Met diska (1 kg): 1. Krisch Marija (P.) 29.13 m (boljše od sedanjega jugoslov. in slov. rekorda), 2. Prevec Silva (P.) 27.35 m, 3. Cimperman Marica (A.) 26.22 m.

Službene objave LNP. (Seja u. o. dne 23. VI. 1926.) Za medmestno tekmo Ljubljana : Zagreb, ki se vrši v nedeljo dne 27. t. m. v Zagrebu se določi sledeče moštvo: Erman J.-Pleš J., Jančigaj-Zemljak, Gabe Zupančič, Lado Zupančič-Čebohin, Erman A., Buljevič Zv., Uršič, Čamernik. Rezerve: Oman, Marchiotti II. Delegata LNP. sta gg. Dorčec in Kuret. Odhod iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 9. z brzovlakom z glavnega kolodvora. Vsi navedeni igralci morajo biti najkasneje ob 8.45 na glavnem kolodvoru ter morajo prinesti seboj dokolenice in čevlje. Drese dostavi SK Slovan, hlačke pa ASK Primorje. Eventualne zadržke se ima javiti g. Kuretu do sobote 26. t. m. do 13. ure. Onega, ki navede kot vzrok bolezen, bo pregledal po podsavezu določeni zdravnik. Neupravičen izostanek se bo strogo kaznoval. Vzame se na znanje dopis SK Ilirije z dne 16. t. m., v katerem javlja vzroke, naj se njeni igralci za tekmo Zagreb : Ljubljana ne bi vzeli v obzir, kar se je do možnosti upoštevalo.

SD. Adrija (Trst) : ASK. Primorje. Nedeljska tekma bo po dveh letih prva internacijonalna hazena tekma v Ljubljani. SD. Adrija, ki prednjači v Italiji v tem sportu, goji nizko, toda zelo hitro in efektno igro. Njeni streli na gol so nizki, skoro prizemni — za vsako vratarico najbolj nevarni. Mlada in nadvse simpatična družina Adrije nastopi v nedeljo ob 4.45 pop. proti družini ASK Primorje. Pred in po tej tekmi se vršijo razne nogometne tekme. Dne 29. t. m. bo Adrija gost ISSK Maribora v Mariboru.

Medklubska kolesarska štafetna dirka za «Pokal — Ljubljana 1926». Kolesarska sekcija ASK Primorje v Ljubljani naznanja vsem zainteresiranim kolesarskim klubom, da je razpis štafetne dirke v toliko spremenjen, in sicer: za «Pokal — Ljubljana 1926.», ki se razpisuje kot prehodno darilo. Ta postane last zmagovalca po trikratni zaporedni ali petkratni zmagi v presledkih. Pokal in druga darila bodo razstavljena.

ASK Primorje. (Hazena sekcija). Danes tekma proti TKD Atena. I. družina in rezerve morajo biti na igrišču Ilirije ob 18.30. Drese in copatke je prinesti seboj.

Včerajšnji nogomet na Dunaju. V prvenstveni tekmi je Hakoah včeraj porazila Slovana s 5 : 3 (4 : 1).

Turnir v Wimbledonu. London, 24. junija. Mlle Lenglen je bila včeraj indisponirana in je odložila III. rundo na danes. Najvažnejši rezultati: Bryan : Fyzee I. 6:8, 6:4, 6:1, 6:4; Kinsey : Lacour 6:2, 6:2, 4:6, 3:6, 6:1; Borotra : Fyzee 3:6, 6:6(?), 7:5, 6:4; Cochet-Brugnon : Scheuler-Bestelar 6:1, 6:2, 6:2; mis Joan Fry : Ellen Benett 6:3, 4:6, 7:5. Tudi Koželuh je dospel v 4. rundo.

Izletniki, prizanašajte naši planinski flori!

Gospodarstvo

Dve opasni bolezni vinske trte

Peronospora in oidium sta dve najhujši bolezni vinske trte. V zadnjem času se je začela peronospora v vinogradih že pojavljati in sledila ji bo v kratkem gotovo tudi plesnoba, ker je vlažno vreme za razvoj obeh bolezni izredno ugodno.

Proti peronospori (paležu) moramo čim prej trte poškropiti tretjič, če ne prej, na vsak način takoj, ko trta odcvete. Za to škropljenje vzemimo močnejšo, dvoodstotno galico s primerno množino (2½—3 kg) ugašenega apna. Koliko apna je vzeti, doženemo najbolj zanesljivo s fenolftaleinovim preskusnim papirjem. Pri tem škropljenju poškropimo zlasti dobro tudi grozdičke, kajti sedaj pride čas, ko začne peronospora napadati grozdje in tega se je pri letošnjem mokrem vremenu posebno bati. Liste škropimo predvsem od spodnje strani, ker le od te strani okuži peronospora list.

Da pa ščitimo grozdje tudi proti plesnobi (oidium), pridenimo škropivu na vsak hektoliter 150—200 gr (15—20 dek) sulikola.

Kakor kažejo domača in tuja poročila, učinkuje sulikol proti plesnobi jako dobro. Posebno letos je njegova vrednost tem večja, ker navadnega žvepla zaradi hladnega in deževnega vremena z uspehom rabiti ne moremo. Žvepleni prah, to je na najfinejšo moko zmleto žveplo, učinkuje proti plesnobi le tedaj, če je več dni prav vroče in suho vreme; takega vremena pa letos še nismo imeli. Bodimo torej oprezni in marljivi pri zatiranju peronospore in oidija, sicer nam pri letošnjem slabem vremenu preti katastrofa.

B. Skalicky.

Pred ugodno svetovno žetvijo

Žetev v naši državi polagoma pričenja. Ječmen bo kmalu požet, nakar nastopi majhna pavza do dozoritve pšenice. Samo malo časa je še do pričetka splošne nove kampanje v Evropi in deloma v Ameriki in Aziji. V tem času kupčija navadno počiva, ker kupci čakajo na izid žetve. Letos ni prav jasno, kake rezultate bo dala svetovna žetev.

Pri nas kakor v večini evropskih za žitno produkcijo merodajnih držav žetev kljub neprestanim vremenskim neprilikam obeta zadovoljiv rezultat, kolikor moremo presoditi po krožečih privatnih in uradnih poročilih. Zlasti stanje pšenice se smatra za ugodno. Nevarnost je predvsem v tem, da bi slabo vreme moglo ovirati tudi žetev. Spričo te negotovosti je razumljivo, da kupci večinoma mirujejo.

Zelo ugodne vesti prihajajo iz Amerike. Žetev ozimne pšenice v Ameriki pokazuje dobre rezultate in jara pšenica tudi mnogo obeta. Zlasti dobro žetev pričakuje Kanada, kjer bo baje rekorden pridelek.

Kot neugodno se označuje stanje posevkov med drugim v Avstriji in nekaterih drugih glede žitne produkcije manj pomembnih državah. To za celokupni svetovni žetveni rezultat nima večjega pomena. Zelo mnogo je še odvisno od vremena, kakor smo že rekli, vendar se sodi, da bo letošnja svetovna žetev prilično enaka lanski. To se torej pravi, da bo ugodna.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (24. t. m.). Pšenica: baška, 2 vagona 332.50. Oves: sremski, 1 vagon 190; baški 194. Turščica: sremska, 3 vagoni 152.50; baška, 4 vagoni 152.50. Moka: «0», 1 vagon 530; «6», 1 vagon 340; «5», 1 vagon 210.

= **Ljubljanski velesejem dobiva mednarodni značaj.** Na letošnji prireditvi Ljubljanskega velesejma bodo inozemski razstavljalci zastopani v mnogo večjem številu kakor doslej. Zastopane bodo od tujih držav Zedinjene države, Anglija, Bolgarska, Češkoslovaška, Italija, Nemčija, Avstrija, Madžarska, Poljska, Švica in Francija, slednja s 14 tvrdkami. To pomenja, da se naš velesejem vedno bolj uvažuje v inozemstvu in da dobiva značaj mednarodnosti. Posebno zanimiva bo letos avtomobilska skupina; razstavilo bo 17 avtomobilskih tvrdk s 40 tipi.

= **Dohodki pri centralnih carinskih blagajnah** so znašali v tretji dekadi maja t. l. skupno 45,656.933 Din, in sicer: v Beogradu 11,267.526, v Zagrebu 9,447.573, v Novem Sadu 8,809.618, v Ljubljani 4,021.197, v Mariboru 3,192.706, v Splitu 2,068.982, v Skoplju 2,668.030, na Sušaku 1,011.205, v Dubrovniku 3,170.096 Din. Skupno od 1. aprila do 30. maja t. l. so dosegli ti dohodki svoto 314,134.926 Din.

= **Položaj na tržišču jajec.** Produkcija je v zadnjem času precejšnja, dočim povpraševanje ni nič kaj posebno. Izvoz naših jajc je razmeroma slab. Švica malo kupuje, ker je tamošnji konzum manjši radi slabega poseta letoviščarjev spričo neprestanega slabega vremena. Tudi London konzumira manj jajc zaradi rudarske stavke. Švica plača 130—132 švicarskih frankov za zaboj, Dunaj povprečno 11—13 grošev za komad, London 8 šilingov za 120 komadov. V Nemčiji so cene prilično nespremenjene že dalje časa. V naši državi je nakupna cena povprečno 0.70—0.75 Din komad. V Ljubljani in Mariboru se gibljejo cene med 0.75 do 1.25 Din za komad na drobno.

= **Redni občni zbori.** «Saturnus», d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani, 26. t. m. ob pol 2. popol. v Zadružni gospodarski banki; Ljudevit Marx, tovarna lakov, d. d. v Domžalah, 6. julija ob pol 3. popoldne v lastnih poslovnih lokalih v Domžalah; Tiskarna «Sava» v Kranju, d. d., 6. julija ob 6. zvečer v podružnici Slavenske banke v Kranju; Internacionalna kopališna in hotelska d. d. v kraljevini SHS s sedežem na Bledu 9. julija ob 11. dopoldne v Ljubljani v prostorih Slovenske banke.

= **Tvornica vžigalic v Novem Vrbasu** je prešla z nakupom večine delnic v last «Drave», tvornice vžigalic, d. d. v Osijeku.

= **Podružnica Kmetijske družbe v St. Pavlu v Savinjski dolini** je priredila 15. t. m. premiranje domače goveje živine murodolske pasme izključno le za občino St. Pavel, ki je pokazala prav povoljen uspeh. Potrebna denarna sredstva so dali: domača občina (1800 Din), okrajni zastop celjski (1000 Din) ter domači dve posojilnici (skupno 800 Din); skupaj se je torej dobilo 3600 Din. Ocenjevalni odbor so tvorili gg.: dr. Sadu, inž. Koprivšek, Fran Goričan, Martin Zupanc, Anton Kač in Franc Pavlič. Premiranje se je vršilo na šentpavelskem sejmišču. Od 52 prignanih živali, to je 6 bikov, 11 telic in 35 krav, je bilo premiranih 23 glav. Najvišje darilo je bilo 1000 Din, najnižje 50 Din. Trije najboljši živinorejci so dobili povrhu še tudi pohvalnice od velikega župana mariborske oblasti v lepo izdelani obliki. o končanem delu je izpregovoril živinorejski referent mariborske oblasti gosp. Martin Zupan zbranim kmetom o pomenu živinskega premiranja, čestital k lepemu začetku ter vzpodbujal k vztrajnemu napredovanju, k še lepšemu razmahu in razcvitu domače govedoreje.

= **Skakanje delnic Donavsko-savsko-jadranske železnice.** Z Dunaja poročajo: Delnice Donavsko-savsko-jadranske železnice (bivše Južne železnice) se že več dni dvigajo, baje zaradi nakupovanja neke budimpeštanske bančne tvrdke. S poučene strani se izjavlja, da so vesti glede nakupovanja brez podlage.

= **Težkoče budimpeštanskega koncerna «Viktoria».** Iz Budimpešte poročajo, da so se težkoče koncerna «Viktoria» poostrile, ker se je izkazalo, da je sanacijska svota 200 milijard mK nezadostna.

= **Veliki sokolski sejem v Pragi.** Ob priliki VIII. vsesokolskega zleta bo prirejen v Pragi Veliki sokolski sejem, na katerem bodo razstavljeni vsi predmeti, ki jih Sokolstvo potrebuje za telovadbo. Sejem bo svečano otvorjen v nedeljo 27. t. m. ter bo trajal do 7. julija. Jugoslovenskim posetnikom zleta priporočamo obisk tega sejma.

= **Položaj na francoskem trišču železa spričo valovanja franka.** Kakor poročajo iz Pariza, francoska industrija železa zaradi nestalnosti domače valute vedno bolj prehaja v postavljanje cen v dobrih valutah. Izvozne prilike so zelo ugodne in francoske železarne si morajo spričo obilnih naročil često izposlovati dobavne roke od treh do štirih mesecev. Povpraševanje po železnem materijalu je tudi v domači državi zelo živahno.

= **Kriza nemške industrije.** Položaj mehanične industrije v Nemčiji je že dalje časa zelo nepovoljen. Domača naročila so prav redka, a tudi inozemstvo naroča zelo malo zaradi splošne gospodarske in finančne krize. Visoke carinske postavke v nekaterih državah, ki pridejo v poštev za nakupovanje nemškega blaga, prav tako ovirajo nemški izvoz v te države. Nedostajanje kredita ne dopušča, da bi se blago produciralo v večjih množinah. Zato se misli na redukcijo delovnega časa ali pa odpustitev delavcev. V industriji jekla se bavijo z mislijo zmanjšanja plač za 15 do 20 %.

Borze

24. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 72.50—0, Vojna škoda 303—0, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 193—0, Ljubljanska kreditna 175 do 195, Merkantilna 100—102, Praštediona 864 do 868, Slavenska 50—0, Kreditni 165—175, Strojne 80—85, Vevče 102—0, Stavbna 55 do 65, Šešir 103—0. — Blago: Zaključek: hrastovi, ostrorobi plohi (podnice), od 43 mm in 53 mm, fco vagon meja, 2 vagona 1275—1300 (1275). Povpraševalo se je še po hrastovih drveh brez ponudbe. Drugače same ponudbe deloma v lesu, največ pa v kmetijskih pridelkih brez povpraševanja.

ZAGREB. Minimalen promet v zasebnih vrednotah. Tendenca za Vojno škodo se je okrepila in tečaj ji je poskočil. Promptna se je trgovala po 307 proti 304 včeraj. — Mednarodno se je Pariz zopet okrepil. Na zagrebškem deviznem tržišču tendenca nespremenjena. Neznatno sta krepkejša Dunaj in New York zaradi večjega povpraševanja. Narodna banka je intervenirala v čekih na Dunaj, Prago in Švico. Skupni promet 6.5 milijona dinarjev. Notirale so devize: Dunaj ček 798.68—802.68, Berlin izplačilo 1347—1351, Italija izplačilo 203.33—204.53, London izplačilo 275.03—276.23, ček isto, New York ček 55.39—56.69, Praga izplačilo 167.3—168.3, ček 167.28—168.28, Švica izplačilo 1094.61—1098.61, ček 1094.55—1098.55; valute: lire 206.4—207.6; efekti: bančni: Eskomptna 101—103, Poljo 15—17, Kreditna Zagreb 102—104, Hipo 55.5—56.5, Jugo 90.5—91.5, Ljubljanska kreditna 175—0 Praštediona 865—867.5, Slavenska 54—0, Narodna 3950—4000; industrijski: Eksploatacija 12—15, Šećerana Osijek 260—270, Slavonija 34—35, Trbovlje 335—340, Vevče 102 do 110; državni: investicijsko 72.5—73.5, agrarne 40—41.5, Vojna škoda, promptna 307—308, za julij 310—312, za avgust 314.5 do 315.5.

BEOGRAD. Devize: Amsterdam 2273 do 2275, Dunaj 798.5—799, Berlin 1347 do 1348, Bruselj 162—163, Budimpešta 0.07925 do 0.0794, Bukarešta 24—24.75, Italija 204 do 204.5, London 275.4—275.5, New York 56.51—56.52, Pariz 161.5, Praga 167.65 do 167.75, Švica 1095.5—1096.

CURIH. Beograd 9.1375, Berlin 122.9625, New York 516.50, London 25.13 in sedem osmink, Pariz 14.74, Milan 18.6625, Praga 15.3075, Budimpešta 0.007235, Bukarešta 2.2625, Sofija 3.725, Dunaj 73.05.

TRST. Borza radi praznika sv. Ivana danes ni poslovala.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4825 do 12.5225, Berlin 167.97—168.47, Budimpešta 98.72—99.02, Bukarešta 3.11—3.13, London 34.3450—34.4450, Milan 25.58—25.68, New York 705.55—708.05, Pariz 20.27—20.37, Praga 20.8950—20.9750, Sofija 5.08—5.12, Varšava 69.20—69.75, Curih 136.57—137.05; valute: dolarji 703.50—707.50, dinarji 12.45 do 12.51.

Devize Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.70, v Berlinu 7.43.

Napisi na ploščah prevlečeni s radiotinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. En primer:

Iz življenja in sveta

Aristide Briand,
zopetni ministrski predsednik in zunanji minister francoski.

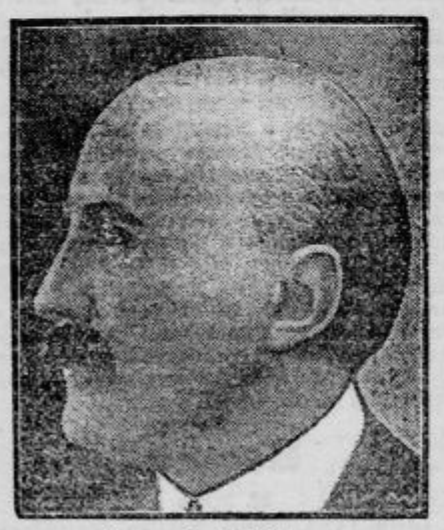

Joseph Caillaux,
podpredsednik ministrstva in finančni minister, ki namerava z najstrožjimi ukrepi dvigniti francoski frank.

Georgi umrl

V sredo 23. t. m. je umrl bivši avstroogrski minister za deželno brambo generalni polkovnik Friderik Georgi. Rojen l. 1852. v Pragi kot oficirski sin je napravil običajno karijero generalštabnih oficirjev. L. 1903. je postal brigadni komandant, l. 1906. sekcijski načelnik v ministrstvu za deželno brambo, naslednje leto pa podmaršal in nato minister. Kot tak spada seveda med one oficirje, ki so vojaško pripravljali svetovno vojno. Georgi je bil vseskozi v vsakem oziru povprečen avstrijski oficir, ki je videl vedno in povsod le svojo oficirsko kasto. Med svetovno vojno je bil Georgi vodja v ministrstvu za deželno brambo. Bil je eden med prvimi, ki je dobil med vojno naslov generalnega polkovnika. Bil je vedno napet birokrat, toda korekten in lepih manir. Po preobratu je ostal seveda zvest monarhist.

Upor Azije proti krščanstvu

Pod tem naslovom piše v «Independentu» o novi nevarnosti v mednarodnih krogih znani japonski urednik K. Cavacahmy. «Rumene nevarnosti», s katero je nekdaj plašil Evropo Viljem, ne bo nikoli, zato pa narašča sovraštvo do Evrope in naglo pada ugled belih gospodov. V tem oziru so ostavile pretresujoč vtis nesrečne ruske begunke, ki ponujajo ljubezen v Kitaju in ruski častniki kot težaki pod kitajskimi polirji. Azija se je jela upirati: od Tokija do Delija valovi sovraštvo zoper krščanstvo. Misijonarji zapirajo šole in bolnice ter beže. Dosedaj je manjkalo temu elementarnemu protestu vzhodnih narodov smotrenega vodstva. Julija pa se bo sestal v Nagasakiju pevi pan — azijatski kongres, ki mu bodo sledili panazijska delavska internacijonala in mednarodna budistovska zveza. Prvič v azijski zgodovini se bodo sestali v Tokiju zastopniki Japonske, Kitajske, Indije, Perzije, Turčije, Siama, Filipinov in Afganistana.

«Sovraštvo do križa» je pospešila predvsem svetovna vojna. Prebivalci najbolj «zakotnih» poganskih pokrajin so se prepričali, da so humanitarni temelji krščanstva «ponarejen dragulj». Prof. A. Katayamak, japonski zastopnik na versailleski mirovni konferenci, je označil s to besedo svoj splošni vtis, ki ga je odnesel iz Evrope. V avgustu lanskega leta je natisnila prosvetna zveza kitajskih dežel Chiandzu, Shekiang in Hoopsoa posebne letake s pozivom, naj podro krščanske šole in kolegije, «gnezda strupenih naukov, s katerimi so zatrli misijonarji nacijonalni duh v srcih kitajske omladine.» Wilsonovi nauki o samoodločbi narodov so vplivali celo v pohlevni Koreji, ki se je smatrala za deželo pohlevnih ovčic. Sedaj se je izpremenila pohlevnost v odkrito sovraštvo. Posebno neljubi postajajo na Daljnem vzhodu ameriški misijonarji. K. Ushimuro, znameniti krščanski pridigar in vodja japonskih protestantov, poziva v stotisočerih letakih svoj narod, naj reši «azijsko krščanstvo pred okuženjem z ameriško kramarijo». Ošabna ameriška politika (zakon iz l. 1924. proti priseljevanju rumenokožcev) je podžgala japonsko ljudstvo. Evropa mora biti pripravljena na vse.

Energična boljša polovica

Estelle Walsch je silno energična žena. Ko se ji je zazdelo, da si njen mož Peter dovoli le preveč svoboščin, pri čemer trpi ljubi zakonski mir, ga je nekega dne kratkomalo pozvala na sodišče v Brooklin in mu tam predložila v podpis sledečih osem zapovedi:

1.) zabranjujem ti vsako popivanje;
2.) ukazujem ti, da svojo ženo spoštuješ;
3.) kadar kaznujem otroke, si zabranjujem sleherno vmešavanje s tvoje strani;
4.) ne dovoljujem ti, da obesiš v sobi plašč, če je od zunaj tako moker kakor ti od znotraj, če se ga napiješ;
5.) plačo moraš izročiti meni; jaz jo znam bolje uporabiti kakor ti;
6.) kadar stopiš predme, moraš biti umit in spodobno oblečen;
7.) vsa dela okrog hiše moraš ti izvršiti;
8.) prepovedujem ti kajenje v postelji.

Sodnik je Walschovi čestital na toli duhovitem pravilniku in je možu priporočal, naj brez ugovora sprejme prvih sedem zapovedi (oziroma prepovedi); svetoval pa mu je, naj osmo zavrne, češ, da je po njegovem mnenju pametno in vzgledno, če mož v postelji puši, ker mu je s tem onemogočeno besedičenje in prepiranje. Tak mož bo vedno dober soprog, je pristavil.

Walsch je obljubil, da se bo ravnal po novem zakonskem pravilniku. Revežu pač ni kazalo drugo . . .

Netopir – dobrotnik človeštva

Dr. Charles A. R. Campbell iz San-Antonija (Texas, Amerika) je ugotovil, da je netopir dragocen in upoštevanja vreden pomočnik v boju proti malariji. Do tega pomembnega zaključka je prišel po dolgotrajni praksi v južnozapadnih predelih Zedinjenih držav, kjer je sistematično naseljeval netopirje. Pri tem je odkril, da uničijo netopirji ogromno mnoižno moskitov, ki kakor znano, prenašajo malarijske mikrobe in razširjajo tifus.

Metoda, ki jo priporoča dr. Campbell, je vrlo enostavna: v krajih, ki jih je okužila malarija, je zgradil lesene stolpiče ter v njih naselil netopirje, samce in samice. Netopirji se zelo hitro množe; njih najljubša hrana so moskiti, ki jih v gostih tropah iščejo in love nad močvirji. Izračunali so, da ugonobi vsak netopir na dan okoli 3000 moskitov. Čim izginejo moskiti, se avtomatično poleže tudi malarija, in ko ni več opasnosti za življenje, je možno osušiti močvirje in ga preurediti v cvetočo prerijo.

Umetno vzdrževanje netopirjev pa nudi še drugo ugodnost: njih ekskrementi tvorijo namreč gnojilo najboljše kvalitete. Po svojih dolgoletnih raziskovanjih je dr. Campbell prišel do neovrgljivega zaključka, da je vse slabo, kar naprtujejo nekateri prirodopisci netopirju, neresnična pravljica. Tako ni res, da razširja netopir po hišah in hlevih mrčes.

Netopir ima izredno razvit čut za orijentacijo, v čemer skoraj ne zaostaja za golobom. Kraja, kjer se je enkrat naselil, ne bo nikdar zgrešil; vedno bo znal najti pot domov. Seli se le nerad in še tedaj le, če mu je požar uničil bivališče ali pa če mu zbog pregosto naseljenih drugov nedostaja prostora.

Omenili smo zgoraj, da je Campbell zgradil netopirjem posebne stolpiče. Stvar pa ni enostavna: netopirji se namreč nikakor niso hoteli udomačiti v njim namenjenih bivališčih, čeprav jih je Campbell vabil z mamljivo pičo in z njih lastnim guanom. Navadijo se le, če je v bližini stoječa voda.

Najkrasnejše
shimmy klobuke
za gospode v raznih barvah, najmodernejše od Din 110, dečje pa od Din 55 naprej je založila tvrdka
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Čudne vaje

Nemški Rdeči križ in državni urad za reševanje utopljencev sta priredila 18. t. m. velike vaje na jezeru Wansee blizu Berlina. Nad 500 sanitetnih vojakov je reševalo potnike «ponesrečenega» parnika, ki je stal kakih 200 m oddaljen od obrežja. Ob pol osmih zvečer je zletela v zrak raketa, ki je naznanila, da je «počil na parniku kotel». Vse nadaljno se je izvršilo z znano nemško natančnostjo. Del moštva se je vkrcal v rešilne čolne, drugi pa so kar skočili v vodo in plavali proti parniku. Vreme je bilo viharno, kljub temu je skočilo čez krov parnika več otrok, ker sta imeli dve ljudski šoli vlogo ponesrečenih potnikov, brodolomcev. V kratkem času so rešili vojaki vse potapljajoče se čolne in jih odpeljali na kopno. Toda dva šolarja sta pričela toniti prav zares. Enega so pravočasno potegnili na suho in ga z umetnim dihanjem spravili zopet k zavesti. A drugi, 14 letni Jancke je utonil in niso našli njegovega trupla, dasi so iskali vso noč. Otroci so se večkrat vadili potapljanja in reševanja ter so glasno kričali «Na pomoč! Rešite me!» Itd. V tem hrupu so ostali kriki potapljajočega se Jenckeja neopaženi, ker so mislili vojaki, da tudi on igra svojo vlogo! Sedaj je seveda vse razburjeno in šolsko vodstvo se bo moralo zagovarjati radi svoje vestnosti, ker se ni oziralo na slabo vreme, vihar in valove. Iz komedije je nastala drama . . .

Grška kraljica-vdova Olga,
ki je, kakor smo že poročali, v soboto v Rimu nenadoma umrla.

Kapitanovo maščevanje

V proslavo 150 letnice, odkar so postale Zedinjene države neodvisne, je bila, kakor je našim čitateljem znano, ta mesec otvorjena v Filadelfiji velika mednarodna razstava. Neki ameriški list pripominja ob tej priliki, da je bila v 18. stoletju Filadelfija mnogo bolj puritanska kakor danes. V tisti dobi se je namreč pripetila sledeča, za tisti čas zelo značilna dogodbica:

Neki ladijski kapitan, Montague po imenu, se je po dolgem križarenju po morjih zopet sestal s svojo ženo, ki ga je pričakovala na obali. Od veselja jo je objel in poljubil. Za ta «nemoralni» čin, zagrešen na javnem prostoru, ga je gosposka kaznovala z večjo globo.

Montague se je kazni podvrgel. Da pa dokaže oblastem, da se zavoljo kazni ne srdi nanje, je povabil vse poglavitnejše filadelfijske oblastnike na diné, ki ga je priredil na ladji. Kapitan je skrbno pazil, da gostom ni primanjkovalo pijače, še več: silil jih je z vinom toliko časa, da so se upijanili. Koncem pojedine pa je vstal in izpregovoril: «Jaz sem se brez ugovora podvrgel filadelfijskim zakonom, upam, da se tudi vi ne boste protivili običajem, ki vladajo med mornarji na ladji. Med temi običaji je eden, ki zahteva kaznovanje pijančevanja.»

In Montague je poklical mornarja in mu ukazal, naj vsakemu izmed gostov našteje 12 udarcev z bičem. Kaj so filadelfijski oblastniki mislili o tem mornarskem običaju, kronika ne omenja.

H glasovanju v Nemčiji.
V nedeljo, na dan ljudskega glasovanja o odškodninskih zahtevah bivših nemških knezov je bila vsa Nemčija preplavljena s plakati vseh vrst, s katerimi so agitirati eni za to, da se knezom prizna pravica do odškodnine, drugi pa, da ne. Prinašamo vzorec lepaka, ki so ga nasprotniki razlastitve nalepili po berlinskih ulicah. Tekst v prevodu: «Naš odgovor 20. junija: Niti beliča več onim, ki so upropastili Nemčijo!»

Najboljša dosedaj izdelana veseloigra je brez dvoma
Ljubimkanje v garniziji
Snov je vzeta iz življenja bivših avstrijskih oficirjev. — V glavnih vlogah nastopajo samo znane in splošno priljubljene filmske zvezde kot:
Harry Liedtke, Lilian Harwey, Mary Kid, Hans Junkermann itd.
Imenitne so scene: Temperamentna plesalka Anita in armijski komandant Eppendorff. — Lepa grofica Marija Šarlota in mladi kapetan Wallendorf. — Poroka na povelje. — «Disciplina». — P»p»pokorno javljam...! — «Pozor!». — Gospod nadporočnik je moja soproga... — Snaga je pol zdravja. — Deveta ura. — Ljubezen, komični zapletljaji brez kraja in konca ter smeh, smeh in zopet smeh.
Predstave se vrše ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. — V nedeljo ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. — Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester, najnovejše dunajske šlagerje.
ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani. Tel. 124.
Pridite in nasmejali se boste!

× *Veličasten spomenik Chopinu v Varšavi.* Poljski kipar Szymanowski je napravil načrt za veličasten spomenik skladatelju Chopinu. Sklenil je upodobiti skladatelja v pozi, kako prisluškuje vetru svoje zemlje, ki mu prinaša melodije in pesmi iz daleke domovine. Chopinovo oprsje bo 7 m visoko ter težko 17 ton, stalo pa bo sredi bazena, čigar premer bo 30 m. Spomenik se postavi pod protektoratom odbora najvažnejših poljskih osebnosti. Denar za spomenik bo prispeval deloma sejm (parlament), deloma pa bodo prispevali zanj vsi Poljaki potom javne zbirke.

× *Svetovni prvak v stradanju Jolly — slepar.* Iz Berlina javljajo, da je prišla policija na sled Jollyjevi nepoštenosti. Jolly je, kakor znano stradal 44 dni ter je dosegel svetovni rekord, pri tem pa se je še okoristil z vstopnino svojih obiskovalcev, ki so mu prinesli 157.000 zlatih mark dohodkov. Državno pravdništvo, ki je v zadnjem času preiskalo zadevo, pa je ugotovilo, da je tudi Jolly čisto navaden slepar. Postil se je samo do svojega 28 dneva, potem pa je vsak dan vžival čokolado in sicer 200 do 300 gramov. Čokolado mu je prinašal neki sluga, ki je spravljal koščke v stekleno omaro skozi neko razpoko. Jolly je na pritisk policije sam potrdil te navedbe, rad: česar nastopi državno pravdništvo proti njemu z obtožbo.

Konferenca gospodarskih zbornic v Ljubljani

Pomorski promet in naša pristanišča.

Gospodarske zbornice so mesta, kjer se zbirajo podatki o napredovanju, nazadovanju in težkočah gospodarskega življenja. V njih se zbirajo podatki za gospodarske statistike, materijal za trgovinske in druge gospodarske pogodbe s tujimi državami. Na podlagi vsega tega gradiva se dajejo iz zbornic smernice, po katerih naj bi se ravnali državni krmilarji. Mnogo resnega dela v interesu vsega gospodarstva se opravlja v teh velepomembnih gospodarskih korporacijah.

V vprašanjih, važnih za vso državo, delujejo naše jugoslovenske gospodarske korporacije pogostokrat skupno, da dajo večji povdarek gotovim gospodarskim težnjam in upravičenim zahtevam. Včeraj dopoldne se je v magistratni dvorani v Ljubljani sestala letna konferenca jugosl. gospodarskih zbornic, da obravnava kompleks takšnih velevažnih vprašanj, to je problemov okrog pomorskega prometa in naših pristanišč.

Začetek konference se je malo zakasnil, ker so se beograjski delegati, čim so dospeli z vlakom, podali na pokopališče in položili na grob pokojnega predsednika ljubljanske zbornice Ivana Kneza dva venca: prvega s trakom v slovenskih barvah in napisom: »Ti položi venac priznanja Srbiji na grobovima njenih heroja u Solunu«, drugega pa s trakom v državnih barvah in napisom: »Tebi polažu u Ljubljani venac priznanja beogradske komore«. Govoril je ob grobu podpredsednik beograjske Trgovske zbornice g. Milan **Stanojević.**

Otvoritvi konference so prisostvovali med drugimi veliki župan dr. Vilko Baltič, dr. Goršič kot zastopnik ministra socijalne politike, vladni komisar dr. Pfeifer kot zastopnik mariborskega velikega župana, univ. prof. dr. Škerlj kot zastopnik rektorata ljubljanskega vseučilišča, finančni delegat dr. Šavnik kot zastopnik finančnega ministra, komercijalni načelnik direkcije državnih železnic Vargazon, oblastni referent za industrijo in trgovino dr. Marn Na konferenci so zastopane sledeče zbornice: Trgovska zbornica Beograd, Industrijska zbornica Beograd, Obrtniška zbornica Beograd, Banatska trgov.-ind. in obrtniška zbornica Vel. Bečkerek, Trg. in obrt. zbornica Osijek, Trg.-obrt. zbornica Sarajevo, Dubrovnik, Split, Zagreb in Ljubljana. Zbornici v Novem Sadu in Solinu sta se brzojavno opravičili.

Po pozdravnih besedah predsednika ljubljanske zbornice g. Jelačina je veliki župan gospod dr. **Baltič** v imenu oblastev pozdravil zborovalce, želeč konferenci popoln uspeh, kajti industriji, trgovini in obrti, od katerih gospodarskih panog je v veliki meri odvisno blagostanje naroda, je treba posvečati vso pozornost. V imenu Trgovske zbornice v Beogradu je pozdravil zborovalce podpredsednik g. Milutin **Stanojević,** ki se je spomnil tudi pokojnega predsednika ljubljanske zbornice Ivana Kneza. V imenu Trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu je govoril njen častni predsednik g. Šandor **Alexander,** ki se je enako spomnil g. Kneza Nadalje je pozdravil zborovalce finančni delegat g. dr. **Šavnik** kot zastopnik finančnega ministra dr. Perića, ki je izrazil prepričanje, da pomeni današnje zborovanje velik korak naprej spričo važnega vprašanja, ki se obravnava. Želi najboljšega uspeha.

Na predsednikov predlog so bili izvoljeni v predsedstvo še naslednji gg.: Milutin Stanojević, Šandor Alexander, Milan Stojanović, Kosta Janković, Dragutin Eisner in Edhem Gjulizarević. Nadalje je bilo sklenjeno, da se odpošljejo udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojavke ministrom Uzunoviću, dr. Ninčiću, dr. Krajaču, Jovanoviću in Puclju.

Kot glavna točka dnevnega reda je bil na programu referat prof. dr. Milana Todorovića

o brodarstvu in narodnem gospodarstvu

Ker je bil g. Todorović zadržan, da bi se udeležil konference, je prečital njegovo obsežno poročilo glavni tajnik beograjske Trgovske zbornice g. Svetislav **Marodić. O pomorski upravi** je poročal generalni tajnik Trgovske in obrtniške zbornice v Splitu g. Sava **Bošković,** ki je navajal mnogo zanimivih statističnih podatkov in predlagal resolucijo, naj Narodna skupščina posveča večjo pozornost tej upravi, ki je po ujedinjenju pod pritiskom razmer bila najbolj zanemarjena. Od pomorske uprave se pričakuje v prvi vrsti dobra administracija in potem dobro zamišljeni načrt za boljše izkoriščanje morja. K temu poročilu se je razvila debata, pri kateri je g. dr. **Cuvaj** opozoril na vprašanje kompetence pomorske uprave in predlagal dodatek k resoluciji, naj se pomorstvu prideli ministrstvo trgovine in industrije. G. dr. **Medini** iz Dubrovnika je bil mnenja, naj pomorstvo ostane v prometnem ministrstvu. Na temelju debate se je sklenilo, da se resolucija izroči redakcijskemu odboru, ki naj jo izpopolni.

O subvencijoniranju pomorstva je podal poročilo tajnik urada zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice na Sušaku g. dr. Pero **Mitrović,** ki je navajal vzglede, kako druge države podpirajo pomorstvo. Končno je predlagal, naj se obrazuje službena komisija, sestavljena iz delegatov vlade pomorskih interesentov in pomorskih strokovnjakov, katera naj zbere in uredi vse potrebne podatke, po katerih naj se sestavi zakonski predlog o subvencijoniranju naše trgovinske mornarice. Tudi k temu referatu se je razvila debata in je bila zadevna resolucija izročena redakcijskemu odboru. **O ladjedelništvu** je namesto odsotnega g. Beline poročal generalni tajnik zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. **Cuvaj.** Navedel je nekaj statističnih podatkov in prečital resolucijo, ki zahteva za naše ladjedelstvo stalno letno državno subvencijo, oprostitev plačanja carin za ladjedelski materijal in ukinjenje taks na pogodbe za gradnjo ladij in popravila. K poročilu je med drugimi govoril g. Durbešić s Sušaka. Resolucija je prišla v redakcijski odbor.

Sledilo je predavanje dopisnega člana zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice dr. Julija **Mogana,** univ. docenta v Zagrebu, **o pomorskem sodstvu.** Zadevna resolucija je bila sprejeta. **O izgradbi pristanišč** je namesto g. Belena prečital njegovo poročilo g. dr. Pero **Mitrović,** ki omenja v začetku govora, da bi se mogla naša pristanišča razdeliti v tri kategorije, in sicer: 1) pristanišča, spojena z zaledjem z normalnim železniškim tirom (Sušak-Šibenik in Split); 2) pristanišča, spojena z zaledjem z ozkotirno progo (Metković, Gruž in Zelenika); 3) v pristanišča brez železniškega spoja z zaledjem. V nadaljnjem poročilu omenja, kako bi se morale naše luke izgraditi in priporoča v predloženi resoluciji vladi in resornim ministrom, naj pospešijo započeta popravila morskih pristanišč ob Jadranu. K referatu sta se oglasila gg. dr. **Medini** in **Bošković.** Resolucija se je izročila redakcijskemu odboru.

Popoldne so zborovalci priredili izlet v papirnico Vevče. Med tem se je proti večeru sestal tudi redakcijski odbor, ki je pregledal in redigiral izročene mu resolucije. Jutri dopoldne se konferenca nadaljuje.

Mestni mladinski svet v Mariboru

Maribor, 22. junija

Na anketi v zadevi mladinskega skrbstva, ki se je vršila dne 30. marca t. l. in katere se je udeležila tudi gdč. Štebijeva iz Ljubljane, se je sklenilo, da osnuje mestna občina za svoje območje in po možnosti tudi za bližnjo okolico zaščito dece. Mestni občinski svet je že svoj čas ustanovil socijalno politični urad, ki ga je izpopolnil s pravilnikom za mladinsko oskrbo. Poleg urada naj bi se pritegnilo k temu delu tudi širše občinstvo in tako je povabil mestni magistrat na prvo sejo mladinskega sveta 21. t. m. vse korporacije, ki so kakorkoli v zvezi z oskrbo mladine, kakor tudi osebe, ki so doslej pokazale za to vprašanje zanimanje.

Prve seje se je udeležilo še dovoljno število občinstva, predvsem šolniki in duhovščina, vendar niti en zdravnik, niti mestni ne. Namesto odsotnega g. župana je otvoril sejo načelnik socijalnega odseka mestnega obč. sveta g. Stabej, nakar je podal vodja socijalno političnega urada g. Brandtner kratek referat, iz katerega povzemamo: V letih 1920 in 1921 se je ustanovilo v Sloveniji 52 državnih krajevnih zaščit dece, od katerih jih je pa tekom časa tri četrtine zaspalo. Ustanovile so se namreč radi zagotovila, da jim bo dajala država finančno pomoč. Ker torej na državno podporo vsaj v zadostni meri ne moremo računati, naj se ustanovi pri mestni občini mladinski svet, ki bo dajal smernice celotnemu delovanju. Celotno mestno okrožje se po okrajih razdeli in posamezne okraje oskrbujejo okrajni mladinski predstojniki, torej nekako tako, kakor je urejena oskrba ubožcev. Naloga teh okrajnih mladinskih predstojnikov bi bila poročati o nedostatkih, ugotavljati stanje, staviti predloge in nadzirati svoj okoliš. Mestna zaščita mladine bi pazila na vso mladino do 18. leta, posebno pozornost pa bi obračala na sirote brez staršev, nezakonsko deco in vajence, katere nekateri mojstri, včasih celo pomočniki zlorabljajo tako, da se vajenci svojega obrta niti ne naučilo, marveč morajo pomagati pri gospodinjstvu, včasih celo v kuhinji.

Ugotovilo se je, da je mestna občina že storila prve sklepe, da pomore oskrbi potrebne dece. Poleg dnevnega zavetišča je napravila z državnim dečjim domom pogodbo, po kateri slednji uredi za mestno deco dečjo stanico; poleg tega je mariborska mestna občina pristopila k Zvezi avtonomnih mest Slovenije, ki bo ustanovila za bolehne otroke okrevališča na morju.

Gdč. Levstikova je sporočila, da se namerava že v letošnjih počitnicah poslati nekaj dece na morje. Iniciljativo za to je dalo Žensko društvo, podprl pa je akcijo tukajšnji Pomladek Rdečega križa. Mestni magistrat je tozadevno prošnjo za podporo zaenkrat odklonil. Na morje se bodo poslali taki, ki morejo plačati 30 Din dnevno, drugi bodo plačali vsaj deino in za nekatere se bodo krili vsi stroški iz nabranih sredstev. V vseh primerih pa se bodo poiskali najrevnejši in okrepčila najpotrebnejši. Zdravniška preiskava že vrši po šolah izbiro, vendar ne samo med tistimi, ki so se priglasili, temveč med vsemi, kajti najpotrebnejši se večinoma niso hoteli priglasiti. Kolonije so zamišljene na otoku Krku, v Novem in Senju. Začetkom julija je upati, da se odpošljejo prve kolonije.

Za predsednika mladinskemu svetu je bil izbran načelnik socijalnega odseka g. Stabej, za tajnika pa vodja urada g. Brandtner; za okrajne mladinske predstojnike pa: za I. okraj g. Slavko Dimnik, za II. okraj gdč. Jela Levstikova, za III. g. dr. Veble, za IV. nadučitelj g Vablč in V. g. upravitelj Lukman.

G. učitelj Skala in dr. Strmšek sta se zavzemala za to, da se ustanovi še strokovni sosvet predvsem za varstvo dojenčkov, za oskrbo v predšolski dobi, za nasvete pri duševno zaostali deci i. dr. Sklenilo se je, da se bo o zadevi razpravljalo na prihodnji seji mladinskega sveta in se bodo ob tej priliki stavili tudi konkretni predlogi.

S tem je podan temelj za mestno zaščito dece v Mariboru in upati je, da vnema, ki so jo pokazali poklicani faktorji doslej, ne bo izginila, marveč bo rodila najlepše uspehe v blagor naroda, države in občine ter v korist najbednejših izmed bednih, v korist zapuščenih in zanemarjenih otrok.

P. St.

Izseljevanje rudarjev v Francijo

Delavska zbornica nam poroča:

V sredo, dne 23. t. m. je odšel v Francijo drugi transport rudarjev. Prvi, ki se je odpravil sredi maja, je obsegal 46 delavcev z družinami za železorudnik «Societe Metallurgique de Knutange» v Alzaciji, zdajšnji pa 120 rudarjev — samcev, od katerih jih odpade 15 na železorudnik «Societe des Acieries de Longwy», Tucquegnieux v Alzaciji, ostali pa na premogokop «Societe des mines courrieres», «Billy Montingny», «Pas de Calais» v severni Franciji.

Kar se tiče rodbin, je ministrstvo socijalne politike na intervencijo Delavske zbornice dovolilo izselitev 44tim, ki bi jih bile pripravljene sprejeti francoske družbe takoj, ko bodo urejena primerna stanovanja. Priporoča pa se družinam, naj si za enkrat še ne delajo stroškov z nabavo potnih listov, ker ni določeno, kdaj bi mogli oditi še nadaljnji transporti. Za samce in tudi poročene, ki bi mogoče hoteli oditi sami brez roditeljev, se vrši zdravniški pregled in podpis pogodb v soboto 26. t. m. ob 9. v Delavskem domu v Trbovljah.

Vsi, ki že imajo potne liste — po novem je potrebnih 6 fotografij, ker jih potrebujejo nekaj za oblasti v Franciji — naj jih prinesejo s seboj, ostali pa si jih naj čimprej preskrbe, da jih bo mogoče najhitreje odpraviti s prihodnjim transportom.

Delavstvo se opozarja, da je izseljeniška akcija namenjena le onim revežem, ki so brez dela, drugim pa se svetuje, naj ostanejo pri svojem delu v domovini.

Po došlih informacijah je pripravljeno sprejeti večje število delavcev tudi podjetje Dukič v Trbovljah.

Cepljenje proti škrlatinki in serum

Dve živeči tragični žrtvi smrtnih slučajev v družini Andrejka — oče umrlih in zavod, ki je vodil cepljenje — debatirata v javnosti med drugim tudi o mojem razgovoru, ki sem ga imel z g. podpolk. Andrejko na dan pred smrtjo njegove hčerke Milice, t. j. takrat, ko sem bil pri Milici kot konzilijarij na infekcijskem oddelku splošne bolnice ... sem prvič zvedel o smrti Marka ter o obolenju Milice.

Nisem se hotel vtikati v brezplodno posmrtno debato; razven tega sem mislil, da bo večina poučene publike itak razvidela iz debate same, da gre za nesporazum; zato sem molčal. Neprestano povpraševanje od najrazličnejših strani pa mi razodevajo vsesplošno napačno tolmačenje in radi tega je moja dolžnost, da sledeče pojasnim:

Naj se *ne zamenjuje serum s cepivom!* To sta dve čisto različni stvari. Cepi se proti škrlatinki s toksinom (strupom), ki se nahaja v juhi, za zdravljenje že obstoječe škrlatice se pa uporablja serum, ki se pridobiva iz konjske krvi in vsebuje antitoksin (protistrup).

Z gospodom podpolkovnikom Andrejko sva govorila o *serumu*, kar tudi navaja, ne pa o cepivu. Govorila sva o tem radi tega, ker so se na infekcijskem oddelku, pred katerim sva stala, baš vršile priprave za vbrizganje zdravilnega seruma njegovi bolni hčerki. Točneje bi moral reči, da sva govorila o serumih, kajti omenil sem gospodu podpolkovniku, da se jih izdeluje po različnih velikih inozemskih institutih več vrst po različnih metodah, da je njihova učinkovitost jako različna, in da pokažejo dosedanji protiškrlatični serumi v gotovih primerih uprav čudovito učinkovitost, v drugih se pa izkažejo pogosto žal brez vsakega zdravilnega učinka.

Govoril sem mu tudi o upanju, ki ga gojimo zdravniki, da bodo v doglednem času, ako bo medicinska znanost z dosedanjo brzino napredovala, že tudi naši domači instituti lahko proizvajali učinkovit protiškrlatični serum, in o upanju, da bomo v bližnji bodočnosti, morda že v 1 do 2 letih, z zaščitnim cepljenjem in zdravilnim serumom problem škrlatice že do tiste stopnje lahko rešili, kakor je danes rešen problem difterije in problem koza.

Razumljivo je, da se bistvo razgovora, ki ga tu podajam v ekscerptu, ne da točno izraziti v enem stavku, radi tega ni čudno, ako vzbuja formulacija, kakor jo je podal g. podpolkovnik Andrejka, čisto napačne misli.

Popolnoma zgrešeno je pa, ako se iz razgovora o serumu sklepa na cepljenje, kajti cepivo ni serum. Tako sklepanje bi bilo zgrešeno tudi tedaj, ako bi zdravilni serum zares bil nevaren, kar pa ni, kajti protiškrlatični zdravilni serum je iste narave, kakor zdravilni serum proti difteriji, ki se vsesplošno uporablja že desetletja z največjim uspehom.

O cepljenju proti škrlatinki sem pa v javnosti že razložil glavno vsebino tega, kar mi je znanega iz tujih in domačih medicinskih znanstvenih publikacij. Na podlagi tega znanja sem globoko uverjen, da so zdravniki, ki so cenili, postopali v skladu z zdravniško vedo in svojo vestjo, in da niti njih, niti cepljenja samega ne zadene krivda radi obolenja in smrti dveh Andrejkovih otrok za škrlatinko.

Dr. Matija Ambrožič
šef zavoda za soc.-hig. zaščito dece v Ljubljani.

Izredni občni zbor Slovenskega lovskega društva

Celje, 23. junija.

Danes, dne 23. t. m. se je vršil v mali dvorani Celjskega doma izredni občni zbor Slovenskega lovskega društva v Ljubljani. Sklican je bil z namenom, da se izpremenijo nekatere točke društvenih pravil. Občnega zbora se je udeležilo prav lepo število članov iz Ljubljanske oblasti ter iz Maribora, častno je bila zastopana tudi Savinjska dolina, zlasti pa Celje. Navzočih je bilo okrog 80 članov.

Predsednik društva g. dr. Lovrenčič je iskreno pozdravil navzočega gerenta ljubljanske mestne občine g. Turka, ter povdarjal njegove zasluge za slovensko lovstvo. Nadalje je imenoma pozdravil še predsednika deželnega sodišča v Ljubljani g. dr. Rekarja ter zastopnika celjskega srezkega poglavarstva g. policijskega svetnika dr. Senekoviča. Ugotovilo se je, da iz mariborske oblasti podružnici iz Ptuja in iz Murske Sobote nista bili zastopani. Predsednik dr. Lovrenčič pojasni v nadaljnem govoru namen izrednega občnega zbora. Ministrstvo za šume in rude je izdalo že leta 1922. odlok, da se naj lovstvo čim najbolj zaščiti. Do nadaljnih ukrepov pa ni prišlo. Šele letos sta dobila velika župana ljubljanske in mariborske oblasti naročilo, da stavita ministrstvu predlog, kako bi se dalo z ozirom na specijalni lovski zakon za Slovenijo, v katerem še ni upoštevana lovska organizacija, uvesti obligatno članstvo vseh lovcev. Dne 26. maja t. l. se je vršila pod predsedstvom g. velikega župana ljubljanskega dr. Baltiča anketa, na kateri je bilo zastopano tudi SLD. Ker z ozirom na lovske predpise za Slovenijo za enkrat še ni mogoče doseči obligatoričnega članstva vseh lovcev, kakor ga predvideva finančni zakon za leto 1922/23 za Srbijo, se je sklenilo na tej anketi za Slovenijo vsaj to, da bo odslej upravna oblast stavila v dražbene pogoje tudi pogoj, da nihče ne more priti kot zakupnik, sozakupnik ali podnajemnik lova v poštev, ako ni član SLD. V društvena pravila pa se naj sprejme določba, da nihče od zakupnikov, sozakupnikov ali podnajemnikov ne sme dovoliti, da bi kdo lovil po njegovem lovišču, ako ni član SLD. S tem bodo vsi lovci, vsaj indirektno prisiljeni, da se včlanijo v društvu. Žalostno je namreč, da vlada med lovci tako malo zanimanja za skupno lovsko organizacijo. Mariborska oblast šteje 3612 lovcev, ljubljanska oblast 3400, od teh pa je včlanjenih v vsaki oblasti samo okrog 1000 lovcev, dočim je nad 2500 izven lovske organizacije. Za enkrat brez lovskih fondov ni mogoče izhajati, ker stane že lovsko glasilo mnogo več, kakor znaša letna članarina. Ako bi pa bili včlanjeni vsi lovci, bi se lahko mislilo na boljše negovanje lovišč, na nadaljno izobrazbo lovskih paznikov in drugo. Anketa je tudi sklenila, da upravna oblast pozove sedanje lovske najemnike, da se organizirajo v društvu. Nadalje se je sklenilo, da se osnuje za vsako oblast po ena lovska zbornica, ki bi obstojala iz treh članov lovskega društva in iz 4 članov, ki jih imenuje upravna oblast. Ker je referent za lovstvo pri velikem županu sam lovec in včlanjen pri lovskem društvu, je vsako majoriziranje v lovski zbornici izključeno. Te lovske zbornice bi reševale gotove lovske zadeve, zlasti bi pa bile zadnje inštance glede izključitve ali odklonitve članstva. G. predsednik poroča tudi o stremljenju po delitvi lovskega društva v dve sekciji, ki bi obsegali mariborsko in ljubljansko oblast. Reševali bi samo teritorijalne zadeve, skupna lovska vprašanja bi si pa pridržalo še nadalje Slovensko lovsko društvo, ki bi kot centralna oblast obstojala iz gotovega števila delegatov obeh sekcij. Govornik je prepričan, da do te delitve pride, misli pa, da še ni pravi trenotek za to. H koncu prečita došle brzojavke in pismo g. oblastnega referenta mariborske oblasti, nadsvetnika Urbasa, ki se toplo zavzema ter tudi stvarno utemeljuje reorganizacijo društva v dve sekciji s skupnim centralnim odborom.

V debato je posegel predvsem član mariborske podružnice g. dr. Lipold, ki pozdravlja uvedbo obligatoričnega članstva. Kar se pa tiče reorganizacije društva, se popolnoma strinja s predlogi g. gozdarskega nadsvetnika Urbasa. Lokalni odbori posameznih sekcij se bodo veliko lažje posvečali podrobnemu delu, ki ga je zlasti v mariborski oblasti mnogo. Delitev dela more dobri stvari le koristiti, enotnost SLD je zajamčena s centralnim odborom, ki odloča o skupnih lovskih zadevah. Ta najvišja instanca bo sklicevala po potrebi tudi skupne občne zbore obeh sekcij. Predsednik in podpredsednik centralnega odbora bi bil eden v Ljubljani, drugi v Mariboru, ali pa narobe. Ker sta se tudi že podružnici v Ptuju in Murski Soboti izrekli za reorganizacije društva SLD, naj bi se vse te izpremembe iznesle že na tem občnem zboru v pravila.

K besedi se oglasijo gg. gerent Turk, društveni tajnik Župan, Roblek, predsednik dr. Rekar, notar Hafner in dr., ki so zato, da se vprašanje delitve društva v dve sekciji za enkrat odloži. Predsednik dr. Lovrenčič opetovano naglaša, da mu je na tem ležeče, da se tudi o tem važnem vprašanju doseže popoln sporazum. G. dr. Lipold v imenu mariborske podružnice še pojasni, da ne gre za nobeno delitev društva. Ostane enotna organizacija še v naprej, samo podrobno delo bi se reorganiziralo v dve sekciji. Prečita izpreminjevalne predloge k društvenim pravilom ter izjavi, da se zadovoljuje, ako se občni zbor izreče v principu za reorganizacijo s pravomočnostjo od 1. januarja 1927. naprej. Na to se celjska podružnica posvetuje ter stavi po podpredsedniku g. Robleku predlog, naj se to vprašanje stavi z dnevnega reda, kar sprejme občni zbor z veliko večino.

Treba je ugotoviti, da je bil ta predlog neumesten, ker preti sedaj nevarnost, da pride do samostojne ustanovitve Lovskega društva za mariborsko oblast. Mariborčani so lojalno izjavili, da vztrajajo pri skupni organizaciji, da jim gre samo za to, da se delo za lovstvo po dveh sekcijah reorganizira in poglobi. Ta predlog je bil vsekakor sprejemljiv. Ako ga ni sprejel izredni občni zbor, bo stvari le na korist, ako bodo razpravljale o njem posamezne podružnice in pa centralni odbor SLD. Nato se se sprejele one izpremembe društvenih pravil, ki se tičejo obligatoričnega članstva in obeh lovskih zbornic.

Celjska podružnica je predlagala nekatere izpremembe glede sklicanja rednega občnega zbora in glede načina glasovanja, kar pa je občni zbor odklonil.

Po triurnem zborovanju je predsednik dr. Lovrenčič zaključil izredni občni zbor z željo, da bi vladal v društvu lep sporazum in da bi se vsi člani zavedali svojih dolžnosti napram društvu.

Dopisi

IZ METLIKE. Veliki župan ljubljanske oblasti je razpustil dosedanji mestni gospodarski odbor ter imenoval do novih volitev za upravitelja Fr. Kremesca, kovaškega mojstra in posestnika, in za sosvetovalca gg. Fr. Weissa, usnjarja, Viktorja Weibla, trgovca iz Metlike. — Pripravljalna dela za vodovod se nadaljujejo z veliko naglostjo. Pohvaliti moramo agilnost nekaterih funkcijonarjev. Ustanovljena zadruga pričakuje izdatnejše podpore od kmetskega ministrstva. V kratkem se bo vršil komisijski ogled in bakteriološka analiza vode higijenskega zavoda. — V pondeljek dopoldne je nastal požar v vasi Drage pri Suhorju. Zgoreli sta dve hiši in zraven spadajoča gospodarska poslopja. Škoda je precejšnja. Kako je nastal požar, ni znano. Obžalovati je le, da se naši ljudje še danes ne zavedajo važnosti zavarovanja; ali niso sploh zavarovani, ali pa niso točni pri plačevanju. Tako je baje enemu teh nesrečnikov zapadel pred 8 dnevi obrok, ki ga ni plačal.

METLIKA. Dne 13. t. m. je priredilo tukajšnje sokolsko društvo svojo prvo naraščajsko akademijo, ki je v moralnem kakor tudi materijalnem pogledu nepričakovano dobro uspela. Vse deklamacije kakor tudi glavne telovadne točke sta izvedla naraščaj in deca na veliko zadovoljnost občinstva. Posebej pa moramo omeniti vrsto članic, ki je na tej akademiji prvič nastopila na orodju. Vrsta je nastopila na bradlji pod vodstvom marljive in požrtvovalne sestre, načelnice Marije Ganglove. Sestre so brezhibno izvedle lepe kombinacije in skupino. Sledilo je burno odobravanje občinstva. Krona vsemu pa je bila živa slika: Srbkinja, Hrvatica in Slovenka v pogovoru z vilo. Tako nam je naša mladina priredila zopet lep dan, ki spada v spominsko knjigo metliškega Sokola. Dne 27. t. m. pa priredi naše društvo, kakor običajno vsako leto, svečano akademijo v proslavo Vidovega dne. Na tej akademiji bo izvajal naraščaj in članstvo vse proste vaje, ki so obvezne za vsesokolski zlet v Pragi. Na orodju nastopita 2 vrsti članov, ki sta pripravljeni za tekmo na vsesokolskem zletu v Pragi in sicer: vrsta nižjega oddelka na bradlji in vrsta višjega oddelka na krogih. Moška in ženska deca nastopi v igrah. Akademijo bo zaključila »šestnajstorica« — skupinske vaje članov in članic. Sodeč po pripravah upamo, da nam bo ta večer zopet, kakor vsako leto doslej, dostojno kronal sokolski Vidovdan.

MOZIRJE. Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Mozirju nam je nudilo 6. in 20. junija dve izredni prireditvi. Pri prvi so gostovali agilni Šoštanjčani s trodejanko »Ljubosumnost« in dokazali, kaj lahko dosežejo diletantje-umetniki, ako jih vodi ljubezen do dela in hrepenenje po popolnosti. Moralen uspeh je visoko nadkriljeval gmotni uspeh. Požrtvovalnosti igralcev vsa čast! V nedeljo 20. t. m. pa je priredilo pod okriljem gas. društva pevsko društvo »Vranska Vila« v akustični dvorani hotela Goltnik koncert s pestrim sporedom. Vrančani so podali iz svoje bogate zbirke najlepše komade dovršeno. Mala Kostanjškova je izročila pevovodji v skromen dokaz hvaležnosti šopek vrtnic. Salve smeha pa je izzval šaljiv pevski prizor »Občinska seja v Stari vasi«. Igralci-pevci so bili izborni v maski, petju in igri. Večino pevskih točk in šaljivi prizor je spremljala diskretno priznana pianistka gospa B. Jakšetova. Navzlic slabemu obisku, zlasti od gotove strani, ki bi jih bila srčna kultura pač najbolj potrebna, želimo, da bi nas Vrančani zopet posetili ob prvi priliki.

ŠT. JERNEJ NA DOLENJSKEM. Dne 20. in 21. junija t. l. je razstavilo šolsko upraviteljstvo petrazrednice v Št. Jerneju na Dolenjskem pismene in risarske izdelke ter ročna dela učencev in učenk te šole. Starši in drugi mladinoljubi so v velikem številu posetili to razstavo in si z zanimanjem ogledali posamezne izdelke marljivih otrok ter so vidno zadovoljni odhajali, izrazujoč našim vestnim učiteljicam zahvalo za njihov veliki trud. V moralnem oziru je šola s to prvo razstavo veliko pridobila in utrdila vez med starši in šolo v dobrobit naše mladine.

LAŠKO. Na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija t. l. ob 16. priredi tukajšnja osnovna šola akademijo mladine z bogatim in pestrim sporedom.

POLJČANE. Dne 13. junija nas je presenetila Čitalnica z veseloigro »Stari grehi«. Vreme je tokrat izjemoma ostalo lepo in ni motilo predstave, ki se je vršila na prostem v senčnatem vrtu g. Mahoriča. Diletanti, vsi brez izjeme so izzvali s svojim posrečenim nastopom salve smeha in obilo priznanja. Obisk je bil kakor pri vseh čitalniških prireditvah zelo povoljen, kar je znak, da je tukajšnje prebivalstvo zelo dovzetno za kulturno delo in da uživa Čitalnica pri vseh slojih dober glas. Žal so prireditve Čitalnice vsled pomanjkanja primernih lokalov zelo redke, kar je obžalovati. Sčasoma se bo pač morala Čitalnica resno baviti s vprašanjem svoje strehe; bodisi na ta ali na oni način. Na moralnem in gmotnem uspehu zadnje igre čestitamo Čitalnici in želimo, da bi imeli priliko zopet v kratkem kaj videti. — K. o. SDS bo morala v svrho izpopolnitve svojega odbora sklicati izredni občni zbor. Zapustijo nas kar 4 odborniki, ki so premeščeni odtod.

Češki film v Ljubljani

(Češkoslovaška armada na pohodu.)

Včeraj so v kinu »Matica« predstavljali znani film pregleda češkoslovaške armade, ki je vzbudil pred meseci splošno pozornost med najodličnejšo beograjsko publiko. Film je za vsakogar velezanimiv, saj nam kaže v krasnih slikah najprej čare večno lepe Zlate Prage, zlasti pa na višini stoječo češko tehniko, katere se je v odlični meri poslužila tudi armada. Pred našimi očmi defilirajo ob zvoku čeških pesmi v polni bojni opremi češki polki, ki se neumorno vežbajo, telesno in duševno, da ohranijo svobodo domovine. Vsi deli armade, ki je nastala takorekoč iz jedra češkoslovaških legij po prevratu, so danes na višku opreme z vsemi najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Film nam kaže češko avijatiko, tanke, avtomobile, vojaške telefoniste in fotografe, smučarje, bicikliste, artiljerijo in konjenico, vse se v pestri sliki menjava pred očmi, kakor je pestra obramba pred iznajdljivim sovražnikom. Občudujemo inteligenco in energijo žilavega bratskega češkoslovaškega naroda, ki je mogel v tako kratkem času ustvariti tako krasne uspehe. Žal le, da je prišel film v Ljubljano šele sedaj, ko je šolska mladina po večini že zapustila šole in mesto, in bi bilo želeti, da se film jeseni radi šolske mladine zopet povrne v Ljubljano. Sedaj pa si ga naj ogleda vsaj ljubljanska mladina in posebno oni, ki pohite prihodnje dni v matičko Prago. Marsikaj, kar jim bo pokazal film, bodo potem z mnogo večjim užitkom in zanimanjem občudovali v srcu češke države. Vojaški krogi pa bodo gotovo uporabili ugodno priliko, da pokažejo našim vojakom življenje po čeških kasarnah in manevrih, ki so si jih ogledali tudi nekateri naši vojaški dostojanstveniki. Tudi nje vidimo v filmu.

Snočnje predstave se je udeležil tudi češkoslovaški konzul dr. Fr. Resl, zastopniki jugoslovensko - češkoslovaške lige in Češke Obce, kakor tudi predstavniki raznih oblastev.

PALMA

kaučukaste pete in podplate

nosite ob vsakem vremenu. „PALMA" ni razkošje, ker nudi elastično, ugodno hojo, in je tembolj vsakemu praktičnemu in štedljivemu človeku neobhodno potrebne, ker je mnogo trpežnejša in cenejša nego usnje. — En sam poizkus vas hitro prepriča, tako da ne boste več hoteli nositi čevljev brez „Palme"! 168 a

Obiskovalcem velesejma se priporočajo naslednje tvrdke:

Stavbno mizarstvo
PETER BIZJAK
Ljubljana, Spodnja Šiška 136
4917

Pile (turplje) in raspe
Ivan Figar
blizu velesejma (ob gostilni „Novi svet")
4909

IVAN JAX I SIN
tovarniška zaloga šivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2
4901

FOTO-ATELJE
ANT. URŠIČ
(V HIŠI TRGOVSKE BANKE)
VHOD IZ FRANČIŠKANSKE UL. 10/II.
4926

Modna trgovina
T. Eger, Ljubljana
Sv. Petra cesta štev. 2
4879

Foto-atelje
V. Bešter
Aleksandrova cesta štev. 5
Telefon štev. 524 — Telefon štev. 524
4880

AUTO
Austro-Fiat 24 HP, 4 sedežni v dobrem stanju se takoj ugodno
proda.
Gaspari & Faninger,
Maribor. 5007 a

Br 933/1926 4937 a

NATEČAJ.

Po sklepu profesorskega zbora veterinarske fakultete v Zagrebu se s tem razpisuje natečaj za popolnjenje mesta asistenta v zavodu za raziskavanje nalezljivih bolezni veterinarske fakultete univerze v Zagrebu, s pravicami uradnika devete grupe prve kategorije s 60% položajne in prvega stepena osnovne plače.

Prosilci naj svoje lastnoročno pisane in po predpisih kolkovane prošnje, obložene s sledečimi listinami:

1. Krstnim listom;
2. Diplomo, da je veterinarske nauke absolviral ter da je za veterinarja usposobljen;
3. Domovnico, da je državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
4. Svedočbo pristojnega političnega oblastva o dosedanjem zaposlenju;
5. Zdravniško spričevalo, da je zdrav;
6. Spričevalo pristojnega vojnega oblastva o reguliranju vojne obveze.

Tako obložene in s taksno marko od 25 Din opremljene prošnje se morajo poslati veterinarski fakulteti univerze v Zagrebu, predstojništvu Zavoda za nauku o zarazama **do 1. septembra 1926.**

Oni, ki so že v državni ali podobni javni službi, naj prošnje pošljejo potom pristojnega oblastva, drugi neposredno.

Dekanat veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

Pogubo vsaki družini prinašajo nalezljive bolezni. Kako se jih ubranite izveste iz knjige:
Dr. Josip Tičar:
Boj nalezljivim boleznim
Cena s poštnino vred Din 19·50
Naročila na knjigarno Tiskovne zadruge v Ljubljani.

«Jutrov» roman
LUCIFER
katerega skozinskoz napeta vsebina, prepletena s fantastičnimi zapletljaji od začetka do konca, ki prinašajo navdušenemu čitatelju s interesantnim razmotrivanjem vsak hip presenečenja, ki mu že sledi razočaranje in konsternacija in zopet presenečenje tako, da so čitatelji nestrpno pričakovali vsako nadaljevanje romana, je izšel in se dobiva pri upravi «Jutra» v Ljubljani.
Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice.
Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga!
Vezana stane .... 55 Din
Broširana pa .... 45 Din

Gaston Leroux: 71

Prikazen v Operi

In tisto, česar sem se najbolj bal, se je pričelo **avtomatično...** Naenkrat naju je preplavila svetloba!... Da, zdelo se je, da se je za steno vnel požar. Vikont de Chagny, ki se temu ni nadejal, je bil tako presenečen, da se je opotokel. In glas onstran zidu je zagrmel iznova.

»Rekel sem ti, da je nekdo notri!... Ali vidiš sedaj okno, bleščeče okno?... Čisto pod stropom!... Kdor je za tem zidom ga ne vidi!... Ti pa splezaj na lestvo! Zato je prislonjena k zidu... Velikokrat si me vprašala, zakaj stoji tukaj... No, zdaj si izvedela!... Nanjo stopim, če hočem gledati skozi okno v mučilnico... mala radovednica!...«

»Kakšne muke... kakšne muke so tu notri?... Erik, Erik! Recite, da me hočete samo strašiti!... Recite mi, če me ljubite, Erik!... Kajne, da ni muk? To so bajke za otroke!..«

»Pojdite gledat, srček moj, k okencu!...«

Ne vem, če je vikont zraven mene še slišal onemogli glas mlade ženske, toliko ga je prevzel nečuveni prizor, ki se je odkril njegovim zbeganim očem... Jaz pa sem že prepogosto videl to igro za časa **rožnih ur v Mazenderanu,** zato sem se zanimal samo, kaj se govori onstran zidu. Iz besed, ki sem jih slišal, sem hotel najti kako misel, kak izhod iz obupnega položaja.

»Popnite se, popnite k okencu!... Povedali mi boste potem, **kakšen nos ima!«**

Zaslišal sem premikanje lestve...

»Tako, zdaj stoji prav!... Le stopite gori!... Nočete?... Pojdem pa sam, golobička moja!...«

»No pa pojdem!... Videti hočem... pustite me!«

»Seveda, seveda, srček moj!... Ti moje solnčece!... Kako ste dražestni... Lepo je od vas, da mi prihranite tak trud v mojih letih!... Povejte mi, kakšen nos ima!... Če bi ljudje slutili, kolika sreča je imeti svoj lastni, zares lastni nos... nikoli ne bi hodili stikat po mučilnici!...«

V tem trenutku sem razločno začul nad glavo tele besede:

»Nikogar ni notri, prijatelj!...«

»Nikogar?... Ali ste prepričani, da ni nikogar?...«

»Res ni nikogar...«

»Tem bolje, tem bolje!... Kaj vam je, Kristina? Vendar vam ni slabo?... Saj pravite, da ni nikogar notri... **Kako pa se vam zdi razgled?...«**

»O, lep, lep!...«

»No, vidite!... Je že bolje, kajne?... Zakaj bi se človek razburjal!... Čudna hiša to, kajneda, kjer je tak lep razgled?...«

»Da, človek bi mislil, da je v revinskem muzeju!... Toda recite mi, Erik, tu notri ni muk?... Veste, da ste me hudo prestrašili!...«

»Zakaj pa, če ni nikogar?...«

»Ali ste sami sezidali to sobo, Erik?... Joj, kako lepa je! Resnično, velik umetnik ste, Erik...«

»Da, da! Velik umetnik »svoje vrste«.

»Toda povejte mi, Erik, zakaj pravite tej sobi »mučilnica«?

»O, to je čisto preprosto. Najprej pa mi povejte, kaj ste videli?«

»Videla sem gozd!...«

»In kaj je v tem gozdu?«

»Drevje!...«

»In kaj je na drevju?«

»Ptički...«

»Ali si videla ptičke?...«

»Ne, nisem jih videla.«

»No, kaj si torej videla! Išči!... Videla si veje! In kaj je na veji?« je dejal grozni glas... **»Na veji so vislice!** Zato pravim svojemu gozdu »mučilnica«!... Vidiš, to je le besedna igra! Vse to je le za smeh!... Jaz se nikoli ne izražam tako kakor drugi ljudje! Ničesar ne napravim tako kakor drugi!... Toda truden sem, truden... Dovolj mi je tega, veš, da imam gozd v svoji hiši in mučilnico!... In da stanujem kot šarlatan v zaboju z dvojnim dnom!... Sit sem tega, sit!... Imeti hočem dostojno stanovanje z navadnimi vrati in okni, v njem pa pošteno ženo kakor vsi drugi ljudje!... To bi morala razumeti, Kristina, ne da bi mi bilo treba neprestano ponavljati!... Ženo kakor vsi drugi ljudje!... Ženo, ki bi jo ljubil, ki bi se ob nedeljah izprehajal z njo, med tednom pa bi jo zabaval, da bi se zmerom smejala! O, z menoj se ne bi dolgočasila, imam jih dokaj za bregom... Kristinica, Kristinica, poslušaj me!... Saj me več ne odbijaš?... Povej! Ali me imaš kaj rada?... Ne, ne! Ne ljubiš me!... Toda nič ne de: me boš že še rada imela! Od začetka nisi mogla gledati moje maske, ker si vedela, kaj je pod njo... Zdaj pa jo že lahko gledaš in pozabljaš, kaj je zadaj, in nič več te ni groza!... Človek se vsemu privadi, če hoče... če ima dobro voljo!... Koliko parov se pred poroko ni ljubilo, pozneje pa so se oboževali! Oh, ne vem več, kaj govorim... Z menoj se boš izborno zabavala!... Na celem svetu ni takega ventriloka — to ti prisegam pred bogom, ki naju bo poročil, če boš pametna — ni ga pod solncem trebuhljača, kakor sem jaz! Jaz sem prvi ventrilok na svetu!... Smeješ se?... Ali mi mar ne verjameš?... Le poslušaj!«

Erik (ki je v resnici bil prvi trebuhljač sveta) je motil deklico (to sem takoj uvidel), samo da bi odvrnil njeno pozornost od mučilnice... Glup račun!... Kristina je mislila samo na naju!.. Večkrat je ponovila z najslajšim glasom in milo proseč:

»Ugasite okence!... Erik, ugasite vendar okence!...«

Prepričana je namreč bila, da svetloba, ki se je nenadoma pojavila na okencu in ki je pošast o njej govorila tako grozilno, ni bila brez posebnega pomena... Trenutno jo je vsaj nekoliko pomirilo to, da naju je videla pokoncu in zdrava sredi veličastnega požara... Seveda je bila še bolj pomirjena, če bi luč ugasnila...

Erek pa je že začel razkazovati svojo ventriloško vedo. Rekel je:

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Popravila!
Specijalni mehanik pisarn. strojev
Ivan Legat, Maribor Vetrinjska ulica 30.
Tel. int. 434. 173

Prireditve

Kolo jugosl. sester v Ljubljani
bo imelo izredno odborovo sejo v petek 25. junija ob 17. uri. 17600

Vidovdanska proslava v Kamniku
K vidovdanski proslavi in veselici v nedeljo, 27. t. m. v Kamniku vozi poseben vlak iz Ljubljane gl. kolodvor ob 11.45 minut, prih. na gor. kolodvor ob 11.50, Trzin 12.31, Domžale 12.[illegible], Jarše 13.02, Kamnik 13.1[illegible]. Vrača se ta vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 22. uri. Poleg drugih društev se udeleži proslave tudi »Ljubljanski Zvon« s svojim mešanim zborom. Ljubljančani pridite z ostalimi društvi in izletniki ta dan vsi v prijazen Kamnik — saj so prometne zveze najugodnejše. Vabi vse od blizu in daleč — Odbor gasilnega društva v Kamniku s sodelujočimi vojnimi invalidi sreza Kamnik. 17581

Seno
sladko, polsladko in deteljo letnika 1925. kupim. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Seno«. 17561

Službe (dobe)

Vajenca
poštenih staršev, sprejme veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga M. Spreitzer v Ljubljani. 17541

Brivski pomočnik
mlad, se sprejme takoj. — Hrana in stanovanje v hiši Srdar, Kamnik. 17532

Brivski pomočnik
samo dober delavec, ki striže tudi »Bubi«, se sprejme takoj v stalno mesto. M. Gjurin, Kamnik. 17524

Blagajnik
in odpremnik vrednostne pošte dobi službo v Ljubljani proti kavciji 25.000 Din v gotovini. Ponudbe je poslati pod »Mesečna plača 2000 Din« na upravo »Jutra« 17392

Elektromonterje
izurjene, sprejmemo takoj. Naslov pove uprava »Jutra« 17502

Brivski pomočnik
dober, dobi stalno službo pri I. Maroutu, Žalec. 17491

Močan fant
poštenih staršev, z dobrimi spričevali, ne pod 14 let star, se sprejme kot učenec v trgovino z meš. blagom. Ponudbe na naslov: Vinko Pinterič, trg., Slovenjgradec 17612

Kuharico
ki opravlja tudi sobna dela sprejme družina 3 oseb. — Naslov pove uprava »Jutra« 17454

Jugo-Agencija Beograd, Skopljanska 8
išče žensko in moško osobje za vse vrste dela in službe. Imeti morajo izpričevala. 18260

Za vodstvo trgovine
z meš. blagom sprejme starejšo, popolnoma samostojno sotrudnico ali sotrudnika, ki je že v isti lastnosti v večjih trgovskih hišah sodelovala. Pismenim ponudbam je priložiti spričevala in sliko. — Norbert Zanier & sin, Sv. Peter v Savinjski dolini. 17374

Učenca ali učenko
z dobrim šolskim spričevalom, sprejme krojaštvo v Mariboru, Slovenska ulica št. 24. 17618

Trgovski vajenec
ne pod 15 let star, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v manufakturno trgovino v mestu na Gorenjskem. Naslov pove uprava »Jutra«. 17490

Pridnega učenca
poštenih staršev, sprejme »Volka«, Ljubljana, Krekov trg. 17583

Služkinja
z večletnimi spričevali, dobra in mirna, ki zna opravljati vsa hišna dela ter ljubi otroke, se išče k 2 osebama in 1 otroku. Prednost imajo one, ki znajo nekoliko kuhati. Nastop lahko 1. julija 1926. Naslov v upravi »Jutra«. 17567

Natakarico
kot pomoč potrebuje za čas velesejma restavracija »Pod skalco«, Ljubljana, Mestni trg št. 11. 17558

Šivilja za belo perilo
se išče za filijalo Oficirske zadruge v Ljubljani, kasarna Vojvode Mišića — Tabor 1. 17584

Trg. pomočnika
mešane stroke, perfektnega manufakturista in računarja, mlajšo moč, sprejmem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb, plače in nastopa na trgovino P. Koren preje Šterk, Črnomelj.

Službe (iščejo)

Prodajalka
pridna in sposobna, dobro izvežbana v mešani stroki, išče službe. — Dopise pod značko »Sposobna 68« na upravo »Jutra«. 16837

Iščem takoj službo
poljedelske ali industrijske stroke. — Sem obširno naobražen, zmožen več jezikov, ter lahko posodim Din 50.000. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Agrarijo«. 17586

Trgovski pomočnik
mlajša, zanesljiva moč, išče primerno mesto. Naslov v upravi »Jutra«. 17563

Stenotipistka
perfektna, vešča slovenščine, hrvaščine, nemščine in tudi drugih pisarniških del, želi službe. Cenj. ponudbe pod značko »Stenotipistka« na upravo »Jutra«. 17579

Prodajalka
izvežbana v manufakturni in mešani trgovini, bi rada premenila mesto — najraje na deželo. Nastop 1. avgusta. Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Poštena 93«. 17593

Dobra kuharica
ki zna tudi nemški, z dobrim spričevalom, išče službe v boljši hiši. Gre tudi v inozemstvo. Naslov pove uprava »Jutra«. 17585

Obrt

Štampilje
T. Rabič
Ljubljana
Kolodvorska ul. 26

Delavnica suhomesnega blaga
z električnim pogonom, vse dobro urejeno, s stalnimi odjemalci, se pod zelo ugodnimi pogoji proda strokovnjaku. Prevzame se lahko 1. julija. Cena 25.000 Din. Vpogleda se lahko in informacije se dobe pri lastniku Marinković in drug, Zagreb, Marovska ulica 13. 17552

Prodam

KOKS — ČEBIN
Wolfova 1/II. Telefon 56. 18/III

Morska trava
(crime d' afrique) ter konjska žima najcenejše pri Trgovinskem k. d., Zagreb, Ilica br. 45. Vzorci brezplačno! 147/III

Registr. blagajni
skoraj novi 99.99 in 699.99, po ugodni ceni prodam. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Blagajne«. 17449

Pri »Solncu« K. Vidmayer
Pogačarjev trg (za vodo). Perilo, opreme za neveste in novorojenčke, abtahi (peče). Vse vrste pletenin lastne tovarne. Na debelo posebne cene. 17040

Mesarji, gostilničarji
Omara za led (Eiskasten) se proda na Starem trgu 19 17555

Osebni avtomobili
sledečih znamk se naprodaj PRAGA VIII, 35 k. s., s 6 sedeži, močno tapeciran, na novo lakiran, s Boš elektr. lučjo, v najboljšem stanju, cena 45.000 D PUCH VIII, 38 k. s., s 6 sedeži, elektr. razsvetljava Boš, v prav dobrem stanju, cena 55.000 Din; DAIMLER, 42 k. s., s 6 sedeži, pokrito karoserijo, v dobrem stanju, sposoben za prevažanje gostov v kopališče in potnikov iz postaje, s karbidno lučjo, 22.000 Din. Avtomobili se lahko ogledajo v tovarni cementa v Zidanem mostu. 17421

Restavracija na Sušaku
s stanovanjem 5 sob, celim inventarjem in nekaj pohištva, se radi bolezni proda. Naslov pove uprava »Jutra«. 17346

Lončen štedilnik
rabljen in polkrita kočija, se proda. Naslov v upravi »Jutra«. 17517

Pozor, peki!
Proda se stiskalni stroj (25) dobro ohranjen, kot nov. Franc Hergeršič, Ljubljana, Krakovski nasip štev. 6. 17595

Lokomobila
z mlatilnico, dobro ohranjena, ki mlati in čisti zrnje izvrstno ter temeljito, je naprodaj. — Pojasnila daje Jakob Smodiš, župan na Moti, pošta Ljutomer. 17424

Proda se
vsled smrti polkovnika Puteanyja v gradu Tivoli, I. nadstropje levo, jedilnica (barok), spalnica (barok in renaissance), jedilni servisi, stekleni servisi, razne ure in več drugih predmetov. Pogleda in kupi se istotam 17621

700 hl novih sodov
iz kalega hrastovega lesa, od 300—1000 l, ima naprodaj Franc Zorec, sodar, Breg pri Ptuju. 17492

Indijan Skaut
s priklopnim vozom, skoraj nov, se proda. Ogleda se v garaži Expres, Vegova ul., Gorec, Ljubljana. 17573

Kupim

Mlade srnce
ali srnačke, 3—4 kupim. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Srne«. 17478

Platneno perilo
staro, kakor tudi najmanjše platnene krpice, kupim. — Naslov pove uprava »Jutra« 17589

Parkete
ali parketne deščice, rabljene, kupim. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »A. B.« 17587

Posest

Vinograd. posestvo
lepa lega, rodovitna zemlja, 3 orali vinograda, velik sadonosnik, njive in travniki, 3 hiše, 1 uro od Maribora oddaljeno, se proda za 250.000 Din. Ponudbe pod »Dobro obrestovanje« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 17554

Majhno posestvo
se proda v bližini Celja. Vprašanja pod »Posestvo« na podružnico »Jutra« v Celju. 17581

Stanovanja

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo, išče v sredini mesta mirna gospodična. Ponudbe pod »Lepa« na upravo »Jutra«. 17527

Soba
se odda s 1. julijem enemu ali dvema gospodoma. — Naslov pove uprava »Jutra« 17616

Sobo išče
gospod s 15. julijem. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Uradnik 62«. 17562

Stanovanje
in zajtrk dobi poštena ženska za mala hišna dela. Naslov pove uprava »Jutra« v Mariboru. 17619

Zastonj letovišče
v gradu, kdor da za ta čas sobo v Mariboru. Ponudbe na upr. »Jutra« pod šifro »Pod Pohorjem«. 17611

Kot sostanovalec
se sprejme gospod. Naslov pove upr. »Jutra«. 17582

Krasna soba
lepo opremljena, s separiranim vhodom, električno razsvetljavo, zračna in čista, se v bližini kavarne »Evropa« takoj odda le boljšemu gospodu. Naslov v upravi »Jutra«. 17605

Mesečna soba
v vili blizu Narodnega doma, se odda. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Prvi julij«. 17603

Prazna soba
jako prostorna in lepa, se odda. Dopise pod »Zračna« na upravo »Jutra«. 17608

Šivilja
išče priprosto, snažno sobico, če mogoče s posebnim vhodom. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Šivilja 8«. 17592

1—2 gospoda
se sprejmeta s 1. julijem na stanovanje, event. z zajtrkom, v lepo in zračno sobo z elektr. razsvetljavo v bližini glavne pošte. Naslov pove uprava »Jutra«. 17598

Dijak
tehnične srednje šole, išče s 1. septembrom zračno in solnčno stanovanje s hrano pri boljši obitelji v mestu, z uporabo klavirja. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Tehnika«. 17580

Soba
lepo opremljena, se odda v bližini vlade. Naslov pove uprava »Jutra«. 17559

Stanovanje
soba z uporabo kuhinje in pritiklin, se odda. Naslov pove uprava »Jutra«. 17622

Lokali

Lokal
prikladen za trgovino, v trgu Štajerske, se odda z inventarjem, event. stanovanjem in pritiklinami. — Naslov pove uprava »Jutra« 17482

Trgovina
z manjšim lokalom v prometnem kraju, brez konkurence, se radi selitve pod ugodnimi pogoji da v najem v Križovljanu pri Varaždinu. Istotam se sprejme družabnik. — Prednost imajo samostojne gospodične. Ivan Mogovec, gostilničar, Varaždin. 17615

Lokal z 2 sobama
v pritličju ali prvem nadstropju, v bližini glavnega kolodvora, vzamem takoj v najem. Naslov pove upr. »Jutra«. 17601

Obcestni lokal
(2 sobi v centru mesta) na najprometnejšem kraju, se takoj odda. Naslov v upravi »Jutra«. 17602

Zakonski par
brez otrok, z osebno pravico in popolno gostilničarsko prakso, išče večjo, dobro idočo gostilno v mestu ali na deželi s 1. oktobrom v najem. Najemnina se plača tudi za 1 leto naprej. Naslov pove uprava »Jutra«. 17577

Gostilna
stara in dobro vpeljana, se v kratkem odda v najem. Popolnoma renovirani lokali. — Prijetno mestece v Sloveniji. Uradi, žel. postaja. Poleg nekaj posestva. Ponudbe do 1. julija 1926 pod »Dobra obrt 26« na upravo »Jutra«. 17594

Vinotoč
dalmatinskih vin ali manjšo gostilno vzamem v najem. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Gostilna 15«. 17576

Kapital

Trgovec ali kapitalist
ki hoče rentabilno založiti nekaj blaga ali denarja v brezkonk. damsko konfekcijo, naj pošlje pismeno ponudbo na upravo »Jutra« pod »Družabnik ali knjigovodja«. 17606

Dopisi

Ljubi, ljubi Tom!
Pridi čakat 29. t. m. popoldne — važno! Zdrav. srečen! 17609

Dve mladi gdč.
izobraženi, želita živahne korespondence z enakima gospodoma. Cenjene dopise s sliko na upravo »Jutra« pod »Tinka-Silva«. 17566

Tiha sreča
Dvignite pismo v upravi. 17607

Boljša drž. uradnica
želi radi osamelosti dopisovati s starejšim, resnim, inteligentnim gospodom. — Prednost imajo samski drž. uradniki. Dopise pod šifro »Drava 03« na upr. »Jutra« 17620

V upr. »Jutra« naj se dvignejo pisma
pod nastopnimi šiframi:
Asteroida, A. P., B. 5, Beg 6, Brez otrok 91, Bodočnost 24, Citre 22, Cena postranska stvar, Dobro gospodinjstvo, Dolar 1501, Družabnik 22, Eksistenca 82, Fotoaparat 1926, Gorizia 918, Garancija, Hrvaščina 65, Hiša ali vila, Harmonija, 15. junija, Inteligent, Julij 717, Krompir, Kovač, K. J., Kompanjon 79, K. J., Krompir, Mirna 63, Mirno 89, Miren 92, M. P. 80, Mirna stranka 57, Mirno življenje, Mehanik 630, Mirno 89, Osamljena 4, Othello 35, Poštenje 380, Pianino 18, Počitnice, Pridnost 20, Poštena 83, Pomlad 86, Poštena 13, Rejenček, Resnost 2550, Sigurna eksistenca, Svoboda, Separatni, Sobica 64, Stalno mesto 57, Triglav v Ljutomeru, Tovarnar, Takoj 9, Takojšnja ženitev 333, Trgovec, Tri, Takoj 80, Ugodnost 12, Velesejem 66, Vreče 6, Venera, Welcome, Veletržec, Za čas velesejma, Zdravnik 1926, Značajnost in poštenost, Zanesljiva gospodinja

Ženitve

Samostojna dama
želi poročiti dobro situiranega inteligenta. Ima stanovanje in opremo. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Najlepša leta«. 17604

Posredovalnica za ženitve »Sreča«
glavno zastopstvo v Ljubljani, poštni predal št. 68 posreduje pismeno in ne imenuje nobenega imena brez dovoljenja. — Pišite vsled tega z zaupanjem in zahtevajte brezplačno dostavo prospektov. 17470

Živali

Mlade lovske pse
nemško kratkodlake, z rodovnikom, od staršev, ki so dobili na tekmi prvo nagrado, bo prodajala koncem julija psarna »Pruiska« v Ljubljani. 4989

Lovci, pozor!
Lovska psica, stara 3 leta (Vorsteher pasme), jako dobra za lov, s 4 mladiči, se proda. Mladiči se prodajo tudi posebej. Matija Senekar, pekovski mojster — Slatina-Radenci. 17574

Razno

5letna deklica
čedna, zdrava in močna, se odda za svojo. Naslov v upr. »Jutra«. 17578

Proda se
šesterosedežni Puch automobil tipe VIII v najboljšem stanju in skoro novimi pnevmatikami, nadalje 1 tovorni auto Praga 3½ tonski, 1 tovorni auto Fross-Büssing 3½ tonski, 1 tovorni avto Stoewer 5 tonski. 4874
Vsa pojasnila se dobe pri **Ivan Šiška,** tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica štev. 4.

Krasne dekoracijske patent-divane v plišu 4709 a
vam nudi izredno poceni
Rudolf Sever,
Ljubljana Gosposvetska c. 6
Vabim na ogled!

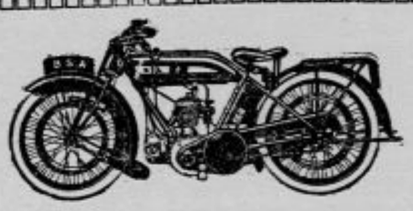

B. S. A. Motocikli
in prikolice najnovejši modeli l. 1926 po znižanih cenah dospeli. Na ogled in poskušnjo pri **JUGO AUTO,** d. z o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 36. Telef. 236
Ceniki na zahtevo brezplačno. 163 a

Trgovina perila
HED. ŠARC, Ljubljana
Šelenburgova ulica 5.
Prevzemanje oprem za neveste od priproste do najfinejše izvršbe.
Zaloga **platna** vseh širin, **šifon, kreton, cefir,** namizni **prti** in **serviete, brisalke,** žepni **robci, nogavice kopalne obleke, plašče.** 102 a
Ugodni nakup šifona od Din 17·— dalje
Perje in puh. Pralnica in likalnica

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

težaških in zidarskih del

za zgradbo nove stanovanjske hiše na Ahacljevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe od sobote 26. junija t. l. naprej med uradnimi urami, v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ulica štev. 1.

Ponudbe bode vložiti najkasneje do 10. julija t. l. do 11. ure dopoldan pri imenovanem uradu.

Ljubljana, dne 23. junija 1926. 1912

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela

delikatesno trgovino in zajutrkovalnico

od gg. Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova ulica 7.

Postrežba s prvovrstnim vinom, vedno svežim pivom in delikatesami.

Za obilen obisk se priporoča
Rozi Zamparutti.

4996 a

Potrti globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena mati in stara mati, gospa

Josipina Česnik, roj. Ziherl

danes v 84. letu starosti, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne, 25. t. m. ob 17. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Knežak, dne 23. junija 1926.

Dragotin, Mirko, sinova.

Drago, Milan, Ivan, Stanko, Boris, Vida, Milica, vnuki in vnukinje.

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.